

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

woensdag

mercredi

12-02-2003

12-02-2003

15:00 uur

15:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
Regeling van de werkzaamheden	1
WETSONTWERPEN EN VOORSTELLEN	2
Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 2 september 2002 tussen de Staat, de Gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gewesten voor een globaal en geïntegreerd drugsbeleid (2179/1 tot 3)	2
- Voorstel van resolutie van de heer Jo Vandeuren inzake het sluiten van een samenwerkingsakkoord betreffende de coördinatie van het drugbeleid (659/1 en 2)	2
- Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica (aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) (1888/1 tot 5)	2
- Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica, en van artikel 137 van het Wetboek van Strafvordering (aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet) (1889/1 tot 5)	2
- Wetsvoorstel van de heren Gerolf Annemans en Filip De Man tot verstrenging van de straffen zoals bepaald in de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica (389/1 en 2)	2
- Wetsvoorstel van de heren Patrick Moriau en Thierry Giet tot wijziging van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica, teneinde het gebruik van cannabis uit het strafrecht te halen (727/1 en 2)	2
- Wetsvoorstel van de heren Vincent Decroly en Paul Timmermans en de dames Zoé Genot en Simonne Leen tot regeling van de teelt, de distributie en de verkoop van cannabis (780/1 en 2)	2
<i>Hervatting van de algemene bespreking</i>	3
BIJLAGE	59

Sprekers: **Yves Leterme**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, **Tony Van Parys**, **Els Van Weert**, **Jo Vandeuren**, **Hugo Coveliers**, voorzitter van de VLD-fractie, **Filip De Man**, **Jacques Germeaux**, **Michèle Gilkinet**, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie, **Roel Deseyn**, **Annemie Van de Casteele**, **Daniel Bacquelaine**, voorzitter van de MR-fractie, **Marc Verwilghen**, minister van Justitie, **Dalila Douifi**, **Luc Goutry**, **Fred Erdman**

SOMMAIRE

Excusés	1
Ordre des travaux	1
PROJETS DE LOI ET PROPOSITIONS	2
- Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération du 2 septembre 2002 entre l'Etat, les Communautés, la Commission communautaire commune, la Commission communautaire française et les Régions pour une politique de drogues globale et intégrée (2179/1 à 3)	2
- Proposition de résolution de M. Jo Vandeuren relative à la conclusion d'un accord de coopération relatif à la coordination de la politique en matière de drogue (659/1 et 2)	2
Projet de loi modifiant la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques (matière visée à l'article 78 de la Constitution) (1888/1 à 5)	3
- Projet de loi modifiant la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques, et l'article 137 du Code d'instruction criminelle (matière visée à l'article 77 de la Constitution) (1889/1 à 5)	3
- Proposition de loi de MM. Gerolf Annemans et Filip De Man renforçant les peines prévues par la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques (389/1 et 2)	3
- Proposition de loi de MM. Patrick Moriau et Thierry Giet modifiant la loi du 24 février 1921 concernant le trafic de substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques en vue de dépenaliser l'usage du cannabis (727/1 et 2)	3
- Proposition de loi de MM. Vincent Decroly et Paul Timmermans et de Mmes Zoé Genot et Simonne Leen visant à réglementer la production, la distribution et la vente du cannabis (780/1 et 2)	3
<i>Reprise de la discussion générale</i>	3
ANNEXE	59

Orateurs: **Yves Leterme**, président du groupe CD&V, **Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, **Tony Van Parys**, **Els Van Weert**, **Jo Vandeuren**, **Hugo Coveliers**, président du groupe VLD, **Filip De Man**, **Jacques Germeaux**, **Michèle Gilkinet**, présidente du groupe ECOLO-AGALEV, **Roel Deseyn**, **Annemie Van de Casteele**, **Daniel Bacquelaine**, président du groupe MR, **Marc Verwilghen**, ministre de la Justice, **Dalila Douifi**, **Luc Goutry**, **Fred Erdman**

INTERNE BESLUITEN	59	DECISIONS INTERNES	59
INTERPELLATIEVERZOEKEN	59	DEMANDES D'INTERPELLATION	59
INGEKOMEN	59	DEMANDES	59
VOORSTELLEN	60	PROPOSITIONS	60
TOELATING TOT DRUKKEN	60	AUTORISATION D'IMPRESSION	60
MEDEDELINGEN	61	COMMUNICATIONS	61
REGERING	61	GOUVERNEMENT	61
INGEDIENDE WETSONTWERPEN	61	DEPOT DE PROJETS DE LOI	61

PLENUMVERGADERING**SÉANCE PLÉNIÈRE**

van

du

WOENSDAG 12 FEBRUARI 2003

MERCREDI 12 FEVRIER 2003

15:00 uur

15:00 heures

De vergadering wordt geopend om 15.05 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 15.05 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Jef Tavernier, Marc Verwilghen.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Berichten van verhindering
Excusés

Guy D'Haeseleer, André Schellens, John Spinnewyn, Jef Valkeniers, Lode Vanoost, wegens ziekte / pour raisons de santé;
Georges Clerfayt, Raad van Europa / Conseil de l'Europe;
Pieter De Crem, OVSE / OSCE.

01 Regeling van de werkzaamheden
01 Ordre des travaux

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van deze morgen, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van morgennamiddag volgende punten in te schrijven:
Conformément à l'avis de la Conférence des présidents de ce matin, je vous propose d'inscrire les points suivants à l'ordre du jour de la séance plénière de demain après-midi:

1. Wetsvoorstel van de heer Herman De Croo tot regeling van de vertegenwoordiging van de federale Wetgevende Kamers in en buiten rechte (2169/1 tot 3).

- Wetsvoorstel van de heer Herman De Croo tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, om de vertegenwoordiging van de Duitstalige Gemeenschap door de Raad van de Duitstalige Gemeenschap in en buiten rechte te regelen (nrs 2170/1 tot 3).

- Voorstel van bijzondere wet van de heer Herman De Croo tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, om de vertegenwoordiging van de gemeenschappen en de gewesten door de Raden in en buiten rechte te regelen (2171/1 tot 3).

[aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet – Rapporteur: de heer Jacques Simonet]

1. Proposition de loi de M. Herman De Croo réglant la représentation des chambres législatives fédérales dans les actes judiciaires et extrajudiciaires (2169/1 à 3).

- Proposition de loi de M. Herman De Croo modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, en vue de régler la représentation de la

Communauté germanophone par le Conseil de la Communauté germanophone dans les actes judiciaires et extrajudiciaires (2170/1 à 3).

- Proposition de loi spéciale de M. Herman De Croo modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles et la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, en vue de régler la représentation des communautés et des régions par les Conseils dans les actes judiciaires et extrajudiciaires (2171/1 à 3).

[matière visée à l'article 77 de la Constitution – Rapporteur: M. Jacques Simonet]

2. Wetsvoorstel van de heren Fred Erdman, Joos Wauters, Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers en Claude Eerdeken, mevrouw Muriel Gerkens, de heren Jozef Van Eetvelt en Jean-Jacques Viseur houdende wijziging van de wet van 19 augustus 1947 tot oprichting van het Nationaal Gedenkteken van Breendonk (2250/1 en 2).

[aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet - De Kamer heeft tot de urgentie beslist met toepassing van artikel 40 van het Reglement - Rapporteur: mevrouw Mirella Minne]

2. Proposition de loi de MM. Fred Erdman, Joos Wauters, Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers et Claude Eerdeken, Mme Muriel Gerkens, MM. Jozef Van Eetvelt et Jean-Jacques Viseur portant modification de la loi du 19 août 1947 créant le Mémorial national de Breendonk (2250/1 et 2).

[matière visée à l'article 78 de la Constitution – l'urgence a été décidée par la Chambre en application de l'article 40 du Règlement - Rapporteur: Mme Mirella Minne]

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden

Pas d'observations? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Wetsontwerpen en voorstellen

Projets de loi et propositions

02 Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 2 september 2002 tussen de Staat, de Gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gewesten voor een globaal en geïntegreerd drugsbeleid (2179/1 tot 3)

- Voorstel van resolutie van de heer Jo Vandeurzen inzake het sluiten van een samenwerkingsakkoord betreffende de coördinatie van het drugbeleid (659/1 en 2)

- Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica (aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) (1888/1 tot 5)

- Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica, en van artikel 137 van het Wetboek van Strafvordering (aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet) (1889/1 tot 5)

- Wetsvoorstel van de heren Gerolf Annemans en Filip De Man tot verstrenging van de straffen zoals bepaald in de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica (389/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heren Patrick Moriau en Thierry Giet tot wijziging van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica, teneinde het gebruik van cannabis uit het strafrecht te halen (727/1 en 2)

- Wetsvoorstel van de heren Vincent Decroly en Paul Timmermans en de dames Zoé Genot en Simonne Leen tot regeling van de teelt, de distributie en de verkoop van cannabis (780/1 en 2)

- Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération du 2 septembre 2002 entre l'Etat, les Communautés, la Commission communautaire commune, la Commission communautaire française et les Régions pour une politique de drogues globale et intégrée (2179/1 à 3)

- Proposition de résolution de M. Jo Vandeurzen relative à la conclusion d'un accord de coopération relatif à la coordination de la politique en matière de drogue (659/1 et 2)

02 Projet de loi modifiant la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques (matière visée à l'article 78 de la

Constitution) (1888/1 à 5)

- **Projet de loi modifiant la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques, et l'article 137 du Code d'instruction criminelle (matière visée à l'article 77 de la Constitution) (1889/1 à 5)**

- **Proposition de loi de MM. Gerolf Annemans et Filip De Man renforçant les peines prévues par la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques (389/1 et 2)**

- **Proposition de loi de MM. Patrick Moriau et Thierry Giet modifiant la loi du 24 février 1921 concernant le trafic de substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques en vue de dépénaliser l'usage du cannabis (727/1 et 2)**

- **Proposition de loi de MM. Vincent Decroly et Paul Timmermans et de Mmes Zoé Genot et Simonne Leen visant à réglementer la production, la distribution et la vente du cannabis (780/1 et 2)**

Hervatting van de algemene bespreking**Reprise de la discussion générale**

De algemene bespreking is hervat.

La discussion générale est reprise.

02.01 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, uiteraard begroet ik de aanwezigheid van de minister van Volksgezondheid. Om evidente redenen lijkt het mij echter belangrijk dat ook de minister van Justitie hier zou zijn, gelet onder meer op de tegenspraak tussen de ministers en hun fracties. Misschien ondervindt hij op dit moment de proefondervindelijke toepassing van het wetsontwerp op dit moment.

02.01 Yves Leterme (CD&V): Le ministre de la Justice doit être présent dans l'hémicycle. Il doit assumer la pleine paternité de ce projet de loi et assister à l'ensemble du débat.

De **voorzitter**: Hij komt. Hij is voor het ogenblik weerhouden in de Senaat. Deze ochtend was de heer Verwilghen aanwezig en ik heb nu gewacht tot minister Tavernier er was.

02.02 Yves Leterme (CD&V): Ik zou liever hebben dat de minister van Justitie er is.

De **voorzitter**: Hij is komende.

02.03 Yves Leterme (CD&V): Ik heb liever een aanwezige dan een komende minister.

De **voorzitter**: Gewoonlijk volgt de aanwezigheid op het komen.

02.04 Yves Leterme (CD&V): Dan denk ik dat we moeten volgen tot het gevolg zich heeft voorgedaan.

De **voorzitter**: Ik heb hem laten oproepen. Ik denk dat hij in de Senaat aan het antwoorden is.

02.05 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ken uw waardering voor de Senaat. Daar gaat het niet over. Ik vind het toch wel belangrijk dat wij de voortdurende, aandachtige aanwezigheid hebben van de minister van Justitie.

De **voorzitter**: Hij zal er zo zijn. Het komt toch op geen paar minuten aan.

02.06 Minister Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, collega Verwilghen heeft mij gevraagd zeker hier te zijn om drie uur. Ik was dus net iets te laat. Hij is in de Senaat, dat kan u controleren. Hij is hier heel de voormiddag geweest tot kwart na een. Dat is normaal.

Hij is in het Parlement aanwezig, hij is beschikbaar en komt straks terug. U moet niet zagen!

De **voorzitter**: Hij zal er binnen een paar ogenblikken zijn.

02.07 Yves Leterme (CD&V): Ik vraag een schorsing.

De **voorzitter**: Als het te lang duurt, hebt u gelijk. Ik heb hem laten roepen. De minister kan niet op twee plaatsen tegelijk zijn.

02.08 Yves Leterme (CD&V): Wij ook niet.

02.09 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, waar moet hij dan zijn?

De **voorzitter**: Omdat wij hadden beslist de namiddagvergadering om 15.00 uur in de plaats van om 14.15 uur aan te vatten, is de minister enkele antwoorden gaan verstrekken in de Senaat. Ik heb hem laten roepen. Men heeft mij gezegd dat hij daar zal afronden en naar hier zal komen. De regering is vertegenwoordigd door minister Tavernier. Mevrouw Van Weert, ik vermoed dat u daarmee geen probleem hebt voor het ogenblik? Hij zal hier zijn, mijnheer Leterme. U was hier deze voormiddag ook niet, mijnheer Van Parys. Dat is uw recht.

02.10 Tony Van Parys (CD&V): Wie moet hier zijn: de gewezen minister of de minister?

De **voorzitter**: Misschien beide. Wij hebben ook de commissies deze namiddag afgeschaft. Dat weet u ook. De heer Erdman is er.

02.11 Tony Van Parys (CD&V): Als u dit aanvaardt, voorzitter, dan heeft een parlementair debat over een dergelijk belangrijk maatschappelijk probleem natuurlijk geen enkele zin. Voorzitter, ik vraag u heel uitdrukkelijk dat de minister van Justitie dit debat integraal volgt! Het is aan u om in te gaan of niet op de vordering die wij doen om de minister van Justitie hier te krijgen.

02.11 Tony Van Parys (CD&V): Si le ministre n'est pas présent, cela n'a aucun sens de mener un débat sur un problème de société aussi important.

De **voorzitter**: Hij is hier geweest.

02.12 Tony Van Parys (CD&V): Als hij hier niet is, dan is het duidelijk dat hij aan dit probleem minder belang hecht dan aan het probleem dat in de Senaat aan de orde is. Voorzitter, er is geen enkele keuze mogelijk.

De **voorzitter**: Hij is hier geweest van kwart na tien tot kwart na een. Wat de bestendige aanwezigheid betreft, maak daarvan geen incident. Indien hij hier niet is in de komende minuten, dan geef ik u gelijk.

02.13 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vind het belangrijk dat de VLD-minister van Justitie het volle vaderschap van dit wetsontwerp draagt en dat hij aanwezig is van bij het begin van het debat.

(Minister Verwilghen betreedt het halfroond en voert een twistgesprek met de heer Leterme)

De **voorzitter**: Collega's, de beide ministers zijn nu aanwezig en mevrouw Van Weert heeft het woord.

02.14 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik ben ontroerd door de actie van de CD&V-fractie die het blijkbaar

belangrijk vindt – en ik ben het daarmee eens – dat de ministers aanwezig zijn bij de bespreking van dit zeer belangrijk ontwerp. Ik wil voorafgaand aan mijn uiteenzetting over dit concrete ontwerp ...

De **voorzitter**: De heer Coveliers is in een gesprek met zichzelf verwickeld.

02.15 Els Van Weert (VU&ID): Ik wil voorafgaand een idee uit de wereld helpen. Volgens sommigen heeft Spirit het imago dat wij voor de permissieve samenleving zijn, dat alles mag, dat alles kan, dat wij de jongeren zeggen dat zij maar op mogen doen, dat zij soft- of harddrugs mogen gebruiken, dat het ons allemaal niet kan schelen. Collega's, dit is een karikatuur. Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om die misvatting de wereld uit te helpen. Ik denk dat die ook wel een beetje te maken heeft met mensen die onze partij intussen hebben verlaten. Dat doet echter niets af aan de standpunten ten gronde die ik straks duidelijk zal verwoorden.

02.15 Els Van Weert (VU&ID): Il est faux de dire que *Spirit* est partisan d'une société permissive où les jeunes pourraient consommer de la drogue à volonté. Cette image est caricaturale. En tant que jeune mère, je me préoccupe bien évidemment du bien-être de la jeunesse mais je plaide également pour la sécurité juridique. Ces deux aspects ne sont pas inconciliables. *Spirit* ne pratique cependant pas la politique de l'autruche et il tient compte de l'évolution de la société.

02.16 Yves Leterme (CD&V): (...)

02.17 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer Leterme, ik heb duidelijk het woord Spirit gebruikt.

Het is een karikatuur waarmee ik moeilijk kan leven. Als moeder van drie jonge kinderen ben ik absoluut bezorgd over de gevaren van verslaving op de gezondheid van jongeren en mensen in het algemeen. Net als voor de heer Vandeurzen is dat voor ons het uitgangspunt van het debat. Rechtszekerheid en het wegnemen van willekeur zijn echter voor onze partij bij het maken van wetten belangrijke principes. Beide, de aandacht voor de gezondheid en de rechtszekerheid, zijn in onze visie perfect verzoenbaar.

Wij zijn een partij die bij problemen niet de kop in het zand steekt. Wij hebben geen boodschap aan hypocrisie en wij durven de dingen bij hun naam noemen. Wij willen zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke evoluties.

Eerst zal ik een aantal concrete opmerkingen bij het voorliggende ontwerp formuleren. Het ontwerp vertoont volgens ons immers wel wat mankementen. Vervolgens wil ik onze algemene visie op het druggebruik, en meer bepaald het softdruggebruik, toelichten.

Mijn concrete kritiek op het ontwerp wil ik beperken tot de onduidelijkheid over de gebruikte termen. Voor ons is dat de achilleshiel van het ontwerp. Wie van de meerderheid of de oppositie kan hier en nu bijvoorbeeld uitleggen wat verstaan moet worden onder problematisch gebruik of openbare overlast? Bijna alle getuigen in de hoorzittingen stelden zich vragen bij de uitvoering van de wet. Ik geef toe dat problematisch gebruik moeilijk objectiveerbaar is. De omschrijving die er in het ontwerp aan wordt gegeven, volstaat niet. Ik leef nu reeds mee met de politieman die zal moeten oordelen of er bij een betrapte sprake is van "een gebruik dat gepaard gaat

02.17 Els Van Weert (VU&ID): Je souhaiterais formuler un certain nombre d'observations concrètes en ce qui concerne ce projet de loi et exprimer la vision globale de notre parti en la matière. Le talon d'Achille de ce projet est l'imprécision des termes utilisés et les divergences d'interprétation qui en découlent : qui devra apprécier objectivement si la consommation est problématique chez une personne et si elle engendre une "nuisance publique"? Quand une quantité est-elle acceptable pour la consommation personnelle? Ce texte ne vas certainement pas dissiper la confusion et les doutes relatifs à la consommation de drogues: un signal équivoque est envoyé au citoyen, au parquet et à la police. Ce projet est un vague compromis entre les thèses des libéraux et des Verts, des ministres Verwiltghen et Tavernier. La mise en scène est l'œuvre de la Santé publique mais la distribution des rôles revient à la Justice. Tous peuvent dès lors expliquer à leur base que cette loi améliore les choses. Nous avons

met een graad van verslaving die de gebruiker niet langer de mogelijkheid biedt zijn gebruik te controleren en dat zich uit door psychische en lichamelijke symptomen."

Wat individueel gebruik betreft, geeft het ontwerp nergens een hoeveelheid aan. Men wil dit niet omdat het aantal grammen aangeven het signaal zou geven dat cannabisgebruik normaal is, maar dat slaat toch nergens op. Het niet aangeven van een hoeveelheid zorgt alleen voor meer onduidelijkheid en rechtsonzekerheid. Een richtnorm is toch het minste dat men kan vragen. Weet iemand nu of de softdrugs die hij op zak heeft zullen gecatalogeerd worden als hoeveelheden voor eigen gebruik? Neen.

Samengevat: dit voorliggend wetsontwerp zal de onduidelijkheid die er momenteel heerst niet verminderen en dat was, dacht ik toch, de bedoeling. De vastgelegde termen en principes zijn zo vaag en dubbelzinnig dat eigenlijk niemand weet wat kan of mag. Als zelfs de meeste van mijn collega's het niet weten, wat verwacht men dan van de bevolking? Iedereen; de burger, het parket en de politie, krijgt een zeer onsamenhangende boodschap en Ivan De Vadder blijft met zijn vraag zitten of hij nu al dan niet een joint mag roken op Rock Werchter. Hoe komt dat? Het voorliggende ontwerp is eigenlijk mossel noch vis. Het is een wazig compromis tussen, enerzijds, de terughoudende liberalen en, anderzijds, de vooruitstrevende groenen die in dit geval – zo stel ik vast – terughoudend zijn.

Ik denk dat een zinnetje op de website van de VLD-jongeren het goed weergeeft: "De regie van de drugnota is van het kabinet Volksgezondheid, maar het kabinet Justitie zal inzake vervolging niet erg toegeeflijk zijn". Dat het resultaat een mistig, onduidelijk en juridisch krakend document is, wordt met de mantel der liefde bedekt. Zelden werd tijdens een discussie trouwens zo geschermd met 'mijn achterban'. Blijkbaar staat het iedere volksvertegenwoordiger vrij om aan zijn kiespubliek de wet uit te leggen naar eigen inzicht en goeddunken. Mevrouw Avontroodt vertelt haar kiezers dat de wet de toestand eigenlijk strenger maakt en dat men zich aan een telefoontje vanuit de gevangenis mag verwachten als kinderen met enkele grammen cannabis de weide van Werchter betreden. Aan de andere kant is er bijvoorbeeld de kiezer van de heer Goutry die zal te horen krijgen dat van paars-groen alles mag, dat decadentie en permissiviteit welig tieren. Wat de groene kiezer van zijn excellenties zal te horen krijgen is me nog niet echt duidelijk.

Yves Leterme (CD&V): (...)

02.18 Els Van Weert (VU&ID): Dat weet ik niet. Ik ben geen socialistisch kandidaat. Die vraag zal u straks moeten stellen.

Ik probeer precies aan te tonen, mijnheer Leterme, dat dit het probleem is bij deze wet.

Naar gelang het standpunt van de betrokken kiezer kan men zelf de wet uitleggen in deze of gene richting.

Dan kom ik op een punt dat voor ons ook zeer belangrijk is, namelijk de jongeren. De leefwereld van de jongeren, hun inzichten, hun vragen en hun problemen liggen Spirit na aan het hart. Dit is een wet

déjà eu l'occasion de constater que les versions de Mme Avontroodt et de M. Goutry divergent sensiblement. Quelle version va-t-on proposer aux électeurs écologistes?

02.18 Els Van Weert (VU&ID): La situation des jeunes nous tient beaucoup à cœur. La présente proposition est fondée sur un constat terrible : de plus en plus de jeunes consomment de plus en plus de drogues en commençant à un âge de plus en plus précoce. Or, cette proposition ne s'appliquera pas aux jeunes. Comprenne qui pourra. Il faut faire bien davantage en matière de

die gemaakt is op basis van een realiteit van stijgend softdruggebruik, voornamelijk bij jongeren, maar die als gevolg van het gekrakeel van de afgelopen jaren, niet op hen van toepassing zou zijn. Als signaal kan dit tellen. Verschillende getuigen tijdens de hoorzittingen hebben nochtans verklaard dat de jongeren dit wetsontwerp niet afgewacht hebben en de toestand al genormaliseerd hebben.

Ik wil dus voor alle duidelijkheid, voor diegenen die er nog aan twifelen, wel herhalen wat ik daarstraks al zei: ook ik maak mij zorgen over het feit dat jongeren steeds jonger en steeds vroeger softdrugs gebruiken. Ik ben ook niet blind voor de mogelijke gevolgen ervan. Wij hebben dat ook tijdens de hoorzittingen meermaals gehoord. Slechte relatie met de ouders, onverschilligheid, slechtere schoolresultaten, enzovoort, zijn het gevolg. Vandaar dat wij ondersteunen dat preventie en vroege detectie versterkt moeten worden. Daarom moeten er interventieplannen en drugspreventieprogramma's zijn op de scholen. De Gemeenschappen hebben wat dat betreft nog heel wat werk op de plank.

Tegelijkertijd betreuren wij toch dat door dit ontwerp precies een groep jongeren wordt gecriminaliseerd. Het ordewoord is dat er voor jongeren niets verandert. Geloof me. Dat vermanend vingertje, of een sterk strafrechtelijk optreden zal niets aan de bestaande toestand veranderen.

Ik heb zelfs de indruk dat de justitiële reactie tegenover de jongeren de toestand zal verergeren en ik betwijfel heel sterk of dit de juiste aanpak is. Vandaar dat wij openlijk de vraag durven stellen of de leeftijdsgrens voor de toepassing van de wet niet moet worden teruggebracht tot 16 jaar.

Door de slechte communicatie en de onduidelijke juridische toestand maken jongeren zich nu al niet te veel zorgen. Dan heeft zich echter een hele discussie ontsponnen in de commissie over wanneer die toestand is ontstaan. Was dat in 1998 met de rondzendbrief, of was het in 2001? Daarop heeft een heel groot deel van de discussie zich toegespitst. Dat was toch wel heel opvallend, want op een gegeven moment was er een getuige die stelde dat het in 1998 al begonnen was. De VLD was daarmee bijzonder blij, omdat zij daardoor van alle smet bevrijd waren. Zij waren dan niet diegenen geweest die dit zogenaamd permissief beleid hebben ingevoerd.

Ik wil hiermee gewoon zeggen dat dit niet de essentie van de discussie is. Op een gegeven moment is de discussie te veel in die richting ontaard. Het werd een politiek welles-nietes-spelletje over waar de verantwoordelijkheden liggen voor de invoering van dit beleid.

Wij zullen dit wetsontwerp niet goedkeuren. De uitvoering ervan zal immers de onzekerheid die al enige tijd heerst alleen maar doen toenemen. Willekeur in behandeling blijft mogelijk. Niemand weet wat de gevolgen zijn...

02.19 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil collega Van Weert een vraag stellen.

prévention et de détection en collaboration avec les écoles, au lieu de mettre l'accent sur la criminalisation. Il est clair qu'une réaction judiciaire aggraverait la situation. Aussi préconisons-nous d'abaisser à 16 ans la limite d'âge pour l'application de la loi. En commission, nous avons longuement débattu de la question de savoir si tout ce tintouin avait commencé en 1998 ou en 2001. Dans la première hypothèse, en effet, on ne pourrait reprocher au VLD d'avoir mis en œuvre une politique permissive. Mais ces atermoiements politiques ne sont pas le nœud du problème. Nous n'adopterons pas ce projet de loi qui ne fera qu'accroître l'incertitude et l'arbitraire.

02.19 Jo Vandeurzen (CD&V): Le ministre Stevaert a récemment affirmé que le thème de la drogue

Ik heb minister Stevaert op de televisie gehoord. Hij vindt dat drugs een probleem zijn dat in de electorale periode of in de kiescampagne niet aan de orde mag worden gesteld. Dat is een zeer interessante stelling. Als men het met iets moeilijk heeft, mag het niet aan de orde worden gesteld. Ik had de indruk dat uw boegbeeld, de heer Anciaux, absoluut niet gelukkig was met de wet.

Ik wil u een vraag stellen over de rechtszekerheid. Blijkbaar weegt dat probleem voor u zeer zwaar. Dat is trouwens een constante bij veel verdedigers van het ontwerp. Ook zij zeggen dat het niet rechtvaardig is dat bij een strafbaar feit iemand die in Zichen-Zussen-Bolder woont, een grotere kans heeft dat men daarop zal reageren en dat die kans voor iemand die in Brussel of in Antwerpen woont minder groot is. Zo iets geeft eigenlijk een gevoel van onrechtvaardigheid. Daarom moeten we het dus strafbaar houden maar de zekerheid creëren dat er niet kan worden gereageerd. Ik vind dat een zeer eigenaardige redenering, los van het feit dat het Hof van Cassatie al vaak heeft gezegd dat het gebruik van het opportuniteitsbeginsel door het parket – de technische vertaling ervan – geen schending is van het gelijkheidsbeginsel.

Ik wil u het volgende voorstellen. De pakkans bij een snelheidsovertreding – om de discussie te brengen op een thema dat uw kartelpartij SP.A ook genegen is – is wellicht groter in Vlaanderen dan in Wallonië. Men beschikt in Vlaanderen over anonieme camera's die men niet heeft geïnstalleerd in Wallonië. Als ik uw redenering volg, zou de heer Stevaert tot de conclusie moeten komen dat, vermits het onbillijk is dat de pakkans in de ene regio groter is dan in de andere, we regels moeten maken om te zeggen dat er omstandigheden zijn waarbij men wel in overtreding is, maar omwille van de rechtszekerheid weet dat men niet zal worden vervolgd. Dat is de redenering die daarachter zit. Dat leunt dicht aan bij de standpunten van bijvoorbeeld de heer De Decker. Hij zegt dat, als hij 's nachts op straat rijdt aan 160 km per uur, dat natuurlijk strafbaar is, maar dat het toch niet redelijk is dat hij dan zou kunnen worden geflitst. Eigenlijk is dat geen probleem en komt hij tot de afspraak dat het wel strafbaar is, maar dat men, als men het doet op een veilige manier, niet mag worden gestraft. Er is immers een verschil in behandeling, een verschil in risico op reactie tussen de ene plaats en de andere.

Ik versta eigenlijk het volgende niet. Het gevoel van rechtszekerheid voor iemand die iets doet wat niet mag, moet voor de betrokkene verzekeren dat dit leidt tot een gedrocht van een regelgeving om ervoor te zorgen dat iemand wel strafbaar is, maar niet vervolgd wordt. Kunt u uitleggen waarom dat per se moet gebeuren

Als een burenruzie in een kustgemeente meer aandacht krijgt van de politie dan in een grootstedelijk gebied, vindt u dan dat wij burenruzies moeten gedogen? Of welke redenering schuilt daarachter?

02.20 Els Van Weert (VU&ID): Ten eerste, ik vind dat de vergelijking met de verkeerssituatie niet opgaat, maar ik zal niet antwoorden in de plaats van minister Stevaert. Dat moet hij dan zelf maar eens bij gelegenheid doen. Daarover gaat het hier vandaag niet.

n'était pas à l'ordre du jour en cette période électorale, ce qui est évidemment très adroit.

Le problème de la sécurité juridique semble prépondérant pour Mme Van Weert. Je ne comprends dès lors pas ce que l'on veut faire approuver ici: ce n'est tout de même pas parce que la probabilité d'être pris est plus grande dans une région que dans l'autre qu'il faut pour autant autoriser les infractions! Ce n'est tout de même pas parce que la probabilité d'être pris lorsqu'on commet un excès de vitesse est plus grande en Flandre qu'en Wallonie qu'il faut pour autant adapter les lois en la matière! En l'occurrence, vous adoptez le même point de vue que le sénateur Dedecker qui affirme que les excès de vitesse sont autorisés s'ils sont commis en toute sécurité et qu'ils ne risquent pas d'engendrer de réaction. Pourquoi Spirit veut-il absolument induire chez ceux qui enfreignent la loi un sentiment de sécurité juridique?

La comparaison avec le problème des excès de vitesse ne tient pas. Par ailleurs, le ministre Stevaert n'a qu'à se défendre lui-même. Que ce soit clair: je ne défends pas le présent projet de loi. J'estime que la légalisation constituerait une meilleure solution.

Als u voort zou luisteren naar mijn betoog, dan zult u merken dat ik geen pleitbezorger ben van het huidige voorstel. Straks zal ik toelichten waarom wij in principe denken dat een legalisering wellicht een betere oplossing zou zijn. Internationaal gezien kan dat echter niet, maar dat zal ik straks verklaren.

U moet mij daarop dus niet verder pakken.

02.21 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijn vraag luidde: moet het creëren van een rechtszekerheid voor iemand die iets doet wat niet mag, de drijfveer zijn voor een aanpassing van de wet? Dat begrijp ik niet.

02.22 Els Van Weert (VU&ID): Maar neen! Laat mij straks even...

02.23 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, de vraag van collega Vandeurzen is erg belangrijk. Ze gaat over het aanvaarbare risico. Wanneer is het aanvaardbaar dat de pakkans klein is of niet? Dat is wel een belangrijke discussie, want daar zit inderdaad een gevaar tot discriminatie in. Ik wil daarover graag discussiëren.

Mevrouw Van Weert, u antwoordt daarop dat u voor de legalisering van drugs bent. Dat is natuurlijk een utopie, want dat kan u niet als u de internationale verdragen naleest – en gelukkig maar.

Maar u antwoordt niet op de vraag van de heer Vandeurzen. Dat is nochtans een belangrijke vraag. U hebt namelijk zelf het voorbeeld gegeven van minister Stevaert. Die vraag was niet gratis! Hoe motiveert u in een maatschappij waarin u een wettekst maakt – het moge gelijk welke wettekst zijn en het kan best verantwoord zijn – waardoor op bepaalde plaatsen, door de pakkans kleiner te maken, het risico groter wordt voor de burger die de wet volgt? Ik geef het volgende voorbeeld. Als ik in het verkeer kom, volg ik altijd de snelheidsbeperkingen – in mijn auto natuurlijk. Ik vind namelijk dat ik een risico neem als ik in het verkeer stap, door aan dat verkeer deel te nemen, zelfs als iedereen de wegcode volgt. Maar als de overheid er niet op toeziet of anderen de wegcode wel volgen, dan wordt dat risico voor mij onaanvaardbaar groot. Ik heb er geen problemen mee dat iemand tegen 160 km/u absoluut tegen een muur wilt rijden. Dat is zijn zaak, als men ervoor zorgt dat zijn nalatenschap die muur betaalt. Ik heb er echter heel veel problemen mee dat iemand tegen 160 km/u rijdt en een gevaar is voor de anderen. Daarover gaat het. Volgens mij is dat ook de kern van de vraag van de heer Vandeurzen, die een interessant debat zou kunnen uitlokken.

De **voorzitter**: Mijnheer Vandeurzen, u zult misschien nader verklaren wat u daarnet bedoelde.

02.24 Jo Vandeurzen (CD&V): Neen, het is een interessant debat, dat het verschil aantoont tussen de politieke partijen. Wij vinden dat de overheid zich wel die feiten moet aantrekken. De overheid moet verhinderen dat mensen zichzelf tegen 160 km/uur tegen een muur te pletter rijden. Ik vind dat de overheid de ambitie mag hebben om te proberen dat te voorkomen.

02.23 Hugo Coveliers (VLD): La légalisation est exclue car des traités internationaux s'y opposent.

Vous estimez qu'il peut être nécessaire d'adapter les lois afin de créer un sentiment de sécurité juridique. Si je prends le volant et que je décide de rouler à 160 kilomètres par heure, c'est mon problème. Mais lorsque je fais courir un risque aux autres, les autorités doivent intervenir. Cela vaut également pour la consommation de drogues. Comment justifierez-vous un texte de loi qui accroît le risque pour les autres?

02.24 Jo Vandeurzen (CD&V): Je partage l'avis de M. Coveliers mais le CD&V va plus loin encore : les autorités doivent protéger l'individu contre lui-même. Les pouvoirs publics doivent donc tenter d'éviter que quelqu'un se tue sur la route ou succombe à une overdose en informant les gens des risques encourus.

02.25 Els Van Weert (VU&ID): Dat klopt, maar ik zou toch nog willen zeggen dat het daarover niet gaat. Het gaat erover dat als men met een bepaalde hoeveelheid gepakt wordt er nog altijd geen duidelijkheid is. Er is nog altijd interpretatie.

02.26 Hugo Coveliers (VLD): Zodra u zich met een bepaalde hoeveelheid van de stof op straat begeeft, neemt u bewust een risico. Wat moet de overheid doen? Tegen die man of die vrouw zeggen dat dit het risico is. Dat risico kan zich al dan niet realiseren. Dat is iets heel anders.

02.27 Els Van Weert (VU&ID): Dan moet het wel duidelijk afgelijnd zijn. Ik kom dan tot wat wij vinden dat er wel zou moeten gebeuren. Ik heb daarstraks al proberen duidelijk te maken dat wij wel degelijk durven pleiten voor een legalisering, goed wetend uiteraard dat dit volgens de bestaande internationaal geldende verdragen op dit moment niet haalbaar is. Ik zeg dus niet dat wij dat hier en nu moeten goedkeuren. Ik zeg wel dat we initiatieven zouden moeten nemen om deze verdragen internationaal aan te kaarten en eventueel een wijziging voor te staan. Dat is één. Daarom vragen we waarom we nu op dit moment niet resoluut zouden durven kiezen voor een depenalisering. Voor ons is het namelijk cruciaal...

02.28 Jo Vandeurzen (CD&V): Gewoon voor de klaarheid van de discussie. U bent in een samenwerkingsverband met de SP.A. Begrijp ik het goed dat Spirit voorstander is van de legalisatie van bepaalde softdrugs?

02.29 Els Van Weert (VU&ID): Wij vinden dat dit internationaal moet worden aangekaart en dat die verdragen herbekeken moeten worden. Als dat internationaal kan, dan denk ik dat dit een oplossing is voor of een mogelijke aanpak van de problematiek. Waarom? Laat mij ook meteen zeggen waarom.

02.30 Jo Vandeurzen (CD&V): Ik vind u correct en eerlijk in de uitdrukking van uw standpunt. Ik vind alleen jammer dat als uw boegbeeld, de heer Anciaux, op TerZake is, hij de moed niet heeft om dat recht in de camera te zeggen.

02.31 Els Van Weert (VU&ID): Ik heb de bewuste uitzending niet gezien noch de vraag gehoord. Ik zeg hier...

De **voorzitter**: Het staat nu te boek voor altijd, mijnheer Vandeurzen.

02.32 Els Van Weert (VU&ID): Voilà.

De **voorzitter**: Hier staan ook camera's, moet ik u zeggen, als het u kan interesseren.

02.33 Els Van Weert (VU&ID): Wij vinden het cruciaal dat de markt van de softdrugs gescheiden wordt van de markt van de harddrugs. Ik denk dat collega Vandeurzen eigenlijk onrechtstreeks diezelfde bezorgdheid heeft geuit als hij in zijn uiteenzettingen steeds spreekt van één grote supermarkt waar alle soorten drugs kunnen verkregen worden. Dat is inderdaad de realiteit vandaag. Wij zeggen dan ook dat men die realiteit moet aanpakken en softdrugs en harddrugs uit elkaar moet halen. Dat kan men maar doen als men kan komen tot een legalisering. Wij kunnen daar op dit moment niet toe komen door

02.27 Els Van Weert (VU&ID): Nous osons aujourd'hui plaider en faveur de la légalisation des drogues douces, sachant pertinemment que les traités internationaux actuels nous interdisent d'adopter une telle mesure.

02.30 Jo Vandeurzen (CD&V): M. Anciaux n'a pas osé faire preuve d'une telle franchise lors de l'émission *TerZake*.

02.33 Els Van Weert (VU&ID): Il est primordial d'établir une distinction entre le marché des drogues dures et celui des drogues douces. C'est également ce dont s'inquiète M. Vandeurzen. Une telle distinction passe toutefois par la légalisation. Pour *Spirit*, le gouvernement doit se

het feit dat we gebonden zijn door internationale verdragen. Nu komen mensen die op zoek zijn naar cannabis op de markt en ze komen daar nog steeds in aanraking met harddrugs. Met die legalisering zorgen we ervoor dat de markten gescheiden worden. Wat ons betreft, mag de markt georganiseerd en gecontroleerd worden door de overheid, zeker wat betreft de productinfo, de kwaliteitscontrole, de prijs en de verkoop. Daarnet is door één van de sprekers aangehaald dat de softdrugs van de jaren '60 niet meer de softdrugs zijn van vandaag wegens hogere concentraties en dergelijke meer. Ik denk dat het collega Germeaux was die dat gezegd heeft. Dat zijn inderdaad onrustwekkende evoluties waar we vandaag geen vat op hebben, waar we geen impact op hebben. Met een legalisering zouden we kunnen trachten daar meer impact en vat op te krijgen.

Volgens ons is dit voorstel niet in tegenspraak met een ontradingsbeleid. Wij blijven erbij – net zoals we moeten ontraden dat er overmatig alcoholgebruik en overmatig sigarettengebruik is – dat uiteraard ook moet ontraden worden dat er overmatig softdrugsgebruik is, gezien de effecten die daarstraks al zijn opgesomd, effecten die trouwens ook met overmatig alcohol- en tabaksgebruik samenhangen.

Alleen verschillen wij duidelijk van mening over de manier waarop dat wordt aangepakt en over de beste omstandigheden om deze problematiek in beeld te brengen, bespreekbaar te maken en onder controle te krijgen. De behoefte aan drugs moet zo laag mogelijk worden gehouden. Wij moeten dan niet enkel focussen op het product zelf, hoewel dat belangrijk is. Een geïntegreerd beleid is noodzakelijk. Er moet worden ingegrepen in levensomstandigheden die gerelateerd zijn aan druggebruik. Ik sluit mij dan toch enigszins aan bij de CD&V-visie. Als overheid moet men wel degelijk de ambitie hebben om mensen te beschermen tegen het vernietigen van zichzelf. Ik vind dat een overheidstaak. De vraag is enkel op welke manier dat het best wordt aangepakt. Daarin verschillen wij duidelijk van mening.

Tot slot wens ik de regering succes bij de uitvoering van dit wetsontwerp.

02.34 Filip De Man (VLAAMS BLOK): U zegt dus dat ook de problematiek van de achterdeur moet worden aangepakt. In uw voorstel zou de overheid de producten analyseren, testen op hun kwaliteit. Heb ik goed begrepen dat de overheid dan ook zou instaan voor de verkoop? Als u wilt legaliseren vanaf 16 jaar, moet iemand het toch verkopen.

02.35 Els Van Weert (VU&ID): Ik heb niet gezegd dat de verkoop door de overheid moet worden georganiseerd. Ik heb gesproken over controle.

02.36 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Wie verkoopt het dan? Ik vind het mooi dat u het probleem aankaart, maar wat is uw oplossing?

02.37 Els Van Weert (VU&ID): Ik zou naar mevrouw Van de

fixer à cet effet des objectifs de contrôle: dispenser des informations au sujet des produits, contrôler la qualité et réguler les prix. Ces interventions permettraient de maîtriser l'ensemble du phénomène.

La légalisation est indissociable d'une politique de dissuasion. Il faut toutefois éviter de se concentrer uniquement sur les produits. Il convient également de s'intéresser aux conditions sociales dans lesquelles un individu en vient à consommer de la drogue. Il importe dès lors de mettre en œuvre une politique intégrée, permettant de maintenir les besoins à un niveau aussi bas que possible. Si, tout comme le CD&V, nous estimons que certaines personnes doivent être protégées contre l'autodestruction, nos points de vue divergent quant à la manière de réaliser cet objectif.

02.34 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Selon vous, le gouvernement doit tester les produits. Doit-il également les vendre? Quelqu'un doit bien pouvoir vendre les produits légalisés?

02.37 Els Van Weert (VU&ID):

Castele moeten kijken. Is het ondenkbaar dat de apotheker daar verantwoordelijkheid in neemt? Ikzelf ben geen vragende partij.

Peut-être le pharmacien, Mme Van de Castele?

02.38 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Ik heb het begin van uw betoog over de leeftijd van 16 jaar niet goed begrepen. Ik dacht dat u zei dat men de wet eventueel zou moeten herbekijken om het gedogen vanaf 16 jaar mogelijk te maken.

02.38 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Ai-je bien compris que selon vous, les jeunes de 16 ans peuvent également consommer des drogues douces?

02.39 Els Van Weert (VU&ID): Ik ben geen voorstander van deze wet, maar ik vind wel dat jongeren vanaf 16 jaar in staat zijn daarover te oordelen.

02.39 Els Van Weert (VU&ID): Nous ne sommes pas en faveur de cette loi mais nous estimons néanmoins que les adolescents de 16 ans sont en mesure de décider de manière autonome.

02.40 Jo Vandeurzen (CD&V): Opnieuw verbaas ik mij over het ongebreideld geloof in de heilzame werking van de vrije markt. Dat wordt nu vanuit Spirit gepredikt. Ik vraag mij af of de partij waarmee Spirit een kartel vormt, daar ook zo in gelooft. Het is merkwaardig dat een aantal partijen meent dat de organisatie in de vrije markt voor de bewaking van de kwaliteit zorgt, ook al is er een grotere concentratie van het product dan 20 jaar geleden. Volgens sommigen is het bijna een harddrug geworden. Toch vindt u dat legalisatie de te volgen weg is. Ik vind het niet altijd consistent. In het ene debat moeten wij de vrije markt corrigeren, want ze vormt een bedreiging voor de samenleving. In het debat over drugs vindt men dat er beter een vrije markt is. Misschien kunnen wij even het voorbeeld nemen van de productnormen. Hoe gaan wij dat organiseren? Dat moet in het circuit zomaar kunnen.

02.40 Jo Vandeurzen (CD&V): La foi dans le fonctionnement sacré du libre marché semble – dans cette matière du moins – inébranlable.

02.41 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer Vandeurzen, hoe loopt het vandaag? Er is de illegale markt.

02.41 Els Van Weert (VU&ID): Aujourd'hui, il existe déjà un libre marché, fût-il noir.

02.42 Jacques Germeaux (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zou mevrouw Van Weert een vraag willen stellen. Bent u er echt van overtuigd dat, indien men softdrugs zou depenaliseren of legaliseren, het grote probleem van de kwaliteit zou zijn opgelost? Denkt u dat wij daardoor het fundamentele probleem van risico op verslaving bij jongeren zouden wegnemen? Vreest u niet dat de aantrekkingskracht op jongeren van wat niet mag, het belangrijkste is? Vreest u niet dat, wanneer softdrugs zouden zijn gelegaliseerd, zij hun aantrekkingskracht op jongeren zouden verliezen en dat net die andere markt van de harddrugs, waarvoor wij hen zeker moeten behoeden, op hen impact zal krijgen? Zou er geen verschuiving komen door het feit dat het product minder aantrekkelijk wordt? In de commissie heb ik dat beweerd. Ik heb altijd gezegd dat het grote voordeel van cannabis is dat het van alle illegale drugs het minst schadelijke is. Als jongeren risicogedrag vertonen en willen experimenteren, heb ik nog altijd veel liever dat ze experimenteren met een product dat een beperkt risico inhoudt.

02.42 Jacques Germeaux (VLD): Mme Van Weert est-elle d'avis qu'une dépenalisation résoudrait le problème de la qualité et réduirait le risque de dépendance? Personnellement, j'en doute fort. Le problème, c'est que la légalisation déplacera l'attention des drogues douces vers les drogues dures. En effet, l'interdit exerce toujours un pouvoir d'attraction plus grand sur les jeunes. C'est précisément ce que nous cherchons à éviter par notre approche.

Stel u voor dat u dat product legaliseert en het bij jongeren die aantrekkingskracht niet meer heeft, zodat zij bijvoorbeeld gaan experimenteren met LSD, met ecstasy en andere producten. Dat trekt jongeren immers aan, het andere gedrag. Uiteindelijk gaat het

daarover in deze tekst: voorkomen dat jongeren die stap zetten. Uit ervaring vrees ik dat, als u tot depenalisering en/of legalisering van die producten overgaat, die producten bij jongeren die aantrekkingskracht niet meer zullen hebben en dat andere producten die aantrekkingskracht wel zullen hebben. Dat is een zeer fout en gevaarlijk signaal.

02.43 Els Van Weert (VU&ID): Dat klopt, ik heb natuurlijk geen overzicht over wat de effecten zullen zijn. Wij kunnen alleen maar inschattingen maken, onder meer aan de hand van de gemaakte studies, en dat is een reëel gevaar. Daarnaast, mijnheer Germeaux, denk ik dat door de duidelijke scheiding tussen soft- en harddrugs men ook zeer resoluut moet kiezen voor een harde aanpak van de handel en de dealers die harddrugs aan de man brengen. Ik denk dat dat ons meer ruimte geeft om er zeer hard tegenaan te gaan. Ik denk dat men dat ook zeer uitdrukkelijk moet doen, anders zit men met de risico's waarnaar u zelf verwijst. Vandaag bestaat daarvoor geen maatschappelijk draagvlak, precies omdat de softdrugs daarbij betrokken zijn, waarvan velen zeggen dat ze maatschappelijk vergelijkbaar zijn met alcohol. Wat dat betreft, gaat men dus eigenlijk een beetje naar een aanvaarding. Die twee soorten drugs moeten wij uit elkaar houden.

02.44 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, chers collègues, la lutte contre les assuétudes, contre toutes les assuétudes, que ce soit des drogues licites ou illicites, constitue bien un enjeu majeur de santé publique.

Parmi les artisans, les partisans ou les opposants aux textes qui nous sont présentés, il ne faut pas voir de différence quant à cet objectif. Personne ne dit qu'une drogue quelle qu'elle soit, licite ou illicite, est banale. Il n'y a pas de drogue banale, nous sommes tous d'accord là dessus.

Nous sommes tous d'accord également pour dire que la répression seule n'est pas une réponse satisfaisante à la problématique de la drogue, pour différentes raisons. On l'a vu, cette réponse n'a pas empêché la consommation ni même l'augmentation de la consommation. Les drogues ont toujours existé et continuent malheureusement à exister. En outre, quant on ne parle que de répression, on empêche le traitement et, finalement, on ajoute de la douleur à la douleur, de la difficulté sociale à la difficulté sociale, on ne règle pas le problème.

Je ne suis pas de ceux qui pensent que ce problème peut être réglé facilement. Par exemple, simplement, en disant non à la drogue ou en mettant en place un système répressif fort. Franchement, je crois que cette politique a montré qu'elle n'était absolument pas pertinente par rapport à la problématique qui nous occupe. L'approche de la drogue est complexe et nécessite une réponse politique construite et composée de différents éléments.

Il faut donc prendre le problème à bras-le-corps et cesser de se voiler la face ou de se mettre la tête dans le sable. Je pense que c'est là le courage que notre gouvernement a eu. Je crois que c'est bien en cela qu'il s'est différencié et qu'il se différencie de ce qui se passait sous les précédentes législatures.

02.43 Els Van Weert (VU&ID): J'ignore quels seraient les effets d'une dépénalisation. A cet égard, je puis uniquement me fonder sur les études existantes. La légalisation des drogues douces – et, donc, une séparation nette entre drogues douces et drogues dures – renforcera considérablement l'attention portée à la lutte contre les drogues dures et à leurs trafiquants.

02.44 Michèle Gilkinet (ECOLO-AGALEV): De bestrijding van alle vormen van verslaving is een van de prioriteiten in het kader van de volksgezondheid. Wij zijn het er allemaal over eens dat er geen onschuldige drugs zijn en dat deze problematiek niet door een repressief beleid alleen kan worden opgelost. Een dergelijk beleid verhindert het druggebruik niet, draagt niet bij tot de verdwijning ervan en biedt geen alternatief of behandeling voor het gebruik van drugs. Ik denk dat dit complex probleem een politiek antwoord vereist dat verschillende elementen omvat. In dit opzicht onderstreep ik dat de regering de moed heeft gehad met het beleid van haar voorgangers te breken.

Het grote pluspunt van dit ontwerp is zijn allesomvattende, geïntegreerde aanpak. Ik vind het overigens jammer dat de sprekers hun betoog al te vaak op een enkel aspect van het probleem hebben gericht, waardoor de diversiteit van de door de regering voorgestelde oplossingen over het hoofd werd gezien. Ik benadruk dat elk element in een algemene context moet worden geplaatst en onderstreep het belang van het

L'intérêt de l'approche qui nous est proposée par le gouvernement, c'est qu'il s'agit d'une approche globale et intégrée. Je ne ferai donc pas le choix d'isoler un élément pour le diaboliser ou pour le banaliser. Je pense qu'en faisant cela, on se trompe de chemin et c'est bien pour cela que je regrette que la plupart des interventions jusqu'ici se focalisent sur un seul aspect du problème, comme s'il s'agissait de la seule réponse apportée par le gouvernement.

J'insiste pour que chaque élément soit replacé dans le contexte de l'approche globale prônée par les ministres car c'est bien à travers elle qu'on pourra enfin tenter de développer dans notre pays une politique raisonnable de lutte contre les assuétudes et le cortège de risques qu'elles engendrent.

Je tiens à souligner d'emblée l'importance d'un des textes qui est soumis à notre approbation. Il s'agit de celui qui a trait à l'accord de coopération avec les Communautés et les Régions.

En effet, la modification du droit pénal, dans un sens moins répressif, ne peut être appliquée que si elle va de pair avec des mesures appropriées dans le domaine de la prévention et de l'assistance aux toxicomanes. Ces deux domaines relèvent de la santé publique, de l'enseignement, de la recherche scientifique, des soins de santé, autant de compétences que le gouvernement fédéral partage avec d'autres pouvoirs. Cet accord de coopération est donc d'une importance capitale si nous voulons renforcer le dispositif de lutte contre les drogues.

Les autres textes qui nous sont soumis proposent une nouvelle réglementation des drogues. Il s'agit d'une avancée partielle pour une meilleure prévention des assuétudes et la réduction des risques.

Pour Ecolo, le vote de cette nouvelle réglementation en matière de drogue constitue, je le souligne, une avancée partielle en faveur d'une meilleure prévention des assuétudes et d'une réduction des risques pour la santé des consommateurs. Le texte actuel marque une évolution qui s'inscrit dans le prolongement du travail parlementaire entamé dès 1996, qui a débouché à l'époque sur la circulaire De Clerck. On travaille donc dans une certaine continuité.

On le sait, la politique de prohibition totale des drogues en vigueur depuis 1921 s'est révélée un échec, tant en matière de santé qu'en matière de sécurité publique. L'échec et l'impasse d'une approche uniquement répressive en matière de consommation de cannabis sont complètement avérés. Les objectifs d'origine – protection de la santé publique, réduction de la production et de la distribution de la drogue – n'ont pas été atteints. La situation est même pire puisque la consommation de cannabis n'a cessé de progresser au niveau de la population générale et au sein de la population scolarisée. La répression a complètement échoué et se retourne, depuis une dizaine d'années, principalement contre les consommateurs de drogue.

Par une interdiction générale, les consommateurs entraînent inévitablement dans l'illégalité et donc, implicitement, dans la criminalité. Or, on le sait, les poursuites judiciaires minent les possibilités d'avenir des consommateurs, compliquent le nécessaire travail de prévention et d'aide aux consommateurs, bref affaiblissent,

samenwerkingsakkoord tussen de gemeenschappen en de gewesten. Voortaan behoren preventie en bijstand aan drugverslaafden tot de bevoegdheid van het federale, het gewestelijke en het gemeenschapsniveau.

Voor Ecolo is de nieuwe regelgeving inzake drugs een gedeeltelijke vooruitgang op het stuk van een betere preventie en een vermindering van de risico's voor de gebruikers. Bovendien ligt ze in het verlengde van het parlementair werk en van de omzendbrief De Clerck. De uitsluitend repressieve benadering van dit probleem is een mislukking gebleken en keert zich nu tegen de druggebruikers.

Het is een feit dat de drugsbestrijding in het verleden te lijden had onder het algemene verbod en de gerechtelijke vervolgingen, waardoor de drugsgebruikers onvermijdelijk in de illegaliteit en de criminaliteit terechtkwamen. Voortaan zouden volwassen gebruikers niet meer door het gerecht mogen worden vervolgd als het druggebruik plaatsvindt in private kring en er geen minderjarigen aanwezig zijn. Het mag niet gaan om problematische gebruikers en zij mogen geen sociale overlast veroorzaken. Het verbod op cannabisgebruik blijft in principe gelden voor minderjarigen. Indien nodig zullen deze naar een dienst voor jeugdzorg worden verwezen. Door de nadruk te leggen op volksgezondheid en preventie beperkt de nieuwe wetgeving de criminalisering van het drugsgebruik. Tegelijk versterkt ze de repressieve maatregelen tegen de drugshandelaars. Ze zou tevens een vertrekpunt moeten bieden voor het noodzakelijk preventiewerk en voor de beperking van de risico's verbonden aan het gebruik van de al dan niet toegelaten drugs, in het bijzonder bij de minderjarigen die

paradoxalement, la lutte contre les drogues.

A l'avenir, les consommateurs adultes de cannabis ne devraient plus être poursuivis par les tribunaux, dès lors que cette consommation intervient dans des lieux privés, en l'absence de mineurs, et pour autant qu'il n'y ait pas d'usage problématique ou de nuisance sociale.

A l'égard des mineurs, le principe d'interdiction de l'usage du cannabis est rappelé et, en cas de consommation de cannabis, le jeune sera renvoyé vers les services de l'aide à la jeunesse.

En distinguant mieux les consommateurs, qui seront désormais essentiellement considérés sous l'angle de la santé publique et de la prévention, en les distinguant des trafiquants, la nouvelle législation limite la criminalisation de la consommation tout en renforçant les mesures répressives à l'encontre des trafiquants.

Le vote de cette nouvelle réglementation, après de longs débats – deux ans au moins – permettra également de commencer à sortir du flou qui est dommageable pour l'efficacité du travail de prévention soutenu par la Communauté française, en particulier auprès des mineurs. Pour rappel, ce travail de prévention et de réduction des risques vise à inciter les jeunes, les gens, à ne pas consommer de drogue, en leur faisant prendre conscience que la consommation de certains produits licites ou illicites, légaux ou illégaux, peut porter atteinte à leur santé et à leur bien-être. Signalons également que les programmes de prévention et de réduction des risques menés par la Communauté française portent tant sur les drogues licites qu'illicites. N'oublions pas que les produits les plus largement consommés aujourd'hui restent l'alcool et le tabac.

Dans la mise en œuvre de la nouvelle réglementation, il faudra toutefois être particulièrement attentif à ce que les notions de "consommation problématique" ou "d'usage personnel" ne constituent pas une nouvelle source d'arbitraire et d'insécurité juridique.

De la même manière, il nous faut malheureusement déplorer qu'une série de questions ne soient pas actuellement résolues. Que signifie précisément "absence de mineurs"? Quelles sont les quantités de cannabis tolérées? Quid de la culture du cannabis? Il s'agit là d'autant de zones de flou qui subsistent malheureusement aujourd'hui, nous le reconnaissons. Le chantier ouvert par la nouvelle loi n'est assurément pas clos. Il faudra y revenir même si on peut considérer qu'il s'agit d'un pas en avant.

Pour Ecolo, la dépénalisation partielle de la consommation du cannabis allège le régime des sanctions possibles. Mais l'Etat se devra, tôt ou tard, d'intervenir via d'autres institutions que le pénal, qu'elles soient médicales ou sociales, et prendre en charge la réglementation de la production et de la distribution du cannabis plutôt que d'abandonner ses prérogatives aux lois de l'offre et de la demande sur le marché clandestin illégal.

Seule l'approche réglementaire qui évite tant les impasses de l'approche répressive pénale que l'ambiguïté des circulaires des parquets ainsi que les dérives d'une dépénalisation de fait de l'usage des drogues, est à même de permettre une politique responsable en la matière. Comme chacun le sait, nous avons signé une

onder de Franse Gemeenschap vallen.

Men zal er echter moeten op toezien dat begrippen zoals "problematisch gebruik" en "persoonlijk gebruik" geen nieuwe bron van willekeur en rechtsonzekerheid vormen. Er blijven ook heel wat vraagtekens bestaan omtrent de precieze betekenis van "afwezigheid van minderjarigen" of over de gedoogde hoeveelheden cannabis.

Voorts zou de overheid moeten overwegen om op te treden via andere instellingen dan de louter strafrechtelijke, of het nu gaat om medische of sociale instellingen, en zou zij een regelgeving moeten uitwerken inzake de productie en distributie van cannabis, veeleer dan een en ander over te laten aan de wet van vraag en aanbod op een clandestiene en illegale markt. De Ecolo-fractie heeft trouwens een wetsvoorstel dienaangaande ingediend, waarbij wij ervan uitgaan dat men enkel via een regelgeving tot een verantwoord beleid terzake kan komen.

De regering heeft dus haar verantwoordelijkheid op zich genomen en wij zullen die belangrijke stap voorwaarts steunen, ook al zijn wij ervan overtuigd dat, ter wille van de samenhang, het denkwerk over die belangrijke maatschappelijke kwestie nog lang niet afgerond is.

coproposition de loi – elle est sur votre table –, visant à réglementer la production la distribution et la vente de cannabis. Ce texte nous permettra à l'avenir de continuer à faire avancer la réflexion. Pour nous, il garde sa pertinence.

En conclusion, monsieur le président, il était temps de prendre nos responsabilités. Notre gouvernement l'a fait. Même si certains éléments des projets qui nous sont soumis ne nous satisfont pas entièrement, nous pouvons considérer que c'est un pas dans le bon sens. Mon groupe votera donc pour les textes qui nous sont proposés et continuera à être attentif à cette problématique importante de société.

02.45 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, sta mij toe vooraf – niet op de gebruikelijke manier maar omdat ik het meen – de verslaggevers te danken die zich de moeite hebben getroost hier vanmorgen een overzicht van hun verslag te brengen. Mevrouw Douifi heeft dat gedaan wat betreft de overeenkomst met de Gemeenschappen. De heren Germeaux en Paque hebben dat gedaan over de basistekst als zodanig. Ik wil daarbij ook de heer Vandeurzen betrekken die de berichtgever is geweest van de commissie voor de Justitie naar de commissie voor de Volksgezondheid en dat schitterend heeft gedaan.

In feite praten we hier over de wijziging van een wet die binnen enkele dagen zijn tweeëntachtigste verjaardag viert. De wet betreffende de verdovende middelen en de genotsmiddelen dateert van 24 februari 1921 en werd iets meer dan honderd jaar na de opiumoorlogen goedgekeurd. Met de opiumoorlogen wilde het Westen, en meer bepaald de Britten, de Chinezen verplichten opium te leveren. Ik wil maar zeggen dat wanneer men de geschiedenis bekijkt, er zich toch wel eigenaardige zaken kunnen voordoen.

Ik blijf bij de geschiedenis. In de regeerverklaring van de huidige regering, en het past daarnaar af en toe terug te grijpen, staat dat wat de drugsproblematiek betreft, de regering binnen de zes maanden na haar aantreden aan het Parlement een evaluatierapport zal voorleggen inzake het huidige drugsbeleid. In dat rapport zal onder meer een evaluatie worden gemaakt van de rondzendbrief van de voormalige minister van Justitie over het bezit en detailhandel van illegale verdovende middelen, van het rapport van de parlementaire werkgroep over de drugsproblematiek en van de ervaringen in andere landen. Op basis van de resultaten van dit rapport zou de regering, in samenspraak met het Parlement, een coherent drugsbeleid uitwerken. Dat is de regeerverklaring van 1999. Dat was nodig. Ik ga hier niet opnieuw de krantenknipsels tonen die collega De Man reeds heeft besproken. Dat was echter nodig omdat er toen, wanneer men de tijdsgeschiedenis van 1998 bekijkt, enig misverstand bestond over de rondzendbrief die door de toenmalige minister van Justitie was opgesteld. Ik begrijp dat. Ten eerste, het middel van een rondzendbrief is immers goed, maar niet alleenstaand. Ten tweede, er zat daarin een aantal bijzonder moeilijke te interpreteren elementen. Er werd daarin gesproken over de allerlaagste prioriteit bij de vervolging.

Ik lees – zoals anderen het ook deden – in de toenmalige kranten dat men zei dat de richtlijn het bezit van harddrugs gedoogde, dat junkies niet langer automatisch worden vervolgd, dat magistraten het

02.45 Hugo Coveliers (VLD): Ce projet de loi vise à modifier une loi qui date du 24 février 1921. La déclaration gouvernementale indiquait que le gouvernement présenterait un rapport d'évaluation de la politique en matière de drogues dans les six mois de son arrivée aux affaires. Les données de base fondamentales pour confectionner ce rapport étaient la circulaire du précédent ministre de la Justice et le rapport du groupe de travail parlementaire sur le problème des drogues. L'objectif était de mettre au point une politique cohérente en matière de drogues, en concertation avec le Parlement.

Des malentendus sont apparus en 1998 à propos de la circulaire du ministre Van Parys qui comportait des éléments difficiles à interpréter. Ainsi, la consommation de cannabis constituait la priorité la moins importante en matière de poursuites judiciaires, ce qui avait été interprété par la presse comme une politique de tolérance voire comme une légalisation. Le ministre Van Parys avait fermement démenti – et à juste titre me semble-t-il – que sa circulaire signifiait la légalisation des drogues douces.

Ce débat a laissé des traces dans la déclaration de politique du ministre Verwiltghen et a notamment contribué à la rédaction de la note politique du gouvernement fédéral relative au problème de la drogue. Mais

drugswereldje niet kennen. Kortom, er werd kamerbrede kritiek geuit op de drugscirculaire. De heer Van Parys heeft toen, volgens mij terecht, ontkend dat zijn rondzendbrief ook maar enige vorm van legalisatie van softdrugs inhield. Dat is juist, dat stond daar niet in. Ik denk trouwens dat de verdienste van die rondzendbrief was dat men moest beginnen nadenken over de vraag of het probleem dat het gebruik vormde van verdovende middelen, van producten die op de lijst stonden zoals bedoeld in de wet van 1921 maar nadien werd aangepast, moest worden aangepakt.

De regering heeft woord gehouden. In het veiligheids- en detentieplan van minister Verwilghen werd immers een heel hoofdstuk gewijd aan de drugsproblematiek. Men heeft toen gesteld dat, omwille van het feit dat dit ook een niet te ontkennen belangrijk element is voor de volksgezondheid, deze materie ook van die kant moet worden bekeken. Het is uit die twee elementen dat uiteindelijk de zogenaamde drugsnota, die voorafging aan de wet die we nu kennen, resulteerde.

Ik geef toe dat die drugsnota een beetje – misschien een beetje veel – gehypothekeerd is door de manier van voorstelling. Het is ietwat onhandig geweest om de verwarring te creëren. Inderdaad collega, het was onhandig van mevrouw Aelvoet. Ze liet zich de ene dag verleiden tot uitspraken over snoepjes. De andere dag begon ze over een drugsnota die eigenlijk naar dat thema verwees. Het is spijtig. Deze nota verdiende dat niet op dat ogenblik. Ik denk dat die nota een aanzet was. Ze was een goede aanzet tot wat later de tekst van de wet zou worden.

Het is belangrijk dat er in de eerste plaats een wettekst is. Dat wil zeggen dat er duidelijke normatieve regels zijn op strafrechtelijk gebied. Deze poneren een aantal principes. Ze brengen aan onder meer de wet van 1921 wijzigingen aan, maar ook aan de wet op het politieambt. Dat is niet onbelangrijk. Daarnaast – ik kom daarop later nog terug – is er niet alleen het samenwerkingsakkoord, maar is er en komt er ook een rondzendbrief. Dat samenwerkingsakkoord is uiteraard belangrijk voor het element preventie. In de rondzendbrief zullen een aantal begrippen verfijnd moeten worden.

Ik wil onmiddellijk reeds antwoorden op de vraag hoe het komt dat er in de wet geen sprake is van een aantal grammen. Dat is precies om de reden die door collega Germeaux terecht naar voren is gebracht. Een wettekst is weinig flexibel. Wij weten allemaal welke contrastrategieën door de georganiseerde misdaad worden gebruikt. Het volstaat om de concentratie te verhogen in een bepaald product om daaraan te ontsnappen. Daarom worden er in deze wetteksten terecht geen grammen bepaald. De minister van Justitie zal in elk geval in zijn rondzendbrief grammen moeten vermelden.

02.46 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de collega voor de suggestie. De minister van Justitie kan daar dan ook eens op antwoorden. Ik had uit de debatten in de commissies voor de Justitie en in de commissie voor de Volksgezondheid begrepen dat het niet opportuun was om aan de politieagent een indicatie mee te geven in de wet of in de rondzendbrief van het aantal grammen dat beschouwd werd als een gebruikershoeveelheid. Ik denk dat dit standpunt ook nadrukkelijk werd verdedigd door de minister van Volksgezondheid.

celle-ci n'a pas été appréciée à sa juste valeur en raison du mode confus selon lequel elle a été présentée, notamment par la ministre Aelvoet. Cette note a néanmoins constitué un apport non négligeable au travail préparatoire de la loi.

Si ce projet de loi est adopté, il existera enfin un texte de loi qui fixe une règle normative en matière pénale et qui adapte la loi de 1921 et la loi sur la fonction de police. Un accord de coopération et une nouvelle circulaire préciseront un certain nombre de notions. Un texte de loi ne doit pas déterminer exactement combien de grammes une personne peut détenir, car une loi n'est pas suffisamment souple pour cela. Par exemple, il serait impossible de réagir rapidement si une organisation criminelle augmentait la concentration de substances actives dans un produit déterminé. Il revient au ministre de la Justice de procéder par la voie d'une circulaire.

02.46 Jo Vandeurzen (CD&V): Lors du débat en commission, il a été clairement dit que le gouvernement ne fixerait pas de quantités précises. Ce ne serait pas opportun à l'égard de la police. Voilà à présent qu'il est dit que ces quantités seront déterminées dans une circulaire.

Collega Coveliers, ik hoor u nu toch duidelijk zeggen dat volgens u de minister van Justitie in zijn rondzendbrief zal moeten zeggen hoeveel grammen een bezit voor eigen gebruik is. Ik begrijp dat toch zeer goed.

02.47 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik verwijs daarbij aansluitend nog eens naar de nota van 13 november, ondertekend door de ministers Verwilghen en Tavernier. Op bladzijde 8 staat "de regering heeft bewust geen maximale hoeveelheid vastgesteld om het signaal te vermijden dat cannabisgebruik evident, alledaags of normaal is." Dit document uit november gaat over de richtlijn die de minister zal uitvaardigen. Dit gaat over de richtlijn.

U zegt nu in tegenspraak tot wat er hier in dit document staat dat de heer Verwilghen in zijn richtlijn wel een aantal grammen zal meegeven. Ofwel spreekt u de waarheid, ofwel is dit hier volkomen fout. Wat is het nu eigenlijk?

02.48 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer De Man, ik kan u uitleggen waarom men daaraan niet zal ontkomen. Ik heb daar wel enkele minuten tijd voor nodig. Als u mij de kans geeft om mijn redenering daaromtrent te ontwikkelen, zal ik het u uitleggen. Ik denk dat men hierover tot een bepaling zal moeten komen. Men zal moeten komen tot een eenheid, tot een maat.

Mevrouw Van Weert is nu even weg. Ze is misschien een sigaretje gaan roken. Dit is voor een liberaal moeilijk. Ik geef dat toe. Ik denk dat wanneer men uitgaat van de idee dat de individuele vrijheid zo groot mogelijk moet zijn, het natuurlijk wringt telkens men individuele vrijheid afneemt. Dan zegt men dat men ingaat tegen een basisprincipe waarvoor men als verordening van de maatschappij staat. De verantwoording daarvan en het merkwaardige aan een liberale visie op justitie is dat precies om de veiligheid te garanderen en om aan iedereen dezelfde mogelijkheid – geen zekerheid – van veiligheid te garanderen, men verplicht is om degenen die misbruik maken van de vrijheid een sanctie op te leggen.

Dat is de reden waarom wij daartegen moeten optreden. Daarom zeggen wij dat verdovende middelen – ik bedoel de middelen die op de lijst staan – verboden moeten blijven. Waarom geldt dat niet voor de andere roesmiddelen? Ik heb het dan nog niet over de roestechnieken, maar alleen over de roesmiddelen. Bij de andere roesmiddelen – zoals sommigen alcohol, tabak en koffie noemen – wordt de vrijheid van anderen vooralsnog niet dusdanig ingeperkt en wordt de fysieke afhankelijkheid niet zodanig ingeperkt dat men als gemeenschap zou moeten optreden. Dat mag in de vrije keuze blijven, wat niet belet dat men wel vragen kan stellen over de risico's die mensen nemen die overmatig gewone tabak roken of overmatig drinken. Wij zetten daarop al een rem door te bepalen dat men in het verkeer niet dronken mag zijn – subjectieve dronkenschap –, wat wij objectief vaststellen door intoxicatie. Of men verder moet gaan in de beperking van die vrijheid is mijns inziens twijfelachtig, maar wij zeggen, bijvoorbeeld, dat openbare dronkenschap as such – dat is een subjectieve appreciatie – wordt verboden. Daartegen kunnen soms vrij ernstige geldboeten worden uitgesproken.

De motivering om die middelen te blijven verbieden is precies de

02.47 Filip De Man (VLAAMS BLOK): La note du 13 novembre 2002 indique explicitement que le gouvernement ne fixera pas la quantité autorisée, pour ne donner en aucun cas l'impression que la consommation de drogues procède d'un comportement normal. Cette note concernait également des circulaires éventuelles. Or, il semble qu'une telle circulaire doive voir le jour!

02.48 Hugo Coveliers (VLD) Nous devons en arriver à déterminer une mesure, même si c'est difficile à admettre pour les libéraux parce que nous estimons que la liberté individuelle doit être la plus grande possible. Néanmoins, la conception libérale de la justice signifie que, pour garantir à tous les individus la même chance en termes de sécurité, il faut sanctionner quiconque abuse de cette liberté. C'est la raison pour laquelle nous continuons d'interdire les substances stupéfiantes.

Pour ce qui est des autres substances euphorisantes, la collectivité ne doit pas intervenir, bien que ces substances comportent également des risques. Néanmoins, la consommation de ces substances est aussi limitée dans certains cas. Ainsi, il est défendu de conduire sous influence et l'ivresse sur la voie publique est réprimée. La motivation est la dépendance et les dommages causés à l'individu, dont les conséquences doivent être supportées par la collectivité.

Il est erroné de prétendre que légalisation des substances stupéfiantes résout les problèmes. Aux Etats-Unis, la criminalité organisée a émergé sous la

afhankelijkheid die daardoor wordt gecreëerd en de schade die kan worden aangericht, ook aan het individu als dusdanig, waarvoor nadien de gemeenschap via verzorging en dergelijke moet opdraaien. Ik meen dat het moeilijk te motiveren is om deze producten te legaliseren. De stelling – die ik jaren geleden, toen ik criminologie volgde aan de universiteit ooit een halve minuut heb geloofd – dat men door legalisering alles uit de criminele sfeer haalt, getuigt van een totaal foute visie op de georganiseerde misdaad. Wij hebben vastgesteld dat de moderne vorm van georganiseerde misdaad is ontstaan in de jaren twintig van de vorige eeuw, in de Verenigde Staten, precies tijdens de drooglegging. Die drooglegging heeft ervoor gezorgd dat alcohol een verboden product werd, waardoor men niet alleen alcohol ging stoken, maar het product ook ging vervoeren en verspreiden. Men zorgde voor bendes die het alcoholtransport konden beschermen en uiteindelijk ging men ook corrumperen – denk aan de beroemde figuur van Eliot Ness – om te trachten deze zaken te doen. Overigens, uit die periode zijn twee heel beroemde personen voortgekomen in de Verenigde Staten; aan de ene kant Al Capone en aan de andere kant Joseph Kennedy. U ziet dat men daarmee alle kanten uitkan.

Ik herhaal, het is onjuist te denken dat het wegnemen van de illegaliteit van het product de georganiseerde misdaad gaat wegnemen. Dat is zoals de gedachte dat door alle prostitutie te beheersen, de prostitutie weg is. Ook dat is, denk ik, niet correct. Men moet dat beheersen, maar men moet er geen illusies bij hebben. Het zou hetzelfde zijn te zeggen dat we door het wegnemen van elke vorm van eigendom – laten we Proudhon even volgen – ook geen diefstal meer zullen hebben. Ik meen dat de kwaliteit van het leven dan dusdanig gering zou zijn, dat dit zelfs niet kan worden overwogen.

Onze stelling is dat drugs verboden blijven. De enige vraag die wij stellen is hoe we dat verbod moeten proberen te handhaven. Dat verbod handhaven we uiteraard door de georganiseerde misdaad ernstig te tackelen. Iedereen die de recente criminele geschiedenis volgt, moet toch toegeven dat men deze vorm van criminaliteit voor het eerst – ik geef toe dat het een evolutie is – in kaart heeft kunnen brengen. Men weet wat er gebeurt, wat al bijzonder veel waard is. Dankzij die misdaadanalyse kunnen er ook een aantal ophelderingen gebeuren en kunnen een aantal mensen worden gevat. Wat blijkt daaruit? Dat bijna nooit iemand wordt veroordeeld voor het louter gebruik van cannabis as such. Ik zal zeker niet ontkennen dat er gerelateerde criminaliteit is.

Dat sommigen in het kader van een roes een crimineel feit plegen, ontken ik niet. Een veroordeling echter voor louter gebruik, dat gebeurt niet. Dat is een van de gevolgen van de rondzendbrief. Daar moet aan geremedieerd worden om duidelijk te stellen wat wij eventueel wel willen toelaten – ik kom daar dadelijk op terug – of ik zal het anders uitdrukken: om duidelijk te maken wat wij eventueel niet zullen vervolgen. Dat moet duidelijk bepaald worden. Wie het toch doet, moet weten welk risico hij loopt. Ik kom daar steeds op terug omdat ik denk dat het belangrijk is. Wij leven in een risicomaatschappij, waar een overheid een aantal maar niet alle risico's kan verzekeren, waar de deelnemer aan het openbare leven erop moet kunnen rekenen dat de overheid de risico's die zij beweert te verzekeren, ook daadwerkelijk verzekert. Daarbij is er echter een

prohibition. Il est inexact que la légalisation fait disparaître la criminalité organisée. Notre position est que les drogues restent interdites. Nous maintenons cette interdiction en combattant la criminalité organisée. Pour la première fois, le phénomène va pouvoir être cartographié.

Nous constatons, dans la pratique, qu'une personne n'est pratiquement jamais condamnée uniquement pour avoir consommé du cannabis. Cette situation résulte de la circulaire. C'est pourquoi nous devons préciser ce qui ne sera éventuellement pas poursuivi. Dans ce cas, chacun saura quels risques il prend en consommant de la drogue. La loi, l'accord de coopération et la circulaire constituent les trois instruments importants. La prévention n'est possible que si la répression est gardée en réserve.

aantal risico's waarvan de overheid duidelijk moet zeggen dat, wanneer dat risico wordt genomen, dat voor u is en dat u nadien niet moet komen zagen over een behandeling die wel of niet correct is. Nee, dat risico neemt men zelf, tijdsgebonden, plaatsgebonden. Dat is een individueel risico.

Zo ziet het optreden van de overheid eruit, zoals uit de drie stukken blijkt – zij zijn erg belangrijk: de wet, het samenwerkingsakkoord en de rondzendbrief. Dat is de politiek die gevolgd wordt: het ernstig tackelen van de georganiseerde misdaad, en uiteraard preventie. Preventie is essentieel, maar – daarover verschil ik misschien met de vorige spreker van mening – zij is pas mogelijk indien men ook repressie achter de hand houdt. Wanneer men ter preventie zegt: u mag dat niet doen, maar als u het doet, treed ik niet op, dan mislukt die preventie.

02.49 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer Coveliers, ik wil u aanspreken als expert in de problematiek van de georganiseerde misdaad – en daar bedoel ik niets verkeerd mee; ik heb niet gezegd: een ervaringsdeskundige. U zegt dat de georganiseerde criminaliteit zeker goed zal moeten worden aangepakt. U weet echter dat georganiseerde criminaliteit dikwijls te maken heeft met illegale drugstrafieken. Dat is vrij constant bij alle maffia's die wij kennen in ons land. U weet dat ons land wat dat betreft een tamelijk grote draaischijf is. Wij hebben die bedenkelijke reputatie nu eenmaal. Kunt u mij echter eens uitleggen waarom het Nederlandse inzicht fout zou zijn, en dat, wanneer men de vraag gedooft, en de huisteelt gedooft, maar voor het overige het circuit in de absolute illegaliteit laat – frustratie die door een aantal collega's die voorstander zijn van de legalisatie, wij niet dus, geuit is – dit de criminaliteit aantrok. Waarom zou dat argument, de Nederlandse ervaring dat dit precies de criminaliteit aantrok – dus een totaal illegaal circuit met een gedoogde vraag en geen straf voor om het even welk druggebruik – niet in België gelden? Leidt u dat niet tot de conclusie dat u in België niet dezelfde stap moet doen? In uw plaats, met uw expertise op het vlak van de georganiseerde criminaliteit, zou ik geredeneerd hebben dat het beter was daar niet aan te beginnen want dat het gedogen van de vraag en het creëren van een illegaal aanbod – gemixt met een aanbod van alle andere drugs dat daarbij hoort – in een land dat zo al een draaischijf is voor dat soort illegale activiteiten, een ongelooflijk risico van georganiseerde criminaliteit is.

Dat argument schijnt u niet te delen. U schijnt te zeggen dat men perfect de vraag kan gedogen, de rest in de illegaliteit houden, en toch zeer efficiënt de maffia bestrijden. Ik begrijp dat eerlijk gezegd niet.

02.50 Filip De Man (VLAAMS BLOK): De heer Coveliers zat daarnet heftig neen te schudden toen onze CD&V-collega zei dat thuiskweek getolereerd zal worden. Hij schudde heftig neen. Ik meen echter te mogen afleiden uit de teksten dat een beperkte hoeveelheid cannabisplanten thuis zal mogen geteeld worden. Nu schudt de heer Verwilghen ook nee, maar de minister van Volksgezondheid heeft dan weer gezegd dat dit wel moet kunnen. Het staat ook in de teksten, zwart op wit.

Mijnheer de voorzitter, mogen wij duidelijkheid vragen wat dat betreft?

02.49 Jo Vandeurzen (CD&V): La criminalité organisée est souvent liée au trafic de drogues. Notre pays est une plaque tournante des stupéfiants. Aux Pays-Bas, en tolérant la demande et la culture à domicile et en laissant le reste dans le domaine de l'illégalité, on a précisément attiré la criminalité organisée. Sachant cela, je ne prendrais pas le risque.

02.50 Filip De Man (VLAAMS BLOK): M. Coveliers nie manifestement que la culture à domicile est autorisée, mais il ressort du texte qu'une quantité limitée peut être cultivée chez soi. Des précisions nous seront-elles apportées à ce sujet? Nous ignorons également la quantité autorisée à des fins de consommation personnelle

Men wil dus, zegt de heer Coveliers, duidelijke aanwijzingen geven wat betreft het cannabisgebruik. We weten dus niet hoeveel cannabis men op zak mag hebben. Dat zal dus komen na de verkiezingen misschien, ik weet het niet.. We mogen bovendien geen duidelijkheid hebben of het kweken al dan niet toegelaten is. De VLD-fractie-leider zegt van niet, de VLD-minister zegt van niet, maar de andere regeringspartners zeggen blijkbaar van wel. Die vraag moet beantwoord worden!

(...)

De **voorzitter**: Mijnheer Deseyn, u spreekt straks ook. Wacht toch een beetje het debat af, laat het zijn normaal verloop kennen. De heer Coveliers werd onderbroken. De heer Coveliers heeft het woord en op het einde van het debat spreken de twee ministers. U mag één zinnetje zeggen.

02.51 Roel Deseyn (CD&V): In de commissie heb ik onlangs gevraagd: mag ik nu kweken thuis, en hoeveel? De minister van Volksgezondheid heeft daarop geantwoord: ja, natuurlijk, enkele plantjes, maar als het over een hele plantage gaat, dan zal er natuurlijk iets volgen. Hij kon daarop nog geen cijfer plakken, want dat zou alleen moeilijkheden creëren. Er is dus een wezenlijk verschil met wat de minister van Justitie beweert. Ik vind dat een heel essentiële vraag en ik zou daar graag een antwoord op hebben van de betrokken ministers.

02.51 Roel Deseyn (CD&V): Lorsqu'en commission, j'ai interrogé le ministre de la Santé publique à ce sujet, il m'a répondu que quelques plants étaient autorisés mais qu'une plantation était interdite.

De **voorzitter**: Het is allemaal belangrijk, maar laat nu de heer Coveliers zijn redenering afmaken.

02.52 Hugo Coveliers (VLD): Ik betreur dat na het bijzonder interessant maatschappelijk probleem dat door collega Vandeuren naar voren werd gebracht, men mij begint te ondervragen over een detail waarop ik dadelijk nog terugkom. Mijnheer De Man, laat mij toch eens uitspreken. Ik denk niet dat de georganiseerde misdaad bevordert gaat worden door het kweken van cannabis. Dat is niet waar. Lees de analyses daarover. Dat is manifest onjuist.

02.52 Hugo Coveliers (VLD): Je déplore que l'on m'interroge sur de tels points de détail. Je ne pense pas que la culture de cannabis encourage le crime organisé.

De **voorzitter**: Mijnheer De Man, het is niet correct dat u op bestendige wijze iemand onderbreekt die een aantal gedachten aan het ontwikkelen is. Ik laat dat graag toe. Laat hem nu zijn redenering afmaken. Hij kent de vragen van de heer Vandeuren en de heer Deseyn en uzelf. Hij weet het goed. Hij is groot genoeg om zijn redenering af te maken. Mijnheer Coveliers, gaat u door.

02.53 Hugo Coveliers (VLD): Ik ga nu antwoorden op de vraag van collega Vandeuren, of dat toch proberen. Ik zal de problematiek van de huis-, tuin- en keukenplanten aanstonds ook behandelen, maar niet nu.

02.53 Hugo Coveliers (VLD): On peut venir à bout de la criminalité en n'interdisant plus rien. On peut également opter pour une politique répressive dans tous les domaines. Mais cela ne semble pas porter ses fruits. Nous devons déterminer quels faits ne feront éventuellement pas l'objet de poursuites. En l'occurrence, il ne s'agit pas de *tolérance*.

Ik vind het een belangrijk probleem. Dat is daarnet ook duidelijk gemaakt door de ietwat naïeve opmerking van collega Els Van Weert. U kunt natuurlijk iedere criminaliteit wegnemen door niets meer te verbieden. Dat is evident, dat is juist. Om 100% efficiënt de georganiseerde misdaad aan te pakken, hebt u gelijk door te zeggen dat alles verboden is en zo hard mogelijk wordt aangepakt. Hoewel, men heeft geprobeerd alle druggebruikers hard aan te pakken en een mogelijkheid te geven tot ontsnappen. U kent de wet die bepaalde dat als men zijn dealer verklikte, men vrijuit zou gaan. Er zijn zeer weinig gevallen bekend – ik geloof een tiental – van mensen die dat gedaan hebben. Dat is juist.

Il existe de nombreux laboratoires d'extasy par exemple. Les organisations criminelles modernes diversifieront plutôt

Wat is de poging die u moet afwegen? Ik heb dat in het begin gezegd. Dat is de vraag naar wat we eventueel niet kunnen vervolgen. Het gaat dus niet over gedogen, maar over wat we niet kunnen vervolgen. Wat kunnen we doen als we de misdaadondernemingen kennen? In uw streek bijvoorbeeld zijn er veel xtc-labs die bijna wereldwijd exporteren. Zij verschuiven en verplaatsen zich zeer veel, ook naar Nederlands Limburg. Dat heeft blijkbaar iets met die streek te maken. Iemand heeft dat op een pijnlijke manier ondervonden, zoals u weet, nog niet zo heel lang geleden. De moderne misdaadondernemingen gaan zich in de eerste plaats diversifiëren en gaan zich niet uitsluitend met één aspect van de criminaliteit bezighouden. Zij zullen tegelijk aan mensenhandel doen, antiekdiefstallen, oplichting en noem maar op, plus daarbij – daarin hebt u gelijk – verdovende middelen. Daarbij zal geen onderscheid worden gemaakt in grote mate tussen welke verdovende middelen. Indien men cannabis niet meer vervolgt en men laat thuis een plantje toe, dan hebben we de kans dat het er minder zal bij zijn. Ik denk dat dit niks te maken heeft met de aanpak van de georganiseerde misdaad.

Voor die vormen van criminaliteit zijn middelen en moderne politietechnieken voorzien. Ik denk niet dat het niet vervolgen van hetgeen ik zo dadelijk nog eens duidelijk wil omschrijven ook maar enige negatieve invloed gaat hebben op de aanpak van de georganiseerde misdaad. Ik ken de stelling van Charles Dewinter die hij naar voren heeft gebracht in de commissie. Ik deel die niet volledig wat dat aspect betreft, hoewel ik hem apprecieer als politiemann.

Een ander aspect is het aanbod van het warenhuissysteem, van de dealers. Ik denk dat het een juiste vaststelling is dat er bijna een warenhuissysteem is. Bij de vervolging moet er zeer goed opgelet worden dat men zich niet laat misleiden, want het dealen op zich blijft verboden. Daar moet men dus tegen optreden. Wat is de situatie? U hebt de preventie die zeer belangrijk is want u bereikt er in principe iedereen mee. U moet echter ook een repressie hebben die erop volgt, want anders mislukt die aanpak. Wat wordt er gesteld over de repressie? We zeggen dat we alle bezit van verdovende middelen zullen vervolgen, maar zullen alleen, in bepaalde heel beperkte omstandigheden, het bezit van een hoeveelheid cannabis voor één dag – zo staat er letterlijk, de hoeveelheid zal men nadien nog moeten specificeren in een omzendbrief – niet vervolgen. Dan heb ik het over het bezit. Het gebruik van drugs wordt nooit vervolgd, enkel het bezit, het verhandelen of het aanmaken. Dat is zo omdat iemand die gebruikt het per definitie ook bezit. Vandaar dat het nergens in een wettekst is vermeld.

Het is slechts een heel klein aspectje als men zegt dat enkel voor cannabis een kleine hoeveelheid voor dagelijks gebruik getolereerd is, als het geen overlast betekent. Die overlast specificeren we met, ten eerste, het bijzijn van minderjarigen. Ik ben het helemaal oneens met het verlagen van de leeftijd. Men moet een grens trekken en volgens mij is de enige maatschappelijk aanvaarde leeftijd voor alles wat te maken heeft met meerderjarigheid 18 jaar. Dat geldt voor stemrecht, voor strafrechtelijke aansprakelijkheid en naar mijn gevoel voor alles. 18 jaar lijkt mij een basisleeftijd, een drempel waaronder we volgens mij niet kunnen gaan. In het bijzijn van

leurs activités et ne se limiteront pas à une seule drogue ou aux drogues. Si l'on décide de ne plus poursuivre les consommateurs de cannabis, cela n'a rien à voir avec la lutte contre la criminalité organisée.

Je ne partage pas entièrement le point de vue de Charles De Winter. En revanche, je suis tout à fait d'accord avec lui lorsqu'il évoque le système dit du supermarché, à savoir le principe selon lequel un dealer de cannabis propose également tout un assortiment d'autres drogues. Il faut toujours intervenir contre les dealers.

Outre la mise en oeuvre d'une politique de prévention, il faut également appliquer une politique de répression, exception d'une quantité de cannabis équivalent à une journée de consommation et pour autant que l'on ne cause pas de nuisance et qu'il n'y ait pas de mineur – à savoir un jeune de moins de 18 ans – présent, la possession de toute substance stupéfiante reste punissable et doit faire l'objet de poursuites. La quantité autorisée devra être déterminée par le biais d'une circulaire. Du reste, la consommation, à l'inverse de la possession, ne fera jamais l'objet de poursuites.

Les personnes qui seront en possession de cannabis lors d'un festival organisé en plein air, savent qu'elles pourront être poursuivies parce que des jeunes assistent également à cet événement. Si le ministère public et le juge décident d'agir dans ce sens, le droit pénal pourra être appliqué. Voilà le risque que ces personnes encourent.

minderjarigen is bezit dus per definitie overlast en per definitie strafbaar.

Wat betekent dat nu voor een festival, want daarover gaat het toch? Ik heb er nog over gediscussieerd met een van de kandidaten op een van de VLD-lijsten. Wel, dan komen we terug bij die risico-theorie. We hebben duidelijkheid gecreëerd die we misschien te danken hebben – ik wil dat gerust toegeven – aan de ervaring met de vorige omzendbrief en de moeilijkheden die daaruit voortgevloeid zijn bij de vervolging. Het leerde ons dat we duidelijk moeten omschrijven wanneer er niet vervolgd wordt en duidelijk zeggen dat al de rest wel vervolgd wordt. Alleen een bepaald stukje gaan we niet vervolgen, waarbij het de bezitter van het product is die het risico neemt. Iemand die cannabis op zak heeft weet dat het risico bestaat dat hij daarvoor zal geverbaliseerd worden.

Hij weet dat hij op een heel grote weide kan staan, waar één minderjarige aanwezig is, en dat er een substituut kan zijn die hem daarvoor vervolgt. Als dat zich voordoet, dan moet men niet zeggen: op Torhout-Werchter word ik gevat en op een andere weide niet. Neen, men heeft dat risico bewust genomen en de strafwet kan dus worden toegepast wanneer het openbaar ministerie meent dat dit moet en wanneer nadien de rechter meent dat dit moet, op basis van de elementen vevat in de wet.

02.54 Jo Vandeurzen (CD&V): (...)

02.55 Hugo Coveliers (VLD): Dat is dan het probleem van mijnheer Mayeur.

02.56 Jo Vandeurzen (CD&V): De wetgever gaat optreden in een materie waar de preventieve duidelijke boodschap zo belangrijk is. Als de heer Mayeur hier vanmorgen het totaal tegenovergestelde komt zeggen van wat de heer Coveliers verklaart, dan scheelt er manifest iets met de kwaliteit van ons werk. Ik versta het niet goed mijnheer Coveliers. U bent nu bezig om de groep te verkleinen die met de grootste zekerheid weet dat hij wel een strafbaar feit pleegt, maar niet worden vervolgd. U maakt die groep compacter en kleiner.

Ik spreek mij er niet over uit of met een kanon op een mug moet worden geschoten, dat zijn de prioriteiten van het openbaar ministerie. Waarom moeten wij echter voor iemand die iets strafbaar doet – en dat kan klein of groot zijn – een zodanige uitzondering maken op alle principes uit ons strafprocesrecht? Om enkele mensen de zekerheid te geven dat het strafbaar is, maar dat er niets kan gebeuren? Om de kans te geven aan de maffia om dan via de push in de vraag een dynamiek te brengen in de illegaliteit van het aanbod? Waarom wilt u dat risico nemen? Zegt u dat eens.

02.57 Hugo Coveliers (VLD): Ik meen daarvoor twee redenen te mogen aanhalen. Ten eerste, omdat uit het verleden is gebleken dat het vervolgen van iedereen blijkbaar totaal onmogelijk is. Het nadeel van de vorige rondzendbrief was dat door die onmogelijkheid – ten minste, diegenen die het moesten toepassen stelden het zo – anderen die wel moesten worden vervolgd, niet werden vervolgd.

Waarom doen wij dit? Omdat wij niet per definitie een

02.56 Jo Vandeurzen (CD&V): M. Mayeur a déclaré le contraire! Il y a tout de même quelque chose qui ne va pas dans notre travail législatif.

Pour quelle raison devrions-nous éventuellement prévoir dans le droit pénal une exception au bénéfice d'une personne qui a commis un fait punissable?

02.57 Hugo Coveliers (VLD): Par le passé, il s'est avéré impossible de poursuivre tout le monde, ce qui explique pourquoi les personnes qui devaient l'être ne l'étaient pas. Par définition, il est inutile de confisquer un produit de jouissance appartenant à une

genotmogelijkheid willen afnemen van iemand. Er zijn x aantal mensen die dat doen, die in die omstandigheden daarmee geen enkele maatschappelijke schade veroorzaken en daarmee geen enkel bijkomend risico betekenen en die niet de vrijheid van iemand anders afnemen. Dan moeten ons gerechtelijk apparaat en onze recherchekracht zich daarop niet gaan focussen. Die kunnen wij beter gebruiken om onder meer een aantal grote vormen van georganiseerde misdaad met daarbij horende fraudes en dergelijke op te lossen.

Dat is de reden, mijnheer Vandeurzen. Dat is ook de reden waarom wij zeer duidelijk zeggen: verdovende middelen die op de lijst staan zijn verboden, alleen zal er niet vervolgd worden in die omstandigheden. Als u toch cannabis neemt, dan is het aan u om ervoor te zorgen dat u binnen die omstandigheden blijft.

Indien nadien een openbaar ministerie bewijst dat je buiten die omstandigheden valt en de rechter neemt dat aan, dan is dat uw risico en moet u er ook voor opdraaien. Dat is precies de essentie van deze tekst.

(...)

De **voorzitter**: Mijnheer Vandeurzen, ik weet dat u net zoals vele andere collega's zeer gemotiveerd bent over dit debat in deze Kamer, maar het is ook moeilijk voor degene die spreekt.

02.58 Hugo Coveliers (VLD): Ik heb geen probleem...

De **voorzitter**: Ik weet het, maar de heer Vandeurzen...

02.59 Hugo Coveliers (VLD): Als het redelijke vragen zijn, zoals die van de heer Vandeurzen, heb ik er geen probleem mee.

02.60 Jo Vandeurzen (CD&V): Ik zou over dit punt graag uw mening willen en ook die van de heer Erdman. U zegt dat, als iemand rondloopt met een gebruikershoeveelheid cannabis, hij de volgende inschatting moet maken: als de politiemann vindt dat het te veel is kan hij proces-verbaal opstellen en het parket inschakelen. In het slechtste geval brengt de procureur u tot voor de rechter. U zegt dat, als u maar die gebruikershoeveelheid bezit, de rechter u niet kan straffen. U zegt dat ook in het verslag, ik heb het goed gelezen en ik citeer het hier: "...Immers, in de toekomst is het bezit van een hoeveelheid cannabis voor persoonlijk gebruik – geen overlast, geen problematisch gebruik –, niet langer strafbaar. Nu vind ik dat persoonlijk – en ik kijk naar collega Erdman – volstrekt in strijd met de letter van de tekst. In de commissie voor de Justitie – en u weet dat heel goed, mijnheer Erdman – heeft u gezegd dat de procureur alle vrijheid heeft. Als hij door een andere bron geïnformeerd wordt over het feit dat iemand een gebruikershoeveelheid bezit, kan hij hem perfect veroordelen, want het blijft strafbaar.

Kijk eens, dit zijn nu twee eminente juristen van twee partijen van de meerderheid. De ene zegt dat het gewone gebruik niet meer strafbaar is, iets wat nooit gezegd is in de voorbije jaren, maar nu wel door de heer Coveliers. De heer Erdman heeft gezegd dat op basis van deze wet de procureur die door een andere omstandigheid dan het proces-verbaal kennis krijgt van het feit, hij wel kan straffen, want

personne qui ne cause aucune nuisance. Cette mesure permettra de concentrer les recherches sur la criminalité de plus grande envergure, telle que la criminalité organisée et la fraude.

02.60 Jo Vandeurzen (CD&V): Quiconque se trouve en possession d'une quantité de drogue pour sa consommation personnelle doit donc évaluer où se situe la limite balisée par la police, le parquet et le tribunal. Toutefois, M. Erdman a déclaré que le procureur peut poursuivre s'il apprend, par un canal d'information autre qu'un procès-verbal, que telle personne détient une quantité de drogue pour sa consommation personnelle.

het blijft strafbaar. Wat moet ik nu denken van die twee interpretaties? Dat moet u mij eens uitleggen.

02.61 Hugo Coveliers (VLD): Ik zal het proberen duidelijk te maken met een voorbeeld dat buiten de drugsfeer valt, maar wel te maken heeft met strafrecht. U weet dat diefstal tussen echtgenoten niet bestaat, ook al is men getrouwd met een contract van scheiding van goederen. Indien één van de echtgenoten een goed wegneemt denkende dat het van zijn echtgenoot of echtgenote is, maar het blijkt nadien zelfs maar gedeeltelijk van een derde te zijn, dan wordt het strafbaar. Dat is precies wat ik bedoel. De wet zegt dat men niet zal vervolgen in bepaalde omstandigheden. Indien iemand de verantwoordelijkheid neemt het toch te doen, dan zal het aan het openbaar ministerie zijn om in het kader van het vervolgingsbeleid en in het kader van een efficiënt gebruik van opsporings- en vervolgingscapaciteiten – wat men zo mooi de integrale kwaliteitszorg noemt die door de parketten-generaal wordt nageleefd – te kijken of het zinvol is die man of vrouw voor de rechter te brengen. Dan zal de rechter nog moeten oordelen in hoeverre men al dan niet valt onder de uitzondering die in deze wet is ingeschreven.

Men kan de rechter niet opleggen wat hij moet doen. Ik heb uit ervaring geleerd dat als de rechter zijn vonnis of arrest uitspreekt, men dat nadien kan interpreteren, maar men kan moeilijk op voorhand zeggen dat hij dit of dat moet. Hij zal dus de mogelijkheid hebben om zich ook daarover, al was het maar op basis van artikel 151 van de Grondwet, uit te spreken.

Mijnheer de voorzitter, als u mij toestaat zou ik nog kort enkele dingen willen zeggen over de registratie. Ik ga het niet meer hebben over overlast, want daar hebben we het al over gehad. Het is een subjectief begrip, dat is evident.

02.62 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik herinner mij dat de heer Coveliers zich in het begin verzet heeft tegen de anonieme registratie. Hij poneert nu dat de rechter wel zal beslissen, maar op basis van anonieme registratie gaat hij dat zeer moeilijk kunnen doen. Ik ben benieuwd naar uw uitleg.

02.63 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Man, u weet dat in het kader van een visie op de handhaving van een beperkt aantal normen, men ook een visie heeft op wat Justitie eigenlijk zou moeten doen, wat het openbaar ministerie, de politie aansturende zou moeten doen en wat men voorlegt aan de rechter. Niet wat die rechter moet doen. Dat is zijn taak, daar mag de wetgever niet in tussenkomen. Daar gaat het precies over. Er is een wijziging, terecht, van het artikel 40 van de wet op het politieambt. Wat zegt deze tekst? Die tekst zegt dat politieagenten – inspecteurs moeten we nu zeggen – proces-verbaal moeten maken van alle feiten die hun ten ore komen en dit moeten verzenden aan de procureur des konings. Het enige wat in deze tekst wordt gezegd is dat, wanneer in bepaalde omstandigheden door een meerderjarige een dagelijkse dosis – die in de rondzendbrief nader in eenheden zal worden omschreven – wordt gebruikt, er geen overlast is, enzovoort, de agent geen proces-verbaal moet opmaken. Wat betekent dat? In

02.61 Hugo Coveliers (VLD): Je vais vous donner un exemple comparable. Le vol entre époux n'existe pas aux yeux de la loi belge mais si l'un des conjoints vole un objet qui se révèle être, ne fût-ce que partiellement, la propriété d'un tiers, ce fait est considéré comme un vol. Il faudra déterminer si telle personne tombe sous le champ d'application de l'exception prévue. C'est, en dernière instance, le juge qui tranche ce type de questions.

02.62 Filip De Man (VLAAMS BLOK): M. Coveliers était initialement opposé à l'enregistrement anonyme. Un juge pourra difficilement se prononcer sur la base d'un enregistrement anonyme.

02.63 Hugo Coveliers (VLD): L'article 40 de la loi sur la fonction de police sera modifié en vue de permettre à un inspecteur de police de ne plus dresser de procès-verbal en cas de possession limitée de cannabis. Dans ce cas-là, les services de police peuvent se contenter d'un enregistrement. S'il le souhaite, le ministère public peut alors entreprendre des actions ciblées, ce qui bénéficiera à l'efficacité du droit pénal.

iedere normale politieorganisatie bepaalt men op basis van de misdaadanalyses die men krijgt, op basis van de reactie van de cliënt, zijnde de bevolking, welk vervolgingsbeleid men gaat opstellen. Daar zal men dus tegen de agenten zeggen in welke omstandigheden ze geen proces-verbaal moeten opstellen, maar wel registreren. Registreer dat eenvoudig en dan wordt dat maandelijks overgezonden aan het openbaar ministerie zodanig dat het openbaar ministerie, indien het zulks wenst, eventueel meer gerichte acties kan gaan ondernemen.

Dat is hetzelfde met een aantal andere elementen. Bijvoorbeeld, wanneer men gaat vaststellen dat er bepaalde milieudelicten aangegeven worden, geregistreerd worden, ook door politiemensen, dan gaan ze ook niet onmiddellijk een proces-verbaal opmaken, maar gaat men veeleer gerichte acties ondernemen om daar ook gericht te kunnen optreden. Dat heet dan de efficiëntie van het strafrecht waarbij men gaat uitrekenen wat het betekent wat men inzet namens de gemeenschap om een bepaalde norm proberen te handhaven en wat het resultaat daarvan is. Dan komt men tot de bepaling van het strafbeleid wanneer men de efficiëntie van het strafrecht daar gaat inpassen. Er zijn andere teksten die hier binnenkort worden besproken, die over wereldproblemen gaan, waar men dezelfde vraag eens zou moeten stellen naar de efficiëntie van het strafrecht overigens.

De vraag is: is het wel efficiënt, wat we nu gaan doen? Daar zullen we het dan over hebben als die teksten hier naar voren komen. Dat is de reden van de registratie.

02.64 Jo Vandeurzen (CD&V): Voorzitter, ik vind wel dat collega Coveliers correct moet zijn. De registratie waarin in artikel 16 is voorzien, is de anonieme registratie. Dat is niet de autonome politieafhandeling waarbij het parket of de politieofficier een aantal informatie bij zich heeft en een aantal onderzoeksdaad afwerkt om dan het dossier aan het parket over te zenden. Het gaat er om dat hij aan de procureur niet kan zeggen wie het feit heeft gepleegd. De bedoeling was duidelijk: de ketting van de justitie, die begint met een vaststelling die het openbaar ministerie moet toelaten om te reageren, kan niet starten. In mijn ogen staat er in de wet niets geschreven over het verbod om te vervolgen. Dat denk ik niet. Ik zal die vraag met veel plezier straks nog eens aan collega Erdman stellen.

Ik wil u nog eens vragen om verduidelijking. Ik stel die vraag ook aan de minister van Volksgezondheid. In uw nieuw artikel, dat afwijkt van artikel 40 van de politiewet, zegt u: "In afwijking van dat artikel wordt in geval van de vaststelling van het bezit door een meerderjarige enzovoort... slechts tot registratie door de politie overgegaan". U zegt nu dat dit wil zeggen dat de politieagent niet moet verbaliseren. Als hij niet moet, dan mag hij anoniem registreren. Dat had ik eens graag geweten. Is dat de interpretatie die de minister van Volksgezondheid daaraan geeft? Dan zie ik überhaupt het nut van deze hele oefening niet in. Is het zo dat er volgens de minister van Volksgezondheid staat dat, als een politieagent iemand betrapt met een jointje, hij toch besluit dat hij een PV mag opstellen, ook al vindt hij het een gebruikershoeveelheid? Hij moet geen PV maken, maar hij mag er een maken. Is het dat, mijnheer Tavernier?

02.64 Jo Vandeurzen (CD&V): Les propos de M. Coveliers sont incorrects. L'article 16 parle d'un enregistrement anonyme. Sans connaître l'identité du consommateur, la justice ne peut intervenir.

Le nouvel article 40 signifie-t-il qu'un inspecteur de police ne doit pas dresser de procès verbal, mais qu'il peut le faire? Dans ce cas, je ne vois pas l'utilité de cette discussion.

02.65 Hugo Coveliers (VLD): Dat is toch evident, mijnheer Vandeurzen.

02.66 Jo Vandeurzen (CD&V): Ik vraag dit aan de minister.

02.67 Hugo Coveliers (VLD): Is deze vraag minder hoogstaand omdat u ze aan mijnheer Tavernier stelt?

02.68 Minister Jef Tavernier: Ik denk dat het belangrijk is de tekst te nemen zoals hij is. U moet die echt letterlijk nemen. Ik geloof dat er staat: wordt overgegaan tot. Dan volg ik volledig de redenering van de heer Coveliers. Wat is eigenlijk de bedoeling? Dat is dat als u via registratie, het vaststellen en noteren van een aantal zaken merkt dat een globaal probleem eventueel toeneemt, u gerichte acties kunt doen, efficiënt, niet op basis van een papierberg, maar op basis van registraties waarvan u maandelijks rapport opmaakt. Dat is de bedoeling. Zo krijgt u een overzicht en gaat u als het nodig is tot acties over. Ik volg dus volledig de redenering van de heer Coveliers.

02.68 Jef Tavernier, ministre: Il faut s'en tenir au libellé du texte. Il stipule littéralement "il est procédé à un enregistrement". Je suis donc bien le raisonnement de M. Coveliers. Nous voulons combattre un problème global et croissant de manière systématique, par l'intermédiaire d'enregistrements faisant l'objet d'un rapport mensuel.

De **voorzitter:** Dit is een moeilijk debat. We moeten niet een debat in het debat houden. Ik vraag de minister niet te antwoorden tot de sprekers gedaan hebben. Ik kan ook straks antwoorden na het debat. U kunt geen debat in het debat houden met een spreker die telkens wordt onderbroken. Zo gaat dat niet, dat weet u ook wel. De minister zal antwoorden en daarna heeft de Kamer een repliek. Mijnheer Vandeurzen, voor de laatste keer en dan gaat de heer Coveliers besluiten.

02.69 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wat de minister van Volksgezondheid zegt, is zeer belangrijk. De verklaring van de heer Coveliers ging over de vaststelling van een gebruikershoeveelheid bij meerderjarigen bij niet-problematisch gebruik en geen overlast. De heer Tavernier zegt dat de tekst volgens hem duidelijk is. Er mag geen proces-verbaal worden gemaakt en er moet registratie zijn. De heer Coveliers zegt het tegenovergestelde, namelijk er moet geen proces-verbaal zijn, het mag er zijn. Dat zijn twee totaal verschillende interpretaties. Wat die registratie betreft, mijnheer Tavernier, begrijp ik het totaal niet. Hoe kan men nu een maand nadien zeggen dat het problematisch was en verder moet worden onderzocht als men zelfs niet weet over...

02.69 Jo Vandeurzen (CD&V): Selon M. Tavernier, la police ne peut dresser procès-verbal mais doit enregistrer les faits, alors que, selon M. Coveliers, procès-verbal doit être dressé. Ces deux interprétations sont totalement contradictoires. Comment peut-on déterminer après un mois si la consommation de drogues est problématique, si l'on ne dispose pas des données relatives aux consommateurs?

02.70 Hugo Coveliers (VLD): Op het laatste punt hebt u de minister verkeerd begrepen. Er is geen enkele politiedienst die zijn agenten zomaar op straat stuurt om alles op te pakken waar ze proces-verbaal van kunnen maken. Ik hoop dat althans. Er wordt toch wel degelijk – denk ik – overlegd over wat er moet gebeuren en hoe dat moet gebeuren op basis van analyses, wijkvergaderingen, de criminaliteitsanalyse die daar gebeurt, krantenberichten en noem maar op. Op basis daarvan gaat men zeggen wat nu precies de taak is van een aantal politiemensen. Indien men dus tegen de politiemensen gaat zeggen dat zij moeten focussen op drugbezit, zal men hen zeggen dat, indien zij menen dat het daar niet onder valt, zij het recht hebben om proces-verbaal op te stellen. Dat is hetzelfde met iemand die verkeerd geparkeerd staat. Er zijn heel veel politiemensen die dan – terecht of ten onrechte, daar zal ik mij niet over uitspreken – besluiten om daarvoor geen proces-verbaal op te stellen. Daar beslist de politieman ook zelf. Wanneer het zeer vaak gebeurt dat op een bepaalde plaats dezelfde verkeershinder ontstaat,

02.70 Hugo Coveliers (VLD): Au sein d'un service de police, on se concerta à propos des actions que l'on souhaite entreprendre. On n'envoie jamais un corps de police dans les rues pour dresser procès-verbal à propos de tous les faits punissables. On ne peut interdire à un officier de police de dresser procès-verbal. La police ne dresse pas procès-verbal à propos de tous les stationnements interdits mais n'interviendra que si les mêmes infractions sont commises à plusieurs reprises au même endroit.

zal men wel gaan optreden. Mutatis mutandis kan men dat met dit systeem vergelijken. Mijnheer de voorzitter, heren ministers, ik zou nog eens...

02.71 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ben verrast door de stelling van collega Coveliers. In die zin is het zo dat een politieambtenaar die een misdrijf vaststelt de keuze heeft om een proces-verbaal op te maken of niet. Bijvoorbeeld naar aanleiding van een verkeersovertreding kan de politiefunctionaris besluiten dat het niet erg genoeg lijkt om een proces-verbaal op te stellen. Is dit zo?

02.72 Hugo Coveliers (VLD): U weet even goed als ik, mijnheer Van Parys, dat dit inderdaad een dagdagelijks gebruik is. Het kan ook niet anders. Anders zal men geen enkele politiepatrouille nog kunnen uitsuren in de stad omdat ze op alle hoeken moeten wachten om een proces-verbaal op te stellen voor een auto die verkeerd geparkeerd staat. Dat is precies één van de opportuniteitsmogelijkheden en één van de bepalingen in het strafbeleid, in het politiebeleid dat moet nageleefd worden. Anders komt men tot politie die all crime fighters worden en niets meer pakken. Dat is het probleem. Ik dacht dat we daar al lang van afgestapt waren.

02.73 Tony Van Parys (CD&V): Dit betekent dus een totaal nieuwe stelling ten aanzien van het opportuniteitsbeginsel. Als deze stelling juist is, betekent het dat de politie oordeelt over de opportuniteit van het al dan niet opstellen van een proces-verbaal, hoewel op dit ogenblik artikel 29 van het Wetboek van strafvordering het parket de opportuniteit geeft om al dan niet te vervolgen maar niet aan de politie om daaromtrent een opportuniteitsafweging te maken. Ik moet u zeggen dat we op dit ogenblik werkelijk de principes volkomen vergeten zijn. Collega Coveliers, ik heb u altijd geapprecieerd omwille van uw kennis van de materie. Er kan toch geen discussie zijn over het gegeven dat, wanneer de politiediensten een misdrijf vaststellen, om het even welk misdrijf, zij proces-verbaal moeten opmaken en dat het dan aan het parket is om de opportuniteit van vervolging te overwegen. Als uw stelling juist is, dan zitten we in het "politiesepot". Dan zal de politie kunnen oordelen in welke mate men proces-verbaal opmaakt. Verontschuldig mij, maar dit is werkelijk contra legem, dit is werkelijk tegen alle bepalingen die op dit ogenblik van toepassing zijn. Ik begrijp dat het niet simpel is om uitgelegd te krijgen wat de opdracht is van de politiediensten ten aanzien van misdrijven met betrekking tot de drugsproblematiek, maar om nu van daar uit gaan afleiden dat de politie de mogelijkheid zou hebben om al dan niet proces-verbaal op te stellen... Ik vraag daar akte van het in het verslag. Dan is de verwarring niet alleen totaal inzake de drugsproblematiek, maar ook ten aanzien van het ganse vervolgingsbeleid.

Deze regeling maakt het mogelijk dat ik in de toekomst kan pleiten dat de politiediensten omwille van het even welke omstandigheid ten onrechte proces-verbaal hebben opgemaakt.

02.74 Hugo Coveliers (VLD): Helemaal niet.

02.75 Tony Van Parys (CD&V): Inzake de drugproblematiek hebt u

02.71 Tony Van Parys (CD&V): Votre position me surprend. Elle équivaut à dire qu'un policier qui constate une infraction a le choix de dresser ou non procès-verbal?

02.72 Hugo Coveliers (VLD): C'est la réalité, et il ne saurait en être autrement. Dans le cas contraire, on ne pourrait plus envoyer de patrouilles dans nos rues.

02.73 Tony Van Parys (CD&V): Voilà une interprétation inédite du principe d'opportunité. Cette matière est actuellement régie par l'article 29 du Code pénal aux termes duquel cette compétence ressortit au parquet. La police est tenue de dresser procès-verbal lorsqu'elle constate un délit. Dans le cas contraire, elle aurait le pouvoir de décider du classement sans suite d'un dossier. La confusion créée à propos de la politique en matière de drogues est à présent étendue à l'ensemble de la politique des poursuites.

de totale verwarring, de chaos gecreëerd. Omdat u in moeilijkheden zit met de groenen en de socialisten komt men terug tot het legaliteitsbeginsel. Artikel 29 bestaat of bestaat niet!

02.76 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik wil opmerken dat het gehacketak onder de aanwezige juristen weinig zoden aan de dijk brengt. Wat de mensen nodig hebben is klare taal! (*Hilariteit bij CD&V*)

Collega's van CD&V, ik wil verwijzen naar de rondzendbrief van de heer Van Parys, op dat ogenblik minister van Justitie, over de vereenvoudigde processen-verbaal. Ik citeer: "Deze vereenvoudigde processen-verbaal zullen door de verbaliserende politiedienst worden opgemaakt, geregistreerd, afgedrukt, opgeborgen en bewaard samen met de eventuele bijlagen. Naargelang de hoeveelheid processen-verbaal zal tweewekelijks of maandelijks een listing van al de vereenvoudigde processen-verbaal aan het parket worden verzonden". Mijnheer Van Parys, geef toe dat het evenmin uw bedoeling was dat die allemaal opnieuw door het parket onder de loep zouden worden genomen. In diezelfde nota stelt u dat het contact met de politiedienst die verbaliseert – dat wordt nu die registreert – moet worden beschouwd als een voldoende waarschuwing en herinnering aan de norm voor de gebruiker. Of de politieagent verbaliseert of registreert, voor de gewone man in de straat is daar geen verschil tussen! Zelfs als de politie alleen maar registreert, wordt hij herinnerd aan de norm. Daarover gaat het!

02.77 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het verheugt me dat mevrouw Van de Casteele verwijst naar de rondzendbrief omdat dit mij toelaat daarop in te gaan. De rondzendbrief was de resultante van de besprekingen binnen de werkgroep Drugs die in deze Kamer grondig heeft gefunctioneerd tussen alle democratische fracties van het Parlement. De rondzendbrief is heel duidelijk.

02.78 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Tijdens de hoorzittingen werd meermaals gewezen op de onduidelijkheid en de verschillende interpretaties van die omzendbrief.

02.79 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als u mij even toestaat om de rondzendbrief te citeren ... Het zou misschien niet slecht zijn ten minste te proberen naar mekaar te luisteren. In dit Parlement is dat natuurlijk niet eenvoudig.

In de rondzendbrief staat dat, wanneer men een vaststelling doet van eenvoudig gebruik, de verbalisanten een vereenvoudigd proces-verbaal moeten opmaken. Dat is een fundamenteel verschil ten opzichte van de nieuwe regeling. Bij eenvoudig gebruik of bij vaststelling van gebruik van cannabis voor eigen gebruik moet een vereenvoudigd proces-verbaal worden opgemaakt. Wat gebeurt er met deze vereenvoudigde processen-verbaal? Deze worden maandelijks overgezonden aan het parket. Waarom worden deze maandelijks overgezonden aan het parket? Omdat op basis van deze registratie kan worden nagegaan in welke mate er inderdaad sprake is van problematisch gebruik of niet. Op dit ogenblik, in de nieuwe situatie, wordt geen enkel proces-verbaal opgemaakt. Hoe zou het parket dan kunnen in staat zijn geregeld of regelmatig gebruik vast te

02.76 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Ces querelles de juristes n'apportent pas grand-chose.

La circulaire de M. Van Parys a instauré les procès-verbaux simplifiés, qui n'ont pas non plus été transmis aux parquets. Le contact avec le service de police verbalisant était censé faire peur au consommateur. Lors du contact avec la police, le fait qu'il s'agisse de verbalisation ou d'enregistrement fait-il la moindre différence pour le consommateur?

02.79 Tony Van Parys (CD&V): La circulaire fut l'aboutissement des travaux du groupe de travail sur les drogues et elle est claire: lors de la constatation d'une simple consommation, un procès-verbal simplifié *doit* être rédigé. Ces procès-verbaux simplifiés sont transmis mensuellement au parquet qui, sur la base de ceux-ci, peut vérifier dans quelle mesure il y a consommation problématique. Le procès-verbal simplifié constituait une confrontation avec la norme et un avertissement. La ligne était clairement tracée.

stellen? Dit was de heel klare lijn. Mevrouw Van de Castele, dit vereenvoudigd proces-verbaal was inderdaad de enige juiste weg, zoals u ook hebt geciteerd.

Als u niet wilt luisteren, kunnen we natuurlijk nooit tot een valabele discussie over deze problematiek komen.

Wat was de bedoeling van dit vereenvoudigd proces-verbaal? Het staat in de rondzendbrief en u hebt het geciteerd. De bedoeling was een confrontatie met de norm en een waarschuwing, omdat wij althans ervan uitgaan dat geen enkele vaststelling zonder reactie kan blijven. Bij de vaststelling van een eenvoudig gebruik was het zeer duidelijk dat de verbalisant degene die de inbreuk had gepleegd, moest wijzen op het feit dat dit niet kon. Dat is de fundamentele wijziging met wat nu in de wet staat. Nu staat er dat wij niet reageren en dat het eigenlijk geen kwaad kan en dat men mag voortdoen.

Confrontatie, waarschuwing, herinnering aan de norm. Omdat er een registratie was die maandelijks aan het parket werd overgezonden, kon het parket nadien het herhaalde gebruik vaststellen op basis van de geïndividualiseerde registratie in de vereenvoudigde processen-verbaal en konden dan respectievelijk de hulpverlening en het parket het vervolgingsbeleid instellen. Dit was de lijn van de rondzendbrief die, mevrouw Van de Castele, het resultaat was van de bespreking in de werkgroep Drugs waarmee ook de partij waartoe u toen behoorde, volledig akkoord ging. De lijn was dus bijzonder duidelijk en verschilde van het huidige gegeven in de zin dat de reactie was verzekerd en dat er altijd een gepersonaliseerd proces-verbaal moest worden opgemaakt. Thans is dat helemaal niet meer het geval.

De **voorzitter**: Ik moet u eraan herinneren dat de heer Coveliers aan het woord is. Hij is onderbroken geworden en er is een discussie geweest tussen de minister en collega's, die weliswaar over belangrijke zaken ging. Op de duur zal men zich echter bij de dienst van het Integraal Verslag afvragen wat de heer Coveliers gedurende die tijd op het spreekgestoelte deed.

De heer Coveliers heeft het woord.

02.80 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, als iemand zich dat afvraagt, wil ik nu duidelijk voor het verslag bepalen dat ik de discussie stimuleerde. Ik heb ervoor gezorgd dat de discussie loskwam.

Ik zou twee elementen willen antwoorden op wat collega Van Parys gezegd heeft en dan rond ik af. De theoretische benadering over het politiewerk die hij naar voren heeft gebracht, kan natuurlijk de toets van de realiteit niet doorstaan. In geen enkele politieorganisatie kan men van politiemensen verwachten dat ze alle misdrijven – ik leg de nadruk op het woord misdrijven, want zo is het gezegd – zouden verbaliseren en doorgeven. Zoals er voor het openbaar ministerie een opportuniteitsbeginsel is, spiegelt zich dat ook af op de politiediensten. Dat is precies de reden, collega Van Parys, waarom er niet alleen een interne controle is op de politie, maar ook een externe controle. Dat is precies om na te gaan en ervoor te zorgen dat dit niet afglijdt.

Ten tweede, er is inderdaad een onderscheid. Dat is juist en ik wil dat op uw credit schrijven. U hoeft nu niet zo belachelijk te doen, want ik vond het net een interessante opmerking. Uw lichaamstaal zoals de

02.80 Hugo Coveliers (VLD): L'approche théorique préconisée par M. Van Parys n'est pas correcte. On ne peut attendre de la police qu'elle dresse procès-verbal pour l'ensemble des délits. C'est d'ailleurs la raison pour laquelle la police est soumise à un contrôle tant interne qu'externe.

Le procès-verbal abrégé s'est révélé inopérant. Les parquets n'en tenaient pas compte. C'est l'option qui est également prise ici. L'enregistrement constitue une réaction suffisante de la société. Un *case manager* peut situer la répression dans une juste perspective. La peine de prison est l'option ultime, après la médiation et les systèmes

heer De Crem mij zegt, ontgoochelt mij nu geweldig, want die spreekt een onbegrip uit dat ik van u niet had verwacht en dat niet overeenstemt met uw normale reacties.

Er is inderdaad een onderscheid tussen het verkort proces-verbaal, zoals dat in de rondzendbrief staat van de regering van voor 1999, en de registratie vanaf dit ogenblik. Ik wil erop wijzen dat de algemene reactie in de kranten toen ook ongeveer identiek waren. Men zei toen ook dat het verkort proces-verbaal op niets trekt.

Wat is gebleken? Inderdaad vloeit daar niet veel uit voort. Die lijsten van verkorte processen-verbaal kwamen inderdaad toe op de parketten en deze legden die opzij, wellicht terecht, in het kader van het opportuniteitsbeginsel. In het gunstigste geval zetten ze die zaken op fiches om na een tijd te kunnen zien of die personen iets te zien hebben gehad met cannabis als ze hen nog eens tegenkomen in een zaak. Dat is een optie die nu genomen is. Het principe is dat drugs verboden zijn. Er is een kleine uitzondering, met name al die zaken. Wanneer iemand dat risico neemt, dan is het aan de verbalisant om eventueel te zeggen dat hij registreert. Dat kan in de gevallen waarbij er geen overlast is, waarbij er geen minderjarigen zijn, waarbij er geen problematisch gebruik is. Wij menen dat de registratie als antwoord van de maatschappij daarop voldoende is. Er kan gereageerd worden, onder meer via het systeem van de justitiële case-manager. In dat systeem wordt ervoor gezorgd dat die repressie in een juist perspectief wordt gezien.

Ook na uw rondzendbrief is geschreven dat de gevangenis de ultimum remedium is en daarmee zijn we het – dat denk ik toch – allemaal eens. Immers, ook de gevangenis is meestal niet drugsvrij. Dat geldt trouwens voor heel Europa. We moeten daarom via een aantal bemiddelingssystemen of via een aantal hulpsystemen trachten dat te verhelpen. Dat is het verschil tussen uw rondzendbrief en hetgeen nu in die drie elementen wordt beslist. Toen werd een naam vermeld en nu is er slechts een registratie van plaats en ruimte, waarvan men later eventueel kan gebruikmaken voor gerichte acties, mocht dat nodig blijken. Ik herhaal dat het gaat over niet-problematisch gebruik, waarbij geen minderjarigen aanwezig zijn en waarbij geen overlast wordt veroorzaakt. In het andere geval volgt er wel een proces-verbaal.

Ik wil afronden met mijn interveniënten te danken. Door hen werd mijn betoog veel meer gestoffeerd dan ik mij aanvankelijk had voorgenomen. Niets is zo erg als te staan praten zonder dat iemand de indruk geeft dat het hem interesseert.

Samenvattend zou ik willen zeggen dat het feit dat wij als liberalen met deze tekst akkoord gaan, niet zomaar uit de lucht is gegrepen. Wij hebben dat gedaan vanuit onze visie op basiswaarden, die ons zeker niet zijn opgedrongen door het hiernamaals, mijnheer Letermé. Dat is al één voordeel.

(...)

Dat was in uw tijd zo met de PS, maar bij ons is dat zo niet meer. Wij hebben een liberale visie, waarin wij zeggen dat wij een zo groot mogelijke vrijheid moeten creëren. Precies om die vrijheid te creëren, moeten wij zorgen dat die niet wordt gehypothekeerd door

d'accompagnement. Voilà en quoi le texte à l'examen diffère de la circulaire de M. Van Parys.

Les libéraux sont favorables à l'adoption du texte à l'examen, partant du principe qu'une liberté maximale doit être garantie. Cette liberté ne peut être menacée par la liberté d'autrui. Seuls les citoyens qui participent d'une manière autonome à la société, en assumant les conséquences et en prennent la responsabilité jouissent effectivement de cette liberté. Celui qui fait usage de cette petite exception au principe de l'interdiction de la consommation de drogues doit assumer lui-même les conséquences du risque qu'il prend.

misbruik van de vrijheid van anderen.

Het gaat hier over burgers die kunnen deelnemen aan de gemeenschap, vandaar de reserves die moeten worden gemaakt voor minderjarigen en voor bepaalde gehandicapten. De anderen nemen deel aan de gemeenschap met het besef van een aantal risico's, waarvan een gedeelte door de gemeenschap gedekt wordt, maar ook een aantal niet. Dit willen wij duidelijk als boodschap overbrengen. Degene die meent van die kleine uitzondering te moeten gebruikmaken, neemt zelf dat risico en moet zelf voor de gevolgen opdraaien. In die optiek keuren wij deze wet goed.

02.81 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik zou één zaak willen rechtzetten. Als de heer Van Parys zegt dat ik in de vorige legislatuur de toenmalige drugsnota mee heb goedgekeurd, dan klopt dat. Ik wil evenwel duidelijk maken dat wij de omzendbrief van de minister toen niet hebben goedgekeurd. Wij hebben toen wel gezegd dat het niet problematisch gebruik van cannabis de laagste prioriteit moest krijgen, maar de invulling daarvan via de omzendbrief was een uitvoering in hoofde van de toenmalige minister.

In mijn interpretatie is, beste collega's, hetgeen de huidige regering doet even goed een uitvoering van de richtlijnen of van de conclusies en aanbevelingen die wij toen hebben gedaan. Als u objectief bent zal u moeten vaststellen dat dit niet zo ver uit elkaar ligt en dat wij na een evaluatie van de huidige regeling, een aantal bijstellingen doen, conform met wat we toen hebben afgesproken. Niemand van ons heeft de waarheid in pacht. Wij hebben toen naar een gulden middenweg gezocht. Ik vind dat dit even goed de gulden middenweg blijft.

02.82 De voorzitter: Nu heel kort de heer Van Parys en dan de heer Bacquelaine. U, mijnheer Van Parys, hebt vier sprekers. Ik weet wel dat het iets is waarbij u persoonlijk verantwoordelijk bent geweest, weliswaar in de omstandigheden die u hebt toegelicht. Gelieve het desondanks heel kort te houden. Daarna komt de heer Bacquelaine aan het woord. Iedereen die het woord komt vragen heeft het recht te spreken.

Dit is een debat. Dit is helemaal geen doofpotoperatie. Hier zijn internetcamera's, journalisten en er is het integraal verslag. Wat ik zeg staat erop, wat u zegt ook, mijnheer Van Parys. Korte repliek aan mevrouw Van de Casteele en dan mijnheer Bacquelaine.

02.83 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het gaat hier helemaal niet over in het hart kijken of niet. Het gaat over hetgeen in de teksten staat. Ik wil nog eens heel duidelijk aanduiden wat het verschil is tussen de regeling in de omzendbrief die een resultante was van de werkgroep die in de vorige legislatuur bestaan heeft en de huidige regeling. Het verschil is dat wanneer er een vaststelling is van eenvoudig gebruik, op dat ogenblik de politiediensten een vereenvoudigd proces-verbaal moesten opstellen. Deze vereenvoudigde processen-verbaal maakten onder meer de identiteit op van diegene die de overtreding beging. Deze vereenvoudigde processen-verbaal werden maandelijks aan het parket overgemaakt dat op dat ogenblik oordeelde over de vervolging.

02.81 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Au cours de la précédente législature, j'ai approuvé la note sur les drogues mais pas la circulaire du ministre. Ce que fait l'actuel gouvernement, c'est également mettre en œuvre les conclusions et les recommandations de la commission.

02.83 Tony Van Parys (CD&V): Il s'agit de la teneur des textes. Je le répète, ma circulaire obligeait, dans tous les cas, la police à établir un procès-verbal simplifié qui était envoyé au parquet. Ce dernier se prononçait alors sur la nécessité d'entamer des poursuites. La loi actuelle ne prévoit pas de procès-verbal ni d'enregistrement de l'identité de sorte qu'il devient impossible de constater l'usage répété. Par le

De huidige situatie is dat bij vaststelling van eenvoudig gebruik geen enkel proces-verbaal opgemaakt wordt, dat er geen enkele registratie van de identiteit is zodat het ook onmogelijk wordt om later een herhaaldelijk gebruik vast te stellen. Dat is het fundamentele verschil.

In het zo verfoeide verleden waar men aan meegewerkt heeft – iets dat men op dit ogenblik moeilijk kan toegeven – gaf elk gebruik aanleiding tot een reactie. Het is natuurlijk niet min dat ten aanzien van diegenen die een overtreding begaan, de verbalisant de waarschuwing geeft en een beroep doet op de norm om te zeggen dat dit niet kan, dat dit strafbaar is en dat dit de geverbaliseerde nadeel zal berokkenen. Op die manier kon er ook bij een nieuwe overtreding een vervolging of een beroep op de hulpverlening georganiseerd worden. Dit is heel concreet wat in de omzendbrief stond en waar alle democratische partijen in de vorige legislatuur mee akkoord waren.

Nu doet men hier afstand van. Dat men dan de gevolgen draagt van de houding die men aanneemt. Nu is het zo dat men die registratie nominatim niet meer doet en dat op die manier zelfs het herhaaldelijk gebruik niet meer kan vastgesteld worden.

02.84 De voorzitter: U hebt uw standpunt heel duidelijk naar voor gebracht. Het woord is nu aan de heer Bacquelaine.

02.85 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, après avoir entendu, à plusieurs reprises, l'argumentation longuement développée par certains, je crois que bon nombre d'entre nous se sont interrogés sur la portée exacte du texte qui nous est soumis.

Finally, la question posée est de savoir ce que sera, à l'avenir, la politique des poursuites en matière de détention de cannabis. On néglige un peu les autres aspects de la politique fédérale en matière de drogue. C'est sur la seule question de la politique des poursuites en matière de cannabis que se sont focalisés les travaux de la commission. Telle était bien entendu la volonté de l'opposition: faire fi de toutes les décisions prises en matière de prévention et d'assistance et, en quelque sorte, donner l'impression aux citoyens que le gouvernement actuel fait preuve d'une véritable politique de tolérance.

Ce discours correspond-il réellement aux intentions du gouvernement? Honnêtement, je ne le pense pas. S'agit-il d'une rupture par rapport à la directive de 1998 – c'est tout le débat que j'entends cet après midi – prise par les deux ministres précédents de la Justice? Je ne le pense pas non plus. Nous sommes dans la poursuite des conclusions du groupe de travail sur la drogue.

02.86 Tony Van Parys (CD&V): (...).

02.87 Daniel Bacquelaine (MR): J'ai parfaitement entendu ce que vous avez dit. Je vous invite cependant à un peu de tolérance. Ce n'est pas parce que vous dites quelques chose que vous avez forcément raison.

passé, toute consommation donnait lieu à une réaction.

02.85 Daniel Bacquelaine (MR): De herhaalde opmerkingen van de oppositie hebben enkel tot doel het debat tot de kwestie van het vervolgingsbeleid met betrekking tot het bezit van cannabis te beperken. Zodoende, namelijk door bewust de overige aspecten van de federale drugsnota – en meer bepaald het beleid inzake preventie en bijstand – te negeren, wekken zij bij de burger de indruk dat de huidige regering blijk geeft van laksheid en een echt gedoogbeleid invoert. Ik vind integendeel dat de regeringsintenties in het verlengde liggen van de richtlijn van 1998 die door twee christen-democratische ministers van Justitie werd uitgevaardigd. Wij betreuren bepaalde ongelukkige verklaringen.

02.88 Tony Van Parys (CD&V): (...)

02.89 Daniel Bacquelaine (MR): Je vais y revenir en détail.

Je comprends que cela vous ennuie, mais que prévoit le triptyque proposé par le gouvernement?

Nous pouvons regretter que des écologistes dont l'ancien ministre de la Santé, Mme Aelvoet, aient fait des déclarations malheureuses. Certaines de ses déclarations ont semé la confusion dans l'esprit du public par rapport à la politique mise en œuvre par le gouvernement.

Actuellement, M. Tavernier réoriente les choses, en collaboration avec le ministre de la Justice, pour lever cette ambiguïté.

Dans le cadre de la philosophie de la note de politique fédérale en matière de drogue, le message fondamental que le gouvernement a voulu mettre en œuvre et transmettre est sans équivoque. Toutes les drogues, qu'elles soient légales ou illégales, sont des substances dangereuses. Leur consommation est à éviter car elles comportent, intrinsèquement, des risques. Le cannabis, au même titre que l'alcool et le tabac, n'est pas un produit inoffensif.

En ce qui concerne la détention de cannabis, il convient, me semble-t-il, de remettre les pendules à l'heure. Je le répète, l'ancienne ministre de la Santé publique avait clamé, parfois haut et fort, qu'il s'agissait d'une véritable dépénalisation de la détention de cannabis. Elle a même appelé à une certaine "jouissance générale" en la matière. Je me souviens de cette expression. Or, j'estime que la décision prise par le gouvernement s'avère beaucoup plus nuancée.

La détention de cannabis reste une infraction. En revanche, des aménagements et des précisions ont été apportés à la politique des poursuites. Le projet du gouvernement prévoit un nouveau type de peine. Celle-ci sera plus légère, applicable à l'importation, à la fabrication, au transport, à l'acquisition, à la détention de cannabis ou à la culture de plants de cannabis en vue de sa consommation personnelle. La détention de cannabis reste donc une infraction, même si cette détention n'a lieu qu'en vue d'une consommation personnelle.

Venons-en à la démarche à suivre par les policiers. Si un policier surprend une personne détenant une quantité de cannabis, il doit vérifier si cette quantité détenue est destinée à une consommation personnelle ou non. A ce stade, un critère opérationnel a été défini. Le projet de directive définit ce que l'on entend par "détention pour consommation personnelle". Sera considérée comme une détention de cannabis pour consommation personnelle, la détention d'une quantité ne pouvant être consommée qu'en une seule fois ou, au maximum, en 24 heures.

Par contre, la directive précédente permettait d'avoir, selon M. Van Parys, la quantité de cannabis que l'on voulait. Dans votre procédure de procès-verbal simplifié, aucun critère n'était défini en matière de quantité. Il était même possible de faire du trafic en dehors de sa propre consommation. Les policiers pouvaient faire un procès-verbal simplifié dans des conditions extrêmement laxistes.

02.89 Daniel Bacquelaine (MR): Van sommige groenen en inzonderheid van mevrouw Aelvoet. Die verklaringen hebben immers een zekere verwarring gezaaid. Gelukkig heeft de heer Tavernier een en ander rechtgezet.

De regering heeft op ondubbelzinnige wijze bevestigd dat alle drugs gevaarlijke stoffen zijn waarvan de inname een gevaar inhoudt.

Bezit van cannabis blijft wel degelijk strafbaar ook al werden wijzigingen en verduidelijkingen aangebracht aan het vervolgingsbeleid wat betreft de invoer, de vervaardiging, het vervoer, het aanschaffen, het bezit of de teelt van cannabisplanten voor persoonlijk gebruik.

De politiebeambte zal voortaan moeten nagaan of de hoeveelheid die men in zijn bezit heeft wel degelijk bestemd is voor eigen gebruik, zoals omschreven in de ontwerprichtlijn, dit wil zeggen een hoeveelheid voor eenmalig gebruik of die in een tijdspanne van maximum 24 uur kan worden gebruikt. Dit operationeel criterium zal bijdragen tot een uniformering van het vervolgingsbeleid.

On pourrait discourir longtemps pour savoir quelle directive sera la plus sévère ou la plus laxiste en la matière. Le gouvernement ayant pris une décision en fonction d'une certaine méthode, vous avez maintenant décidé de considérer votre directive comme différente, plus précise, moins laxiste.

02.90 Tony Van Parys (CD&V): Monsieur le président, je donnerai l'explication en néerlandais. J'ai une grande confiance en la traduction qui est toujours excellente. Vous écoutez en néerlandais, monsieur Bacquelaine?

Mijnheer de voorzitter, collega's, heren ministers, het debat dat we op dit ogenblik voeren is enorm belangrijk omdat op basis van deze besprekingen de wet zal worden uitgelegd. Op basis van dit debat zullen onze politiemensen moeten nagaan wat hun precieze opdracht is ten aanzien van vaststellingen die te maken hebben met de drugproblematiek. Ik herhaal dat dit debat van het grootste belang is omdat op basis van deze voorbereidende teksten waaraan we op dit ogenblik werken, de politiemensen weten wat hun te doen staat. Dit is een bijzonder belangrijk gegeven ten aanzien van de hele drugsproblematiek.

We stellen nu vast dat de fractievoorzitter van de VLD stelt dat de politiediensten ten aanzien van bepaalde vaststellingen die betrekking hebben op drugsgebruik geen enkel initiatief moeten nemen en dat zij de opportuniteit hebben te doen wat ze willen doen. De heer Bacquelaine daarentegen stelt dat de politiemensen het initiatief moeten nemen en bij vaststelling van een misdrijf een proces-verbaal opstellen. Dat zijn twee stellingen die lijnrecht tegenover mekaar staan. Stel u de situatie voor van een modale agent in Antwerpen, Gent, Brakel of het Waalse landsgedeelte die met deze problematiek te maken krijgt nadat de wet, het besluit en de rondzendbrief tot stand zijn gekomen. De agent weet dat de ene politicus stelt dat er proces-verbaal moet worden opgemaakt en de andere politicus hem daarin volledig vrij laat. Welke lijn moet hij volgen? Dit is de uitdaging van het debat.

Mijnheer de minister van Justitie, ik wil u een aantal vragen voorleggen. Ten eerste, heeft in de globaliteit een politieambtenaar...

De **voorzitter**: Mijnheer Van Parys, het is altijd zo geweest dat de minister antwoordt aan het einde van het debat. U hebt daarna de gelegenheid tot repliek. Anders gaat het niet. Uw vragen zijn genoteerd.

02.91 Tony Van Parys (CD&V): Neen, mijnheer de voorzitter, ik vraag de minister heel duidelijk ...

De **voorzitter**: Mijnheer Van Parys, u bent minister geweest. De minister antwoordt op het einde van het debat. Ik zal erover waken dat de ministers een volledig antwoord geven.

02.92 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in dit debat moet de minister van Justitie antwoorden op ...

02.90 Tony Van Parys (CD&V): Le débat que nous menons maintenant fait partie intégrante des travaux préparatoires de la nouvelle législation et, par conséquent, il nous servira de fil rouge pour interpréter la loi, par exemple si la mission précise de la police appelle des questions. Aussi importe-t-il de ne pas en sous-estimer l'importance. Cependant, l'incohérence prédomine. Tout à l'heure, nous avons entendu M. Coveliers nous dire que, pour certains délits, la police n'est pas obligée de procéder à une constatation formelle et peut choisir la suite qu'elle souhaite réserver aux faits. Mais M. Bacquelaine vient de dire que la police est au contraire tenue de prendre une initiative et est même obligée de dresser procès-verbal. Dans ces conditions, jamais la police ne pourra appliquer une directive claire. C'est la raison pour laquelle, d'une part, j'appelle de mes vœux une intervention du gouvernement et, d'autre part, je voudrais poser au ministre de la Justice quelques questions concrètes.

Le **président**: Comme toujours, le ministre répondra à la fin du débat et les orateurs pourront lui répliquer ensuite.

02.92 Tony Van Parys (CD&V): Je voudrais obtenir dès maintenant une réponse du ministre à certaines de mes questions.

De **voorzitter**: Hij zal straks antwoorden.

02.93 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn vraag nog niet gesteld. Hoe kan de minister straks antwoorden als hij niet eens mijn vraag gehoord heeft!

02.94 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, je continue puisque monsieur Van Parys fait semblant de ne pas comprendre.

02.94 Daniel Bacquelaine (MR): Met uw procedure van vereenvoudigde pv dreigt men in laksheid te vervallen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Parys, u hebt het woord niet.

02.95 Daniel Bacquelaine (MR): Un peu de tolérance!!

De **voorzitter**: Mijnheer Van Parys, u zult u inschrijven voor het debat. Ik schrijf u in! U bent als spreker ingeschreven op het einde van het debat.

02.96 Daniel Bacquelaine (MR): Malgré cette tentative d'obstruction, je reprends le fil de mon intervention.

Si un policier surprend une personne qui détient une quantité de cannabis, il vérifiera si la quantité est destinée à une consommation personnelle. À ce stade, on définit un critère opérationnel. Le projet de directive définit ce qu'on entend par "détention pour consommation personnelle". Sera considérée comme détention de cannabis pour consommation personnelle la détention d'une quantité qui ne peut être consommée qu'en une seule fois ou au maximum en 24 heures. C'est un critère essentiel car il contribuera à l'uniformisation de la politique des poursuites. Si la détention de cannabis en vue d'une consommation personnelle ne s'accompagne d'aucune consommation problématique ni d'aucune nuisance publique, la police procédera alors à une simple constatation. La constatation de l'infraction...*(Interruption de M. Van Parys)*

J'y viens, monsieur Van Parys. Un peu de tolérance tout de même!

02.96 Daniel Bacquelaine (MR): Als het bezit van cannabis voor persoonlijk gebruik niet gepaard gaat met een problematisch gebruik of openbare overlast, zal de politie overgaan tot een eenvoudige vaststelling die wordt opgetekend in het inlichtingenboekje van de agent. Hij zal deze informatie anoniem inbrengen in het informaticasysteem van de politie. Een samenvattend anoniem rapport zal maandelijks aan het parket worden overgemaakt *(Nieuwe onderbrekingen door de heer Van Parys)*.

Le **président**: Laissez-le parler: il vous le dira.

02.97 Daniel Bacquelaine (MR): Je suis en train d'expliquer. Vous êtes l'exemple même de l'intolérance! La constatation de l'infraction sera alors notée dans le carnet de renseignements, ce qu'on appelle la "main courante" du policier, qui transférera ensuite cette information dans le système informatique de la police de manière anonyme. Un rapport récapitulatif anonyme sera envoyé mensuellement au parquet.

02.97 Daniel Bacquelaine (MR): Mijnheer Van Parys, u is een incarnatie van onverdraagzaamheid. U heeft echt een probleem. Ik verzoek u om enige ernst.

Par contre, si cette détention de cannabis en vue d'une consommation personnelle s'accompagne effectivement d'une consommation problématique ou de nuisance sociale ou, par exemple, de circonstance aggravante telle que la consommation en présence de mineurs...*(Diverses interruptions)*

De **voorzitter**: Als iedereen hier onderbroken zou worden die gekke dingen zegt, dan moet u dikwijls onderbreken. U bent ingeschreven en kunt straks spreken.

02.98 Daniel Bacquelaine (MR): Je demande un peu de calme, de

02.98 Daniel Bacquelaine (MR):

réserve, de sérénité. Il n'y a pas lieu de dépasser les bornes du self-control en la matière. C'est un peu comme pour la consommation de cannabis, il faut garder une possibilité de gérer sa propre émotion, sa propre réflexion!

Je répète donc. Si la détention de cannabis en vue d'une consommation personnelle s'accompagne effectivement d'une consommation problématique – qui va être définie – ou d'une nuisance publique – qui va être définie également, ce qui n'était pas le cas avant – ou de circonstances aggravantes, notamment la consommation en présence de mineurs, la police dressera alors un procès-verbal ordinaire qu'elle transmettra au ministère public. A ce stade, le gouvernement a fait preuve d'un souci de clarification, en donnant une définition aussi précise que possible de deux notions-clés qui sont la consommation problématique et la nuisance publique.

La notion de consommation problématique recouvre la consommation qui ne permet plus au consommateur de contrôler sa consommation, ce qui se manifeste par des symptômes notamment psychiques ou physiques. La notion de nuisance publique renvoie de manière générale à l'article 135 de la nouvelle loi communale. Cette notion vise les formes de dérangements graves de l'ordre public qui, normalement, n'entrent pas dans le champ d'application de la loi pénale. Les exemples les plus couramment cités sont les nuisances sonores, le tapage, l'agressivité verbale, le fait d'importuner les autres en public ou encore d'uriner en public – c'est un des exemples repris dans cet article 135. Mais est également considérée comme nuisance publique la détention de cannabis dans un établissement pénitencier, dans les locaux d'un service social ou d'un établissement scolaire, ainsi que dans leur voisinage immédiat ou dans d'autres lieux fréquentés par des mineurs d'âge, à des fins scolaires, sportives ou sociales.

Lorsque le parquet sera saisi, il pourra orienter l'intéressé vers ce que l'on appelle le "case manager justice" dont le rôle consistera à assurer, à partir de la Maison de justice, le suivi de la problématique des drogues et des toxicomanies, ainsi que de la coopération avec le secteur de l'assistance. Ce "case manager justice" s'adressera à un conseiller thérapeutique qui sera chargé, pour sa part, de rendre un avis. En fonction de la nature, de la combinaison et de la gravité des faits ainsi que de la personnalité de l'intéressé et de l'avis du conseiller thérapeutique, le magistrat du parquet prendra les mesures qu'il estime adaptées. Dans la mesure du possible, le détenteur de cannabis, souffrant d'une consommation problématique, sera orienté vers le secteur de l'assistance.

Ces mesures peuvent être de plusieurs types: le classement sans suite après renvoi vers un service spécialisé d'assistance, la probation prétorienne, l'extinction de l'action publique après paiement d'une somme d'argent ou encore la médiation pénale.

Bien entendu, les options du gouvernement que je viens d'exposer ne concernent que les majeurs. Pour ce qui concerne les mineurs d'âge, rien ne change. Si on appréhende un mineur d'âge en consommation ou en possession de cannabis, des mesures d'aide et de protection pourront être prises à son encontre. Les infractions commises par les mineurs d'âge restent de la compétence du tribunal

Als het bezit van cannabis voor persoonlijk gebruik gepaard gaat met een problematisch gebruik, openbare overlast of verzwarende omstandigheden, zal de politie een gewoon PV opstellen dat ze vervolgens overmaakt aan het openbaar ministerie. Het begrip problematisch gebruik slaat op het gebruik waarbij de gebruiker niet meer in staat is zichzelf in de hand te houden en dat tot uiting komt in bepaalde psychische en fysieke symptomen. Het begrip openbare overlast verwijst algemeen gesproken naar artikel 135 van de nieuwe gemeentewet. Wanneer de zaak bij het parket aanhangig is gemaakt, kan het de betrokkene verwijzen naar de "case-manager justitie" die instaat voor de follow-up van de drugsproblematiek en voor de samenwerking met de hulpverlening. Deze mogelijkheden betreffen alleen de meerderjarigen; voor de minderjarigen verandert er niets en voor de misdrijven die zij plegen blijft de jeugdrechtbank bevoegd. De huidige regering heeft zich dus niet aan laksheid schuldig gemaakt. Zij heeft besloten het strafrechtelijk beleid dat sedert de richtlijn van 1998 werd gevoerd te herzien, omdat die was uitgemond in een willekeurige repressie van het drugbezit. Die richtlijn gaf de politiediensten en parketten een al te grote beoordelingsbevoegdheid. Voor de bepaling van het begrip 'bezit met het oog op individueel gebruik', liepen de door de politiediensten en parketten aangewende criteria van arrondissement tot arrondissement sterk uiteen. Zo schommelden de aangewende criteria voor de hoeveelheid cannabis tussen 5 en 50 gram.

de la jeunesse. Le ministre de l'Enseignement secondaire en Communauté française a d'ailleurs rappelé, justement et fermement, que la drogue n'a pas sa place à l'école et que les mesures de sécurité doivent être renforcées.

La politique défendue par le gouvernement est-elle résolument – le débat porte bien là-dessus me semble-t-il – en rupture avec la politique menée précédemment et avec la directive précédente? En d'autres termes, le gouvernement s'est-il engagé dans la voie du laxisme? A nouveau, je ne le pense pas. Pour quelles raisons le gouvernement a-t-il décidé de revoir la politique criminelle menée par la directive de 1998? Pour quelles raisons le parlement s'apprête-t-il à revoir cette politique criminelle? Paradoxalement – il faut bien le dire –, cette directive, plutôt que d'assurer une certaine harmonisation au niveau des arrondissements judiciaires, a abouti à une répression non uniforme de la détention de drogues et plus particulièrement de cannabis.

La directive de 1998 était extrêmement vague quant à la description des différentes catégories et laissait ainsi un trop grand pouvoir d'appréciation aux services de police et aux parquets avec pour conséquence que les services de police et les parquets définissaient différemment, d'une région à l'autre ou d'un endroit à l'autre, les concepts utilisés.

Pour ce qui concerne le concept de détention en vue d'une consommation personnelle, les services de police et les parquets utilisaient des critères divergents qui variaient d'un arrondissement à l'autre. Les principaux critères utilisés étaient la quantité, les résultats de l'enquête, la situation sociale et économique de la personne concernée. En ce qui concerne la quantité, on a constaté, il faut le rappeler, que les critères utilisés dans les différents arrondissements du pays pour le cannabis variaient de 5 à 50 grammes! Il y avait donc là un laisser-aller total issu de cette directive floue et ambiguë des ministres Van Parys et De Clerck. Quelle en était la conséquence? Certains policiers considéraient parfois que 50 grammes, c'était le critère pour une consommation personnelle. C'était évidemment inacceptable.

02.99 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mag ik de heer Bacquelaine vragen waar de regel in verband met de 50 gram ingeschreven was in de rondzendbrief? Kan de heer Bacquelaine me zeggen waar in de omzendbrief er sprake was van 50 gram.

02.99 Tony Van Parys (CD&V): Où est-il question de la règle des 50 grammes dans cette circulaire?

02.100 Daniel Bacquelaine (MR): Justement, il n'en était pas question. C'est cela que je reproche. On ne définissait absolument aucun critère opérationnel. C'est un problème. Certains policiers considéraient ainsi que la consommation personnelle c'était 50 grammes, d'autres que c'était 5 grammes, d'autres encore 20 grammes.

02.100 Daniel Bacquelaine (MR): Precies, er werd geen enkel criterium vastgesteld.

02.101 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mag ik proberen de heer Bacquelaine duidelijk te maken wat in de rondzendbrief stond? Er moest met name altijd een proces-verbaal worden opgesteld, of het nu ging om minder of meer dan 50 gram? Zodra dat proces-verbaal was opgesteld, werd het aan het openbaar ministerie overgezonden. Vandaag is het zo dat er geen proces-

02.101 Tony Van Parys (CD&V): La circulaire stipulait qu'un procès-verbal devait toujours être dressé. Celui-ci devait ensuite être transmis au parquet. On ne devra désormais plus dresser de

verbaal wordt opgesteld en dat er dus uiteraard geen reactie meer kan komen. Dit is wat u hebt bereikt in deze regering en met deze nieuwe regeling: er zal geen reactie van het openbaar ministerie meer mogelijk zijn, omdat het openbaar ministerie niet meer wordt ingelicht bij gebreke aan een proces-verbaal. Dat is het nieuwe dat u hebt georganiseerd.

02.102 Daniel Bacquelaine (MR): En effet, je connais parfaitement cette directive. Je vous rappelle que j'étais vice-président du groupe de travail sur la problématique de la drogue et que votre directive est issue notamment des conclusions de ce groupe de travail. J'ai évidemment suivi attentivement l'évolution de ce dossier.

Ce que je constate, c'est que la situation qui prévalait sous votre directive amenait les policiers à considérer parfois que la détention de 40 ou 50 grammes de cannabis permettait de suivre un procès-verbal simplifié par rapport au procès-verbal ordinaire. On donnait comme message que la détention jusqu'à 30, 40 ou 50 grammes ne valait pas un procès-verbal ordinaire mais bien un procès-verbal simplifié. Ce message était donc très toxique et, en matière de drogue, c'est le cas de le dire. Maintenant, quelqu'un qui détiendra 50 grammes aura un procès-verbal ordinaire, pas simplifié.

Je pense qu'on se trompe quand on considère que la situation que l'on décrit maintenant amène un danger par rapport à un certain laisser-aller. C'est tout à fait le contraire, c'était votre directive qui amenait du laxisme et une possibilité de considérer qu'il ne fallait pas un procès-verbal ordinaire lorsque quelqu'un détenait 50 grammes. C'était donc bien pire.

Il me semble un peu facile maintenant de prétendre qu'on transforme les choses en une espèce de laxisme général. C'est tout à fait l'inverse. Maintenant, on définit des critères qui sont beaucoup plus en phase avec la réalité. Quelqu'un qui détient une quantité de 2 ou 3 grammes de cannabis, c'est-à-dire une consommation journalière verra effectivement une constatation anonyme. C'est vrai qu'on ne va pas enclencher un circuit judiciaire qui va occuper le parquet, sur une infraction extrêmement mineure.

Dans votre système, on arrivait parfois à ce que le parquet, prenant prétexte de ce que le procès-verbal était simplifié et non pas ordinaire, pouvait laisser aller les choses pour des consommations et des détentions beaucoup plus importantes que ce ne sera le cas aujourd'hui.

02.103 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal het zeer kort houden. Ik begrijp de verontwaardiging van collega Van Parys zeer goed. Dat men zo met de waarheid kan sullen en dat men de dingen zo kan verdraaien als hier, is onvoorstelbaar. Een vereenvoudigd proces-verbaal, mijnheer Bacquelaine, heeft precies dezelfde juridische waarde als een proces-verbaal dat een bladzijde langer is. Het bevat de identiteit van de betrokkene en de andere elementen, die zeer nauwkeurig stonden opgeschreven. In termen van juridische kwaliteit maakt dat geen enkel verschil.

02.104 Daniel Bacquelaine (MR): Pourquoi faisiez-vous la différence si, pour vous, il n'y a pas de différence entre un procès-

procès-verbal, de sorte que le parquet ne sera plus en mesure de réagir. Voilà l'élément nouveau de cette réglementation.

02.102 Daniel Bacquelaine (MR): Ik ken de richtlijn goed aangezien ik het dossier aandachtig heb gevolgd. Met uw richtlijn wordt een vereenvoudigd – geen normaal – pv opgemaakt wanneer iemand 40 gram op zak heeft. U hebt het verkeerd voor wanneer u denkt dat de huidige toestand neerkomt op een laisser-aller. Integendeel, momenteel worden er criteria vastgesteld die nauwer op de realiteit aansluiten.

02.103 Jo Vandeurzen (CD&V): Je partage l'indignation de notre collègue M. Van Parys, lorsque j'entends les propos insensés de M. Bacquelaine. Un PV simplifié a la même valeur judiciaire qu'un PV «normal» qui compte une page de plus.

verbal simplifié et un procès verbal ordinaire? Si vous dites vous-même qu'il n'y a pas de différence, c'était vraiment rouler la population de faire croire qu'il y avait une différence, alors qu'il n'y en a pas...

02.105 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als ik de redenering van de heer Bacquelaine volg, zullen we hier de volgende jaren de grootste repressie krijgen.

Dan zal men in Brussel ineens een heel andere strategie volgen. Die 5 gram mag nog niet eens worden genoemd, want we mogen nog niet zeggen hoeveel het is. Wij mogen niet zeggen hoeveel het is en hoeveel planten het zijn. Wij weten ook nog niet goed wat problematisch is.

Mijnheer Bacquelaine, als ik u hoor, zal het veel strenger worden. Het enige probleem is dat iedereen denkt dat nu alles is toegelaten en dat alle hulpverleners en de politie zeggen dat het hek van de dam is. Wanneer men een normale jurist vraagt of men nu een gedoogbeleid installeert, antwoordt hij: "Het is de eerste keer dat in België voor een bepaald misdrijf wordt gezegd dat de politie niet haar normale werk mag doen en dat zij dat niet op de normale manier mag opschrijven. Het is de eerste keer dat in België een echt gedoogbeleid wordt georganiseerd." Ik begrijp zeer goed dat een normale en uitstekende jurist zoals de heer Van Parys hierdoor tegen het plafond gaat.

02.106 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur Vandeurzen, c'est tout à fait l'inverse. Nous faisons une distinction entre la consommation personnelle et la détention pour trafic, ce qui n'était pas le cas ou était tout à fait flou dans la directive précédente. Maintenant, il sera clair que dans le cas de quelqu'un qui détient une quantité dont on peut juger raisonnablement qu'elle correspond à une consommation personnelle et non à une activité de trafic, on ne va probablement pas enclencher l'appareil judiciaire, on ne va probablement pas mettre ces consommateurs en prisons. On s'arrangera pour les orienter, si c'est nécessaire, s'il y a une consommation problématique, vers le secteur de l'assistance plutôt que vers le secteur judiciaire, c'est exact.

Par contre, précédemment, il régnait un flou total, une ambiguïté totale par rapport à cette notion de consommation personnelle. On délivrait ainsi un message qui n'était pas clair du tout. Si vous parlez aujourd'hui d'un message flou et ambigu auprès de la population, c'est de votre faute. C'est vous qui délivrez ce message, ce n'est pas le gouvernement, ce n'est pas la majorité. C'est vous qui dites que, désormais, tout va être permis, ce qui est contraire à la vérité et contraire aux textes de loi. C'est vous qui déclenchez cette opération qui est intellectuellement malhonnête.

02.107 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer Bacquelaine, de definitie van problematisch gebruik stond ook in de vorige omzendbrief. Alleen hebt u die definitie nu natuurlijk gewijzigd. Waar vroeger een herhaald gebruik, niet alleen van cannabis, maar ook van heroïne, cocaïne en andere drugs, een problematisch gebruik werd genoemd,

02.105 Jo Vandeurzen (CD&V): A entendre M. Bacquelaine, le projet à l'examen revêtirait un caractère particulièrement répressif et la nouvelle réglementation serait plus sévère que celle qui est actuellement en vigueur. Dans l'intervalle, chacun pense que tout est permis et, selon le personnel chargé de l'accompagnement des toxicomanes et la police, il n'y a plus aucune limite. N'importe quel juriste pourra toutefois vous confirmer que c'est la première fois en Belgique qu'un policier se voit interdire par les pouvoirs publics de faire son travail et qu'une politique de tolérance est mise en place. Quoi de plus normal, dès lors, qu'un éminent juriste comme M. Van Parys s'indigne.

02.106 Daniel Bacquelaine (MR): We maken het onderscheid tussen persoonlijk bezit en bezit voor handel. Het feit dat men in het bezit is van een redelijke hoeveelheid mag geen aanleiding zijn om het gerechtelijk apparaat in werking te zetten. Inzake het persoonlijk gebruik komen we van een erg wazige toestand. U zaait zelf verwarring bij de bevolking.

02.107 Jo Vandeurzen (CD&V): La définition de la consommation problématique figurait également dans la précédente circulaire. Le projet de loi comporte une

is dat nu niet meer het geval in uw nieuwe definitie.

Een herhaald gebruik is op zichzelf blijkbaar niet meer problematisch. Mevrouw Van de Casteele heeft dat zonet ook bevestigd.

02.108 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Vandeuren, ik denk dat het toch heel duidelijk is dat elke andere vorm van drugs buiten cannabis altijd te aanzien is als problematisch gebruik. Dat is altijd zo. Hierop is geen enkele uitzondering.

nouvelle définition, selon laquelle l'usage répété n'est pas problématique.

02.108 **Marc Verwilghen**, ministre: Le texte est formel sur ce point: toute consommation de drogues autre que la consommation de cannabis constitue toujours un usage problématique. Il n'y a aucune exception.

02.109 **Daniel Bacquelaine** (MR): En ce qui concerne la consommation problématique, je rappelle que, précédemment, cette notion renvoyait simplement à la persistance de la consommation et à cette notion d'intégration socioéconomique déficiente – on m'expliquera ce que cela veut dire – ou à la consommation qui s'accompagnait d'autres infractions. Il me semble effectivement qu'une consommation qui s'accompagne d'autres infractions implique que les infractions en question doivent être poursuivies. Le fait de consommer du cannabis ou une autre drogue ne dispense pas de respecter la loi. Il serait donc un peu facile de considérer que quelqu'un qui commet une infraction parce qu'il serait consommateur de drogue devrait échapper à la sanction, ce n'est évidemment pas le cas. Les infractions doivent être poursuivies, qu'il y ait consommation de drogue ou non.

02.109 **Daniel Bacquelaine** (MR): Drugsgebruik betekent uiteraard niet dat men zich niet moet schikken naar de wet en dus dat men zich niet in een situatie van overtreding bevindt. De belangrijkste overlast is deze die de openbare orde en andermans vrijheid aantast.

En ce qui concerne le concept de nuisance sociale, le critère le plus souvent utilisé précédemment était l'existence d'une criminalité liée à la drogue. Ici, nous introduisons plus de précisions dans la notion de nuisance publique, notamment par rapport à la perturbation de la tranquillité publique et de la liberté d'autrui. Je crois qu'il est important d'établir une différence entre une consommation qui induit simplement un comportement personnel, sans toucher de quelque façon que ce soit à la liberté d'autrui, et une consommation personnelle qui induit des comportements troublant la liberté d'autrui et, donc, une véritable nuisance sociale.

De richtlijn van 1998 was een mislukking. De regering wou deze richtlijn verbeteren en duidelijke, operationeel bepaalde criteria formuleren. Ik kom dus terug op deze richtlijn om mijn redenering met enkele fragmenten eruit kracht bij te zetten. De drie belangrijkste instrumenten van een drugbeleid zijn preventie, hulpverlening en repressie. Tussen de weg van de repressie en die van de tolerantie ligt nog een derde weg, namelijk die van wat in het Frans *la politique de normalisation* en in het Nederlands 'normalisering' wordt genoemd, een term die moeilijk te vertalen is.

Tant les mesures prévues par la directive de 1998 que les critères vagues et le cadre conceptuel susceptible d'interprétations divergentes se sont avérées insuffisantes. Il faut le dire, cette directive a été un échec. Le caractère vague de son cadre conceptuel a abouti à une approche fragmentée, différenciée d'un endroit à l'autre. Chaque parquet a interprété la directive en fonction de la politique qu'il menait. Il n'était donc, en aucun cas, question d'uniformité des poursuites. La particularité de cette directive résidait précisément dans le fait que, dans le cadre de la politique suivie, tout était toujours possible.

In een tweede fase hadden de christen-democratische ministers van Justitie volgende doelstellingen vooropgesteld: het gebruik verminderen, de maatschappij beschermen, niet enkel een beroep doen op het gerecht maar ook op andere sociale reguleringsmechanismen en erkennen dat de gevangenis, de ultieme remedie, geen oplossing is voor gewone druggebruikers. Die doelstellingen

L'intention du gouvernement a donc consisté à corriger cette directive et à énoncer des critères et des concepts beaucoup plus clairs et mieux définis de manière opérationnelle, afin de laisser beaucoup moins de place à l'arbitraire et d'établir une plus grande harmonisation des pratiques des parquets en la matière.

A chaque catégorie prédéfinie devra correspondre une procédure particulière impliquant, dans la mesure du possible, le secteur de l'assistance.

druggebruikers. Die doelstellingen weerspiegelen perfect het allesomvattend beleid dat de paars-groene regering wil invoeren.

Pour ce qui concerne la consommation des autres drogues illégales, une distinction claire doit être faite entre la détention en vue de trafic par pur appât du gain et la détention pour consommation personnelle. Il faut éviter que le simple consommateur soit emprisonné. Les prisons n'ont pas été conçues pour l'accueil de catégories particulières de détenus à problèmes tels que les toxicomanes. Les experts sont convaincus que l'emprisonnement n'est pas le moyen le plus approprié pour mettre un terme à la consommation de stupéfiants ou, à plus forte raison, pour traiter une toxicomanie.

Permettez-moi, mes chers collègues, de citer quelques extraits de la directive de 1998, afin d'appuyer mon argumentation.

Observons que les positions de l'actuelle opposition et de la majorité en ce qui concerne le fondement même de l'appréciation des objectifs à poursuivre ne divergent pas fondamentalement. Il y a simplement un effort de clarification, un effort d'uniformisation et un effort visant à lever les ambiguïtés, mais les trois instruments principaux permettant de dessiner une politique en matière de drogue restent évidemment la prévention, l'assistance et la répression.

Entre une approche purement répressive que nous condamnons et une approche de tolérance que nous condamnons également, une place doit être laissée à une troisième voie qui était appelée, du temps de M. Van Parys, une politique de normalisation. Je me souviens du terme "normalisering" qui était un peu difficile à traduire en français dans son sens, mais nous avons appelé cela également une politique de normalisation.

02.110 Tony Van Parys (CD&V): (...)

02.111 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, c'est ce que je suis en train de vous expliquer.

Le **président**: Vous aurez la parole tout à l'heure, monsieur Van Parys. M. Bacquelaine a dit que le mot "normalisering" est un terme difficile à traduire.

02.112 Tony Van Parys (CD&V): (...)

02.113 Daniel Bacquelaine (MR): Pareille politique ne signifie évidemment pas, que ce soit dans la directive de 1998 ou dans la proposition et les textes qui sont à l'étude aujourd'hui, que l'usage de la drogue puisse devenir normal au quotidien dans notre société.

02.113 Daniel Bacquelaine (MR): Het beleid van de regering breekt niet met de filosofie voorgestaan door de opstellers van de richtlijn van 1998. Het sluit er daarentegen op aan in de zin dat het de destijds gebruikte begrippen verduidelijkt.

Force est de constater que le gouvernement a également opté pour une politique que je peux appeler de "normalisation". Cela ressort très clairement de la note de politique fédérale en matière de drogue.

Dans un deuxième temps, me semble-t-il, les ministres précédents, et M. Van Parys en particulier, fixaient les priorités pour une politique de lutte contre la drogue qu'ils disaient réaliste et moderne.

De huidige meerderheid maakt een einde aan de onzekerheid die het gevolg was van de vorige

Je rappelle que cette politique de drogue a été définie en grande partie par le groupe de travail sur la problématique de la drogue. Le principal objectif était de déconseiller et de réduire la consommation de drogue, de diminuer le nombre de nouveaux consommateurs. C'était le cas précédemment et c'est toujours le cas actuellement. L'objectif est bien de déconseiller, de réduire la consommation, de diminuer le nombre de nouveaux consommateurs.

La deuxième priorité vise la protection de la société et de ses membres qui sont confrontés au problème de la drogue et à ses risques. Elle concerne aussi les toxicomanes qu'il faut aider à vivre le mieux possible malgré la drogue. Je crois que cet objectif existait précédemment, il existe toujours.

Troisième axe prioritaire, il n'est pas possible, disait-on et disons-nous toujours, ni souhaitable que la justice soit l'unique mécanisme de régulation sociale. Cela a toujours été dit, vous avez dit cela, nous disons la même chose. Les consommateurs de drogues doivent en premier lieu pouvoir faire appel à un large éventail de solutions en matière d'assistance à la toxicomanie. Cela a été dit, nous le disons toujours.

Quatrièmement, il faut éviter que les consommateurs de drogue n'ayant commis aucune infraction que celle de détenir de la drogue, se retrouvent en prison. Quand a-t-on dit cela? On dit cela maintenant mais on l'a déjà dit et vous le disiez exactement de la même façon. La prison n'est pas le milieu adapté pour les consommateurs de drogue.

Cinquièmement, l'approche pénale, et plus précisément la prison, doit être – disait-on, disiez-vous –, le remède ultime pour régler les cas où il y a usage problématique de certaines substances. Une justice pénale efficace, disiez-vous, commence là où d'autres mécanismes d'aide para-judiciaire régulatrice auraient échoué ou auraient été ignorés, ce qui présuppose une concertation permanente et organisée entre les acteurs concernés. Nous sommes toujours pour la concertation entre les acteurs dans le domaine de la poursuite des infractions liées à la consommation de drogue. Je crois que ce qui est tiré de la directive de 1998 reflète à merveille une politique globale et intégrée que nous avons décidé de mettre en place. La différence, et elle est me semble-t-il de taille, étant que le gouvernement ici et la majorité ne se contentent pas de simples affirmations. Nous élaborons un véritable plan qui organise une politique globale et intégrée aux niveaux à la fois de la prévention, de la répression et de l'assistance.

Et pour ce qui concerne plus particulièrement le cannabis, j'ajouterai – en rappelant ce qui existait précédemment dans le cadre de la directive de 1998 –, que, je cite: « la détention de cannabis pour consommation personnelle est un délit auquel il convient de donner la priorité la plus faible dans la politique des poursuites. Un procès-verbal ordinaire ne serait dressé que s'il y a consommation problématique ou nuisance sociale. »

Jusqu'à présent, il faut bien constater que la philosophie défendue par les auteurs de cette directive est en quelque sorte similaire à celle que nous défendons aujourd'hui, à quelques exceptions près.

richtlijn en biedt een strengere regelgeving ter zake. De wetsontwerpen, het koninklijk besluit en de richtlijn voor het strafrechtelijk beleid betreffen immers alleen de meerderjarigen. Om de bescherming van de minderjarigen te garanderen werden bovendien duidelijke en ondubbelzinnige bepalingen voor het gebruik van cannabis in aanwezigheid van minderjarigen opgesteld. Het wetsontwerp machtigt de politiebeambten om op elk moment een huiszoeking te verrichten als minderjarigen moeten worden beschermd.

De regering ervan beschuldigen het gebruik van cannabis te bagatelliseren is een verdraaiing van de werkelijkheid met het oog op de nakende verkiezingen. In dit opzicht herinner ik eraan dat de regering het bezit van cannabis geenszins uit het strafrecht wil halen, maar het vervolgingsbeleid wil ophelderen.

Het ontwerp van richtlijn getuigt helemaal niet van laksheid. Integendeel, in tegenstelling tot de vorige richtlijn wordt het begrip 'bezit van cannabis met het oog op individueel gebruik' duidelijk omschreven en laat deze definitie weinig ruimte voor interpretatie. Deze bepalingen zullen het gedoogbeleid van de richtlijn van 1998 bijsturen. Meerderjarigen die in het bezit zijn van kleine hoeveelheden cannabis, die geen enkel symptoom van problematische consumptie vertonen en geen openbare overlast veroorzaken, zullen niet worden vervolgd. Daarbij werden nog twee amendementen ingediend om deze begrippen nauwkeuriger te definiëren.

Wij kunnen ons evenwel niet uitspreken over de bekwaamheid van de politiebeambten om te beoordelen of het gebruik problematisch is. De toekomst zal uitmaken of het nodig is nieuwe wetteksten aan te nemen.

C'est tout le problème de l'ambiguïté de confusion et de la clarification. La politique menée par la majorité n'est pas vraiment en rupture avec la politique qui était menée par M. Van Parys. Elle est simplement clarifiée, mieux définie, plus transparente. Et la majorité actuelle apporte plus de clarté, plus de précisions en vue d'aboutir à une véritable harmonisation des poursuites.

Le gouvernement et la majorité mettent fin à l'incertitude créée, malgré les bonnes intentions, par votre directive. Il y a plusieurs points plus stricts. Je parle de la protection des mineurs en matière de réglementation, actuellement en vigueur.

En effet, pour ce qui concerne les mineurs, messieurs de l'opposition, malgré ce que vous en dites, il n'y a plus aujourd'hui d'équivoque possible, ce qui n'était pas le cas précédemment, je tiens à le signaler car la confusion était totale.

La réglementation prévue dans les projets de loi ou dans l'arrêt royal ou dans la directive de politique criminelle ne concerne – et c'est dit expressément – que les majeurs. Par ailleurs, la consommation de cannabis en présence de mineurs constitue maintenant une circonstance aggravante – ce qui n'était pas le cas dans votre chef, je le rappelle – qui fera l'objet d'une demande de renvoi ou d'une citation à comparaître devant le tribunal. Le projet de directive de politique criminelle est maintenant sans équivoque à cet égard, ce qui ne ressortait pas aussi clairement de la directive de 1998. On peut d'ailleurs lire dans le projet de directive actuelle que la circonstance aggravante visée à titre principal est celle relative aux mineurs d'âge. Conformément au souhait du gouvernement, une attention particulière est consacrée effectivement à la situation de ces mineurs.

Il est à noter que le projet de loi ouvre également le droit aux policiers et aux fonctionnaires ou agents désignés à cette fin par le Roi de pénétrer à toute heure dans les locaux où il est fait usage, en présence de mineurs, de substances soporifiques, stupéfiants ou d'autres substances psychotropes susceptibles d'engendrer une dépendance. En bref, lorsqu'il y a des indices sérieux de danger pour les mineurs – et c'est bien là l'objet de cette protection – les fonctionnaires de police pourront perquisitionner s'il le faut et si les indices sont suffisants. Insinuer que le gouvernement et la majorité lanceraient un message de banalisation à notre jeunesse, prétendre que le gouvernement mettrait notre jeunesse en danger, est à l'inverse de la réalité. Il s'agit là d'une véritable désinformation à connotation purement électorale.

Je pense qu'il convient d'être très clairs dans le message que nous adressons à la jeunesse. Il est hors de question de banaliser la consommation de cannabis. Il est d'ailleurs regrettable que certains ministres du fédéral, je vous l'avoue, ou de la Communauté française, parfois, confondent un peu la justesse du message. J'en ai parlé lors du débat sur Francorchamps. Des brochures ont été éditées qui, parfois, manquent de clarté au niveau du message. Je suis le premier à regretter ce manque de clarté qui peut entraîner une certaine confusion dans les esprits des jeunes et des moins jeunes. Je le répète, pour moi, la majorité ne peut procéder à aucune banalisation ou laxisme en la matière. En aucun cas, le gouvernement ne peut mettre en place une politique de laxisme. Il

Dankzij het wetsontwerp moet de gewone bezitter van cannabis niet naar de gevangenis en kan het juridisch apparaat via een multidisciplinaire aanpak genuanceerder reageren op de ingewikkelde problematiek van de drugsverslaving.

Voorts stelt de regering een voluntaristisch beleid in het vooruitzicht waarin de actoren van de hulpverlening worden geïntegreerd. In deze context is het van groot belang dat de regeringen voldoende in deze sector investeren. Deze brug tussen de gerechtelijke sector en de sector van de hulpverlening is van toepassing op alle drugs en betekent een echte meerwaarde ten opzichte van de voorstellen van de oude meerderheid.

De MR-fractie sluit zich aan bij deze vernieuwingsbeweging en steunt het gediversifieerde strafrechtelijke beleid dat door de regering wordt voorgesteld. De bedoeling is niet het drugsgebruik te banaliseren maar een derde weg te volgen tussen een benadering gebaseerd op verbod en een benadering gebaseerd op tolerantie. Voor een normaliseringsbeleid is er een evenwicht nodig tussen de vastlegging van de norm en de aanpassing van het beleid aan een evoluerend sociaal gebeuren. Bovendien veronderstelt het een harmonisatie van het preventie-, hulpverlenings-, beteugelings- en sociaal beleid.

Op basis van de aanbevelingen van de werkgroep heeft de regering een allesomvattend en geïntegreerd actieplan opgesteld. Ze heeft de prioriteiten op alle niveaus vastgelegd in de eerste plaats door te stellen dat het bezit van illegale drugs onwettig blijft. Op de tweede plaats is er een onderscheid gemaakt tussen het bezit voor persoonlijk gebruik en dat voor handelsdoeleinden.

doit, au contraire, procéder à une adaptation et à une clarification de la politique des poursuites. Pour le Mouvement Réformateur, il est évidemment essentiel d'éviter de suggérer que la consommation de cannabis peut être considérée comme évidente ou simplement banale.

Sur divers points, le projet de directive dément à nouveau les allégations de laxisme. Il prévoit ce que l'on doit entendre par détention de cannabis en vue de consommation personnelle, ce que la précédente directive ne fixait pas toujours clairement. Elle ne fixait pas de critères explicites qui permettaient de distinguer la détention en vue de la consommation personnelle de la détention en vue du trafic. Désormais, ce critère sera opérationnel. L'évaluation de la précédente directive a démontré, dans certains arrondissements, une certaine divergence quant à l'appréciation de cette consommation personnelle et a instauré – c'est le fait de la directive de 1998 – un climat de permissivité qui s'était installé à la suite de ces directives peu claires, peu transparentes, qu'il convenait d'adapter et de modifier.

Seules les personnes majeures en possession de très petites quantités de cannabis, ne présentant aucun symptôme de consommation problématique et ne provoquant aucune nuisance sociale, ne seront pas poursuivies.

C'est la conséquence des textes que nous proposons aujourd'hui.

A la lecture des projets de loi, d'arrêté royal et de directive, je m'étais demandé si la politique criminelle en projet serait radicalement différente de celle appliquée précédemment sur base de la directive de 1998. Comme j'ai eu l'occasion de l'expliquer, si les concepts utilisés sont, sur le fond, assez semblables, les critères sont enfin définis de manière beaucoup plus claire. Mes craintes ont été quelque peu apaisées par le dépôt par le gouvernement de deux amendements qui définissent de manière beaucoup plus explicite dans la loi – ce qui n'était pas le cas auparavant – les notions de consommation problématique et de nuisance publique.

Je nourris toutefois quelques doutes à propos de la capacité ou, plutôt, des compétences des policiers qui seront appelés à apprécier en première ligne si la consommation est problématique ou non. Sont-ils aptes à poser ce type de diagnostic, si l'on peut parler de diagnostic? J'imagine qu'un module sera intégré dans leur formation de base afin de leur permettre de poser de tels constats. Les politiques appliquées sur le terrain devront dépendre principalement de la manière dont les policiers locaux appréhenderont la détention de cannabis en vue de la consommation personnelle. Il est vrai qu'il faudra juger de la façon dont ces constatations seront effectives sur le terrain. En fonction de ce jugement, de cette appréciation, nous devons peut-être adapter les textes à l'avenir; je pense qu'en la matière, il n'y a rien de définitif.

Les propositions formulées par le gouvernement permettent d'écarter la prison au consommateur occasionnel qui ne cause aucune nuisance publique et dont la consommation n'est pas problématique. La technique permet donc d'éviter la prison à ceux qui n'ont pas commis d'autre infraction que la détention de cannabis et de diversifier, selon moi, la réaction de l'appareil judiciaire. L'orientation

Voorts moet het bezit van cannabis voor persoonlijk gebruik in het kader van het vervolgingsbeleid met de laagste prioriteit behandeld worden. Tot slot zal vervolging worden ingesteld indien het bezit van illegale drugs sociale overlast veroorzaakt of indien het een gevolg is van een problematische verslaving.

De MR benadrukt het belang van een informatiecampagne om de jongeren de betekenis van de regeringsvoorstellen bij te brengen, zeker nu er door het optreden van de oppositie aan desinformatie wordt gedaan. Ik ben persoonlijk van mening dat het wetsontwerp overeenstemt met de aanbevelingen van de werkgroep, dat het duidelijkheid brengt over het vervolgingsbeleid en dat het een meerwaarde biedt ten opzichte van de richtlijn van 1998

vers le secteur de l'assistance permet de donner une réponse multidisciplinaire aux problèmes complexes et multidimensionnels que sont la toxicomanie et les assuétudes.

Il est à noter que la politique du gouvernement est plus volontariste. Elle organise une véritable procédure d'avis thérapeutique qui implique, dans une large mesure, des intervenants du secteur de l'assistance. Il s'agit là, me semble-t-il, encore d'une plus-value par rapport à la politique définie par l'ancienne majorité. Ce pont lancé entre le secteur de la justice et le secteur de l'assistance vaut également pour toutes les drogues illégales.

Le groupe réformateur s'inscrit dans le mouvement novateur qui est initié en vue de mener une politique pénale diversifiée à l'égard des consommateurs de drogues. La toxicomanie et les assuétudes sont une problématique essentiellement complexe que l'on ne peut résoudre par la seule réponse répressive. Les experts sont convaincus que l'emprisonnement n'est pas le moyen le plus approprié pour mettre un terme à la consommation de stupéfiants, ni à plus forte raison pour traiter une toxicomanie; les prisons n'ont d'ailleurs pas été conçues pour l'accueil de détenus à problèmes tels que les toxicomanes. L'orientation prioritaire des consommateurs de drogues n'ayant pas commis d'autre infraction que la détention vers le secteur de l'assistance est un progrès incontestable. A mon avis, tant le gouvernement fédéral que les gouvernements des Communautés doivent investir suffisamment dans le secteur de l'assistance.

Il faut éviter – et ce sera ma conclusion – la banalisation de la consommation de drogues. La consommation de drogues ne peut constituer une cause d'excuse ou une circonstance atténuante d'un comportement criminel. Pour ce qui concerne plus particulièrement le cannabis, il faut éviter de suggérer l'idée que la consommation pourrait être banalisée. Il me semble toutefois utile de rappeler, à nouveau, que le gouvernement s'est engagé à ce que les critères et les concepts utilisés soient définis plus clairement, de manière opérationnelle.

Je rappelle qu'en 1997, ce fameux groupe de travail chargé d'étudier la problématique de la drogue notait dans ses recommandations: "Entre les approches prohibitionnistes et anti-prohibitionnistes, il y a place pour une troisième voie. Cette approche s'appuie sur une réalité historique. La consommation et partant l'abus de stupéfiants sont de toutes les époques et de toutes les sociétés et cultures. Il est essentiel de définir dans ce domaine comme dans beaucoup d'autres des limites dans lesquelles la consommation de produits est ou n'est plus acceptable et contrôlable ou non contrôlable par la société.

La politique prohibitionniste ne garantit plus une meilleure maîtrise du phénomène de la drogue et la politique antiprohibitionniste, qui se limiterait simplement à la décriminalisation totale se traduirait peut-être par une explosion de l'offre et de la demande. A cet égard, nous devons appliquer le principe de précaution. Il s'agit donc de trouver le juste milieu entre ces deux extrêmes: un équilibre qui, eu égard à la nature du phénomène de la drogue, doit être dynamique et évolutif.

Pour pouvoir mener cette politique de normalisation, un équilibre

permanent doit être trouvé entre la fixation de la norme et l'inévitable adaptation de la politique à un phénomène social évolutif. L'application pondérée de la norme est importante si l'on veut éviter la stigmatisation, l'exclusion, la marginalisation, toutes notions qui sont parfaitement inutiles. La seule approche répressive d'un tel phénomène ne permet pas de maîtriser, encore moins de résoudre le problème. La fixation de la norme doit viser à donner des repères tant aux justiciables qu'aux instances chargées d'assurer le respect de la loi.

Toujours selon les recommandations du groupe de travail, une politique de normalisation implique l'harmonisation des politiques, laquelle doit intervenir dans le domaine de la prévention, de l'assistance, de la politique sociale mais également dans le domaine de la politique répressive. Il convient donc d'organiser une politique globale et intégrée en matière de drogue. Il me semble que le gouvernement actuel – et la majorité – concrétise ces recommandations. Il ne s'est pas contenté de déclarations d'intention ou d'inscrire ces principes dans une directive. Un plan d'action mieux intégré a été élaboré afin d'organiser, de manière opérationnelle, une politique de lutte contre les assuétudes.

Le gouvernement a défini ses priorités à tous les niveaux. La possession de drogues illégales reste punissable. Dans la politique des poursuites, on opère une distinction entre la vente et la consommation personnelle. La détention de cannabis est assortie de la priorité des plus faibles dans la politique des poursuites. En cas de détention de drogue illégale autre que le cannabis, il est recommandé de procéder à des poursuites lorsqu'il y a nuisance sociale ou lorsque l'intéressé affiche un comportement problématique.

Le groupe de travail concluait qu'il n'est ni utile ni efficace de vouloir tout régler par la loi pénale. Le gouvernement ne procède à aucune dépénalisation de la détention de cannabis. Il met en place une politique de clarification de la politique des poursuites. Pour nous, il est essentiel d'éviter de suggérer que la consommation de cannabis peut être considérée comme un comportement faisant partie de la norme.

Le cannabis reste une drogue qui présente des risques sur les plans physique et psychologique. Il est important d'expliquer aux jeunes le sens des propositions du gouvernement. Un effort considérable doit encore être fourni en la matière. Il importe de lutter contre la désinformation, qui est actuellement le fait de l'opposition, désinformation qui risque, effectivement, de faire en sorte que le message délivré à la jeunesse soit ambigu ou dénué de suffisamment de clarté. Il est du devoir des gouvernements de faire en sorte que le message soit tout à fait clair.

Nous ne voulons pas d'incitation à la consommation de drogue. Nous voulons une clarification de la politique des poursuites. J'estime que les propositions formulées par le gouvernement sont en totale concordance avec l'esprit des recommandations antérieures. Le gouvernement ne rompt pas fondamentalement avec la philosophie de la précédente directive, mais précise et corrige en quelque sorte ce que j'appellerais le brouillon élaboré par les précédents ministres de la Justice.

Le triptyque proposé par le gouvernement est fidèle aux recommandations: clarifier la politique des poursuites. Les concepts utilisés sont mieux définis et laissent moins de place à l'interprétation et à l'arbitraire. Les notions de consommation sont précisées. Les propositions du gouvernement apporteront – c'est là l'essentiel – une plus-value incontestable par rapport à la directive de 1998.

De **voorzitter**: Ik stel voor mevrouw Douifi het woord te geven en vervolgens de heer Van Parys. Mijnheer Van Parys, met mevrouw Douifi zal elke fractie aan bod gekomen zijn. Dan komen de sprekers van de CD&V-fractie voor de tweede ronde. Ik heb er geen enkel probleem mee dat de heer Van Parys dan het woord voert. Het is om kwart voor zes. De regel is duidelijk. Elke fractie komt aan de beurt en dan de tweede spreker van dezelfde fracties. Mevrouw Douifi is de spreker van de negende fractie die hier het woord voert. Ik zal uw fractieleider vragen wie na haar namens uw fractie het woord voert. Als het zo is, zal het de heer Deseyn zijn. Als men mij zegt dat de heer Van Parys om 18.00 uur spreekt, dan spreekt hij om 18.00 uur. Daarover beslist u zelf.

Mevrouw Douifi, u hebt het woord als laatste spreker van de fracties

02.114 Dalila Douifi (SP.A): Mijnheer de voorzitter, ondertussen zijn de gemoederen wat verhit. Ik weet niet of ik u zal kunnen helpen in het bedaren ervan en ik weet ook niet of het aan mijn betoog zal liggen.

Sta mij toe, mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, mijn uiteenzetting te starten met het geven van een voorbeeld, een levenssituatie, een concreet voorbeeld van een jonge vrouw. Het gaat om een situatie uit de realiteit die zich in de loop van vorig jaar, 2002, voorgedaan heeft.

Het betreft de situatie van Mira die al van jongs af aan psychische problemen heeft en soms last heeft van angsten en ook depressies kent. Gaandeweg gaat zij deze verzachten en ontvluchten door te drinken. De psychische weerbots achteraf wordt echter steeds groter wat zij dan weer tracht te verzachten door antidepressiva en kalmeringspillen. Zij wordt afhankelijk, zij wordt dus verslaafd. Zij zoekt en vindt ook geregeld ambulante hulp bij een psycholoog. Als het drankprobleem uit de hand loopt, laat zij zich opnemen, ontwent van de drank en is na enkele weken weer te been. De medicamentenverslaving blijft echter. De kalmeringspillen maken haar echter lichamelijk en geestelijk down wat ze dan weer tracht te ontvluchten door alcohol en koffie te drinken. Een vicieuze cirkel dus. Ondertussen heeft zij ook de geneugten van de hoestsiroop ontdekt, een magistraal bereide hoestsiroop op basis van codeïne, verslavend maar toch redelijk gemakkelijk te verkrijgen. Het geeft haar tegelijkertijd een euforisch en kalmerend gevoel dat soms de drank vervangt. Haar leven staat meer en meer in het teken van kalmeringspillen, hoestsiroop en alcohol, een soms verwoestende legale cocktail. Zij verliest haar werk, haar vrienden en haar appartement. Crisissen worden zwaarder en opnames worden frequenter. Zij sjokt van de ene psychiatrische instelling naar de andere waar ze telkens terug op de been geholpen wordt maar zonder meer. Haar medisch dossier wordt nooit doorgegeven. Elke instelling begint weer van vooraf aan. Een serieuze opvolging of nazorg is er nooit.

In de ambulante centra voor geestelijke gezondheidszorg zijn er lange wachtlijsten maar zij kan niet wachten. Ondertussen is zij zo

02.114 Dalila Douifi (SP.A): Je voudrais commencer mon intervention en vous racontant la triste histoire d'une jeune femme. Cette histoire – une histoire vraie – commence il y a des années : la jeune femme souffre de problèmes psychologiques et devient dépendante de l'alcool et des médicaments. Elle cherche de l'aide auprès d'un psychologue, parvient à surmonter ses problèmes de boisson mais reste dépendante des médicaments. Elle consomme du café, de l'alcool et du sirop pour la toux, sous forme de mélanges, et devient de plus en plus dépendante. Son existence est quasi exclusivement placée sous le signe de l'alcool et des médicaments. La jeune femme dont je vous parle séjourne dans plusieurs institutions. Son dossier n'est pas transmis. Elle se retrouve à chaque fois sur de longues listes d'attente. Les institutions psychiatriques refusent de lui ouvrir leurs portes, parce qu'elle souffre d'une dépendance trop forte. Les centres de désintoxication ne veulent pas davantage l'accueillir, parce qu'elle souffre de problèmes psychologiques. Elle sombre dans la déchéance la plus complète. Elle mourra à quarante-cinq ans, après une admission d'urgence à la suite d'une crise.

verslaafd dat men haar in de psychiatrie liever niet meer ziet komen wegens te verslaafd en in de verslaafdenzorg niet wegens te psychiatrisch of wegens geen plaats. Mira takelt geestelijk en lichamelijk verder af. Als de politie haar op straat vindt, wordt zij afgezet bij familie waar het noch voor haar, noch voor haar familie leefbaar is. Ze zwalpt dus weer richting crisisopname in de dienst noodgevallen. Vorige jaar, collega's, is de jonge vrouw op vijfenveertigjarige leeftijd gestorven.

Ik vestig de aandacht op dit voorbeeld omdat het een voorbeeld is van het gebruik van – in dit geval – legale drugs. Of het in dit geval om het gebruik van legale of illegale drugs gaat, doet er echter niet toe. Ik wil met dit voorbeeld aantonen waar het onder andere grondig misloopt in het beleid voor mensen met reële verslavingsproblemen. Mensen met ernstige verslavingsproblemen worden al te vaak van het kastje naar de muur gestuurd omdat er onvoldoende zorg op maat en onvoldoende opvolging is. Er zijn kortom te weinig coördinatie en te weinig middelen. Dit is precies een van de pijlers van de federale drugsnota die ik nog even ter bespreking wil brengen, met name het trachten een meer effectieve en betere hulp te bieden aan wie met ernstige verslavingsproblemen kampt. Dit kan door te proberen tot een betere hulpverlening op zich en een betere samenwerking tussen hulpverlening en justitie te komen.

Eén pijler uit de nota staat voor een geïntegreerd en globaal drugsbeleid, terwijl preventie en repressie de andere pijlers vormen. Iedereen is het in de voorbije weken, maanden en zelfs de voorbije twee jaar, erover eens geraakt dat inzake het drugsbeleid, enerzijds, de inspanningen voor preventie en hulpverlening moeten worden verhoogd en, anderzijds, de door drugsmisbruik veroorzaakte overlast beter moet worden aangepakt.

De teksten die vandaag ter goedkeuring voorliggen, passen in een globaal geïntegreerd drugsbeleid dat de werkelijke problemen beter wil aanpakken. Ik vind het daarom jammer dat de federale drugsnota en tevens het wetsontwerp inzake het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten extern, in de media, en wellicht ook intern, veel te weinig aandacht hebben gekregen. Dit was precies omdat het beleid deze keer trachtte te steunen op een integrale aanpak. Het is de eerste keer dat dergelijke nota's werden ingediend. Het vervolgingsbeleid, het strafrechtelijk beleid is één aspect daarvan, maar daarop kom ik nog terug.

Ik wil het niet minimaliseren of banaliseren, maar wat de globale aanpak betreft, is er veel naar het achterplan verschoven. We hebben ons de voorbije weken misschien te veel – zonder dat ik dat wil minimaliseren – alleen maar geconcentreerd op de discussie van het vervolgingsbeleid, van het politionele en justitiële luik. Door de manier waarop we het debat hebben gevoerd, zijn we misschien allemaal mee verantwoordelijk voor de signalen die naar de publieke opinie zijn gezonden en voor de verwarring die is ontstaan. Ik wil ook daarop straks nog terugkomen.

Waarom vind ik het jammer dat we te weinig over de globale drugsnota hebben gesproken en vorige week ook niet diep genoeg zijn gegaan in de discussie over het samenwerkingsakkoord? Ik vind het jammer omdat de verschillende niveaus, het federaal niveau, het niveau van de Gemeenschappen en de Gewesten verschillende

Le cas de cette jeune femme constitue un exemple de consommation de drogues légales. Mais qu'il s'agisse de drogues légales ou illégales, il est manifeste que la politique actuellement mise en œuvre dans notre pays constitue un réel problème. Pour les cas graves d'assuétude, il n'y a ni formule de prise en charge sur mesure, ni coordination, ni moyens disponibles.

La note de politique fédérale en matière de drogues prévoyait une meilleure coopération entre la Santé publique et la Justice. La politique globale en matière de drogues prévoyait, outre la répression, une prévention plus efficace et un meilleur accompagnement. Par ailleurs, la note s'attaquait également à la nuisance engendrée par la consommation de drogues. Il est regrettable que cette note fédérale n'ait guère retenu l'attention. Aujourd'hui, la politique de répression prime trop et l'approche globale est insuffisamment mise en avant.

Dans le cadre du débat actuel, des signaux erronés ont été adressés à la population, qui est en proie à une réelle confusion. On plaide insuffisamment en faveur d'une approche globale, dans le cadre de laquelle les différents niveaux de pouvoir détiennent les clés de la réussite. Une politique globale en matière de drogues pourrait agir sur le contexte socio-culturel et la situation émotive des jeunes et réduire le besoin de consommation de drogues. Voilà qui constituerait une véritable politique de prévention. Ces derniers mois, la discussion s'est toutefois enlisée autour de la question de l'opportunité d'une politique de tolérance.

Nous devons aller vers une politique de normalisation dans le

bevoegdheden hebben. Zij beslissen echter allemaal over heel belangrijke sleutels om op termijn een doeltreffend en succesvol beleid te voeren. Het is ook belangrijk te onderstrepen dat we in een globaal drugsbeleid ook ervoor moeten zorgen dat zoveel mogelijk mensen, jongeren, sterk in hun schoenen staan en zich goed in hun vel voelen opdat ze minder behoefte zouden hebben aan het gebruik of misbruik van legale of illegale drugs. We hebben geleerd uit de hoorzittingen en uit de cijfers die we kregen van het UZ Leuven wat de crisisopvang van verslaafden betreft, dat het belangrijk is te werken aan sociaal-culturele trends, aan de sociaal-economische achtergrond en aan de gevoelssituatie van mensen en zeker van jongeren, zodat we kunnen voorkomen dat mensen die wellicht niet sterk genoeg zijn om op een andere manier hun problemen te voorkomen, naar legale of illegale drugs grijpen.

De sociale benadering en de invalshoek vanuit volksgezondheid zijn volgens mij deze keer te weinig belicht. De voorbije maanden hebben wij vooral een politieke discussie gevoerd. Vanmiddag is gebleken dat de discussie verzandt in een welles-nietesspelletje over de vraag of er een gedoogbeleid is en of de normen inzake druggebruik nu al dan niet worden losgelaten. Sommigen vinden van wel; anderen vinden van niet. Wellicht zullen wij dat spel de rest van de dag blijven spelen.

In de eerste plaats gaat het om een normaliseringsbeleid, om een beleid dat op een meer rationele manier tracht om te gaan met de maatschappelijke realiteit van cannabisgebruik. Vanuit die veranderde realiteit stelt het beleid normen voor over wat wel en wat niet wordt bestraft. Na evaluatie blijkt dat het beleid een voortzetting is van het beleid tijdens de vorige legislaturen. Mevrouw Gilkinet heeft dat ook al gezegd.

02.115 Luc Goutry (CD&V): Ik zou nu toch graag wat uitleg krijgen. Men kan blijven praten zonder iets te zeggen. U spreekt over welles-nietesspelletjes. U laveert daar zelf handig tussen. U zegt dat u boven die spelletjes staat en dat u dat veel realistischer bekijkt. Wat bedoelt u wanneer u zegt dat u druggebruik veel rationeler zal benaderen?

02.116 Dalila Douifi (SP.A): Ik wou net beginnen te spreken over normen. Als men effectievere aanpak wil doorvoeren, moet men dichter bij de realiteit staan. Mijnheer Goutry, in de hoorzittingen hebt u vernomen wat de realiteit vandaag is. Ik kom daarop terug. Als men aan risicobeheersing wil doen en problemen wil voorkomen en beter wil oplossen, moet men dichter bij de normen gaan staan. Hoe dichter men bij de normen staat, hoe beter de handhaving kan gebeuren. Dat bedoel ik met een rationele aanpak. Dat is de bedoeling. Dat is de geest die wij in de tekst van het wetsontwerp terugvinden.

Ik zou het niet beter kunnen zeggen met wat ik in Het Laatste Nieuws van 12 oktober 2002 heb gelezen. Daarin zegt CD&V-voorzitter De Clerck: "De nieuwe paars-groene wetgeving, die nog moet worden gestemd, verschilt niet fundamenteel van mijn beleid, maar de huidige regering heeft geblunderd in haar communicatie. Zij heeft het signaal uitgestuurd: wij gedogen.".

Ik citeer dit fragment omdat ik wil aantonen dat er bij het toenmalige

cadre de laquelle la réalité de la consommation de cannabis est abordée d'une manière rationnelle. En fait, une telle approche équivaldrait à fixer des normes.

02.115 Luc Goutry (CD&V): "Plus rationnelle", dites-vous. Qu'entendez-vous exactement par là?

02.116 Dalila Douifi (SP.A): Nous devons œuvrer en faveur d'une approche plus efficace et d'une maîtrise des risques. Pour pouvoir résoudre les problèmes nous devons nous approcher des normes, ce qui nous permettra de mieux les appliquer.

normaliseringsbeleid, in het bijzonder met betrekking tot de omzendbrief van 1998, ook in de media heel wat discussie en verwarring was over wat kon en wat niet. Andere collega's hebben dat ook al gezegd. Artikels uit die periode werden reeds vermeld. Ik vermoed dat om oppositieredenen wordt gezegd dat de regering met het drugbeleid slechte signalen uitstuurt. In de media het beleid afschilderen als een laks gedoogbeleid is tegenstrijdig met wat in de vorige legislatuur is gebeurd.

02.117 Luc Goutry (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Goutry, u krijgt straks het woord.

02.118 Dalila Douifi (SP.A): Precies in verband met de discussies rond het zogenaamde "signaal" dat van hier zou uitgaan, liet de heer Marc Tack, coördinator van het Centrum voor studie, preventie en behandeling van Alcoholisme en andere Toxicomanieën (CAT), zich in de hoorzitting op 14 januari 2003 in de commissie voor de Volksgezondheid van de Kamer uit over de mogelijke gevolgen van een wetswijziging op het gebruik door jongeren. Hij zei dat de wet wel de modaliteit maar niet de realiteit van druggebruik verandert. Daarmee gaf de heer Tack aan dat de politiek zich minder met het signaal moet bezighouden en meer met de rationele benadering van de realiteit. De realiteit is dat een op vijf Belgen wel eens cannabis gebruikt. Voor de 18-jarigen bedraagt dat percentage zelfs 35%. Ongeveer 90% daarvan stopt er echter na een tijdje mee. Zelfs degenen die ermee doorgaan, doen dat zonder dat zijzelf of hun omgeving daar problemen mee hebben.

Moeten wij die cijfers en die vaststellingen toejuichen? Nee, natuurlijk niet. Ook wij juichen die niet toe. Maar mensen straffen, rekening houdend met de cijfers die ik net gegeven heb, enkel met de hoop dat zij daarom zullen stoppen met iets waar zijzelf noch hun omgeving problemen hebben, helpt niets en heeft ook geen zin. Dat is trouwens niet geloofwaardig en het is wellicht ook een verkwisting van energie en middelen.

De normen inzake drugs worden dus niet losgelaten maar afgesteld op de realiteit. Hoe dichter men bij de norm blijft, hoe gemakkelijker men de norm zou moeten kunnen handhaven. Dat betekent voor ons ook dat er extra aandacht moet zijn voor de manier waarop preventieboodschappen gegeven worden. Het verleden toont aan dat preventie die vooral gebaseerd is op afschrikking en bestraffing – genre: doe het niet, want het mag niet – niet of enkel tijdelijk werkt. Soms heeft zij zelfs een tegengesteld effect omdat dat soort preventie precies niet aansluit bij de leefwereld en de realiteit van de betrokkenen die wij precies willen bereiken. Ook wat de preventieboodschappen betreft, moeten wij dichter bij de normen gaan staan, dichter bij de realiteit gaan staan van diegenen die het doen, om een meer geloofwaardige en dus een meer effectieve preventie te kunnen voeren.

Dat betekent voor de SP.A ook dat de preventie moet aanstippen wat de mogelijke risico's van drugsgebruik zijn, van cannabis en andere. Het is dus vanuit een coherent geheel van actiepunten op het vlak van coördinatie, preventie, zorgverlening en repressie dat voor ons de contouren moeten worden vastgelegd van de aanpak van de

02.118 Dalila Douifi (SP.A): On peut lire ce qui suit dans une interview accordée par M. Stefaan De Clerck, le président du CD&V, au quotidien *Het Laatste Nieuws*: "La nouvelle législation arc-en-ciel ne diffère pas fondamentalement de la politique que j'ai menée mais le gouvernement a commis une erreur grossière en adressant à la population un signal de tolérance à l'égard de la consommation de drogue". Au demeurant, la confusion actuelle est comparable à celle qui a régné dans les médias après la diffusion de la circulaire de 1998. D'une part, le gouvernement se voit reprocher d'envoyer de mauvais signaux à nos concitoyens et, d'autre part, l'opposition se voit reprocher de réagir de manière trop laxiste à la politique de tolérance. Marc Tack, le coordinateur du Centre pour l'étude, la prévention et le traitement de l'alcoolisme et des autres toxicomanies (CAT), a déclaré en commission de la Santé publique que la loi ne modifie pas la réalité de la consommation de drogue mais seulement ses modalités. Une approche rationnelle de ce problème est donc souhaitable. 90% des personnes qui goûtent une fois au cannabis cessent de consommer ce produit après quelque temps et les autres continuent d'en consommer sans que cette consommation puisse être qualifiée d'usage à problème. Il paraît donc dénué de sens de les sanctionner. On peut même

drugsproblematiek. Dat is de verdienste van deze federale Drugsnota – dat mag gezegd worden – en van het samenwerkingsakkoord dat nu ter stemming ligt. Daarmee komt men ook voort tegemoet aan de aanbevelingen van de parlementaire werkgroep-drugs, waarin ook een aanpassing van het vervolgingsbeleid, het strafrechtelijk beleid ten aanzien van de drugsgebruikers, noodzakelijk werd geacht.

Zo kom ik natuurlijk bij het heikele punt waarover in de commissie – zoals verslaggever collega Paque het vanochtend in het Frans heeft gezegd – vele “passionante”, of misschien zelfs passionele, discussies zijn gevoerd. De geest van de wetsaanpassingen die voorliggen is er een die geen problemen wil maken waar er geen zijn, opdat het beleid zich beter zou kunnen richten op een effectievere voorkoming en een effectievere aanpak van de echte problemen.

Het doel is dus duidelijk, maar de manier waarop we dit trachten te doen is een ander paar mouwen, aangezien er maar een smalle manoeuvreerruimte bestaat. In de vorige regering heeft men getracht dit doel te verwezenlijken met een circulaire aan de parketten over de prioriteiten en het vervolgingsbeleid ten aanzien van drugs, waarbij cannabis de laagste prioriteit kreeg. Uit het evaluatierapport van 2000 bleek dat nog relatief vaak nodeloze vervolging werd aangewend.

Vandaag is er opnieuw voor gekozen om binnen de contouren van het strafrecht te blijven. Het past trouwens ook in een ontradingspolitiek, maar er wordt getracht niet-vervolging in bepaalde gevallen beter te verankeren door een wijziging in de drugswet, met bijhorende koninklijke besluiten en een nieuwe circulaire aan de parketten. Concreet zal dit betekenen dat bij het bezit van een hoeveelheid cannabis voor eigen gebruik, indien dat niet gepaard gaat met problematisch gebruik of overlast, er geen proces-verbaal meer wordt opgesteld maar wel een anonieme politionele registratie. Zo kan men vermijden dat er onnodig vervolgd wordt in deze gevallen. Het wordt mogelijk gemaakt via een amendement om de politieambtenaar in afwijking van artikel 40 van de wet op het politieambt de mogelijkheid te geven geen proces-verbaal meer op te stellen bij de vaststelling van een strafbaar feit, maar enkel in bepaalde gevallen. Er gebeurt dan enkel een anonieme registratie in plaats van een proces-verbaal. Dat moet in de praktijk betekenen dat het opsporings- en vervolgingsbeleid zich prioritair naar overlast of risicosituaties dient te richten, wat in de praktijk vertaald dient te worden in het overleg tussen de lokale overheden, de politie en de procureur. Regionale accentverschillen zullen wellicht nog mogelijk blijven, maar ze zullen kleiner worden.

Tot slot wil ik nog zeggen dat de SP.A-fractie legaal of illegaal druggebruik niet – en ik denk dat dat voor iedereen geldt in dit halfroond – als een evidentie beschouwt. Niemand doet dat. De ontrading is een algemene maatschappelijke opdracht, een opdracht voor iedereen, maar de aanpassingen die vandaag voorliggen moeten leiden tot een beter en geïntegreerd beleid. We moeten trachten de continuïteit van het geïntegreerd beleid te waarborgen en te verbeteren. Daardoor kunnen we risicogedrag en problematische gebruikers effectiever helpen. De repressie kan en moet daarvoor worden opgedreven, daar waar het nodig is.

parler en l'espèce de gaspillage d'énergie. Plus les normes en matière de drogues seront réalistes et plus il sera facile de les faire respecter. Aussi estimons-nous qu'il convient de prêter davantage attention à la prévention. L'expérience nous enseigne que la dissuasion n'est pas la méthode préventive la plus adéquate et qu'elle produit même les effets opposés à ceux qu'elle vise à atteindre. La dissuasion n'a aucune prise sur l'univers sensible des consommateurs de drogues. Il faut mener une politique de prévention qui soit plus proche de leur réalité, ce qui accroîtra l'efficacité de cette politique. Pour le SP.A, les responsables d'une politique de prévention doivent quand même indiquer quels risques comporte la consommation de drogues mais cela s'inscrit dans le cadre d'une approche coordonnée qui chapeaute aussi la répression et les soins dispensés aux drogués. C'est là tout le mérite de la Note fédérale sur la drogue et du présent projet de loi qui constitue une concrétisation des recommandations du groupe de travail chargé de la problématique de la drogue. Il s'est avéré par le passé que la circulaire, la méthode utilisée par le gouvernement précédent pour appréhender le problème des drogues, a trop souvent donné lieu dans la pratique à des poursuites inutiles. C'est la raison pour laquelle nous instaurons aujourd'hui l'absence de poursuites systématiques dans certains cas spécifiques. Ce faisant, nous restons dans les limites de la législation pénale, car la dissuasion reste nécessaire. Si aucun usage problématique n'est constaté, le consommateur est enregistré par la police de manière anonyme. Un amendement à la législation relative à la fonction de police doit permettre cette procédure. La politique de recherche et de poursuite pourra donc davantage

s'orienter vers les nuisances. Il importe dès lors d'instaurer une coopération au niveau local. Les différences d'approches régionales actuelles s'atténueront. Personne, dans cette Assemblée, ne juge la consommation de drogues souhaitable, qu'il s'agisse de drogues légales ou illégales. Notre mission sociale reste dès lors la dissuasion. Une politique intégrée doit aider le consommateur à risque.

De **voorzitter**: Collega's, we hebben alle fracties gehoord en nu volgt de tweede ronde. Er zijn twee fracties die verschillende sprekers hebben aangeduid. Voor de CD&V zijn dat de heer Deseyn en de heer Goutry en voor Ecolo-Agalev zijn dat mevrouw Leen en mevrouw Descheemaeker. Mijnheer Van Parys, als u dat wenst verleen ik u met genoeg en nu het woord en dan stop ik 5 minuten voor het sluiten van de middagvergadering en het openen van de avondvergadering.

02.119 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, nu de camera's verdwenen zijn...

De **voorzitter**: De camera's zijn er altijd, mijnheer Van Parys, er zijn er acht.

02.120 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat ik minstens niet door u zal worden onderbroken.

Nu de camera's verdwenen zijn wil ik graag het woord nemen, zodanig dat de werkzaamheden worden georganiseerd zoals u dit wenst, met betrekking tot de zichtbaarheid van de oppositie. Omdat ik plichtsbewust mijn opdracht als parlements lid wil vervullen, wil ik in de gelegenheid zijn om te repliceren op een aantal zaken die hier zijn gezegd. Het was zo een boeiend debat kunnen zijn, indien wij in staat waren geweest om te kunnen tussenkomen en een aantal zaken ten opzichte van elkaar zo hadden kunnen duidelijk maken. U wil deze vorm van debat niet. De grijsheid van het debat zal er het gevolg van zijn.

De rondzendbrief waarover gesproken is, was de resultante van wat in de werkgroep Drugs is tot stand gekomen. De rondzendbrief was in de vorige legislatuur één van de weinige aanbevelingen van de werkgroep Drugs die uitgevoerd zijn. Hierbij werden inderdaad de aanbevelingen in verband met het vervolgingsbeleid integraal toegepast. Wanneer deze rondzendbrief in dit Parlement besproken werd, is hij zelfs bij wijze van motie, eenparig goedgekeurd door alle democratische partijen. Ik hoop dat men zijn stemgedrag van toen niet zal verloochenen. De waarheid heeft haar rechten.

02.121 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer Van Parys, u blijkt dit niet te grijpen. Ik heb anderhalf jaar meegedraaid in die werkgroep Drugs. Ik heb het verslag hier bij mij. We hebben inderdaad dan op 24 juni 1997 een debat gevoerd in het halfroond, waar we de aanbevelingen van de werkgroep Drugs in grote lijnen en met een grote meerderheid hebben aanvaard, maar ik zeg nogmaals dat in die aanbevelingen op geen enkele manier stond hoe dit zou worden uitgevoerd. U heeft een poging gedaan in uw rondzendbrief

02.120 Tony Van Parys (CD&V): Les caméras ne sont plus là. L'opposition apparaît-elle à l'écran comme le président le souhaitait manifestement? Il est dommage également qu'il n'ait pas autorisé d'interruptions. En conséquence, le débat reste morne.

En ce qui concerne la circulaire que j'ai rédigée à l'époque en qualité de ministre de la Justice, elle était le fruit des travaux du groupe de travail sur les drogues, dont les recommandations ont été approuvées à l'unanimité par le Parlement.

02.121 Annemie Van de Casteele (VU&ID): J'ai travaillé pendant un an et demi au sein de ce groupe de travail. En effet, les recommandations ont été approuvées à une large majorité au terme d'un débat. Mais combien de fois devrai-je encore

van 1998, om wat we in 1997 hebben beslist ook op het terrein uit te voeren. Wij hebben daarover geen debat gevoerd. Wij hebben die rondzendbrief ook niet goedgekeurd en ik heb evenveel recht om te zeggen dat wat deze regering doet evengoed een uitvoering is van de aanbevelingen die wij toen hebben goedgekeurd.

02.122 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar de interpellatie die werd gehouden naar aanleiding van het verschijnen van de omzendbrief en naar het stemgedrag van iedereen onder u en van de verschillende democratische fracties die hier toen vertegenwoordigd waren. Men heeft zich daar bij wijze van stemming inderdaad uitgesproken over deze omzendbrief, mevrouw Van de Casteele. U moet weten welke de consequenties van een bepaald stemgedrag zijn.

Het inhoudelijke is echter veel belangrijker dan het formele. Daarom heb ik mij zo bijzonder boos gemaakt op de tussenkomst van collega Bacquelaine. Dat is het voordeel van het systeem van debat van onze voorzitter. We kunnen nu repliceren op een man die niet meer aanwezig is, mijnheer de voorzitter. Dat is het boeiende van de wijze waarop u het debat hier organiseert. Het is een debat in het ijlé waar een tegensprekelijkheid onmogelijk wordt gemaakt. De voorzitter heeft zijn doel bereikt, dat is zonder meer duidelijk. Desalniettemin hebben wij het eergevoel en de fierheid om hier te repliceren.

De inhoud en de boodschap van de omzendbrief zijn belangrijk. Dit is belangrijk in tegenstelling tot de huidige regeling, collega's. De boodschap van de omzendbrief was immers heel precies. Wanneer men om het even welke vaststelling deed in verband met de drugproblematiek dan was de boodschap naar de publieke opinie duidelijk. Dit ging ook op voor een vaststelling met betrekking tot het bezit van cannabis voor eigen gebruik. De boodschap zei dat dit niet kan, niet mag en een reëel gevaar betekent voor degene die zich daaraan begeeft.

Daarom werden er inderdaad zeer precieze en duidelijke instructies gegeven aan de politiediensten. Dit waren instructies om inderdaad een vereenvoudigd proces-verbaal op te maken. Collega's, dit vereenvoudigd proces-verbaal werd in de omzendbrief omschreven als ten eerste een waarschuwing en ten tweede een verwijzing naar de norm. "Mevrouw, mijnheer, dit mag niet. Dit kan niet. Dit is tegen de wet. Dit kan u schaden." Dit was de zeer precieze opdracht en boodschap die terug te vinden was in de omzendbrief.

De politiediensten maakten dan inderdaad een proces-verbaal op op naam en met de omschrijving van de feiten. Dit werd maandelijks overgemaakt aan het openbaar ministerie. Zo staat het heel duidelijk en precies omschreven in de omzendbrief. Het openbaar ministerie had op dat ogenblik de opportuniteit om vervolging in te stellen of niet. Het kreeg op dat ogenblik kennis van de gegevens en kon oordelen over de opportuniteit. Dat is het fundamentele verschil met de huidige regeling. Met de huidige regeling is het zo dat men het openbaar ministerie buitenspel zet. Bij vaststellingen van bezit voor eigen gebruik maakt men immers geen proces-verbaal op. Dat is de

répéter ici que ces recommandations ne précisait pas comment il fallait les mettre en oeuvre? Nous n'avons dès lors pas approuvé la circulaire de M. Van Parys. L'actuel projet constitue tout autant une mise en oeuvre des recommandations d'alors.

02.122 Tony Van Parys (CD&V): Celui qui approuve les recommandations doit être conscient des conséquences de son vote.

Je préfère la discussion sur le fond aux querelles sur les responsabilités passées. Ma circulaire prévoyait l'obligation de constater la possession et la consommation de drogue. C'était pour le consommateur un signal lui indiquant que son comportement était illicite. Chaque mois, les procès-verbaux succincts étaient envoyés au parquet. Aujourd'hui toutefois, le parquet est mis sur la touche.

Seul l'enregistrement anonyme par un agent est possible. Le ministère public ne pourra donc être informé de certaines infractions. L'anonymat constitue la différence essentielle avec le règlement actuel. On empêche le ministère public de poursuivre. L'ancienne procédure était conforme aux recommandations du groupe de travail parlementaire qui préconisaient que tout délit en matière de drogue devait donner lieu à une action. Au besoin, les proches de l'intéressé en étaient informés. Bref, le clignotant s'allumait.

Aujourd'hui, le clignotant disparaît. Le gouvernement répand le message que tout cela n'est pas grave et que l'utilisation du cannabis n'expose aucunement à des poursuites judiciaires. Qui ose exprimer des opinions divergentes, est un menteur. On empêche purement et simplement le ministère public d'identifier les

zogenaamde rechtszekerheid die vandaag wordt gecreëerd. Er is alleen een anonieme vaststelling mogelijk in het carnetje van de betreffende politieagent.

Dat is de rechtszekerheid die men op dat ogenblik creëert. Het openbaar ministerie kan hierdoor gewoon niet in kennis gesteld worden van het strafbaar feit. Het zal dus ook onmogelijk kunnen vaststellen dat het om een herhaald gebruik gaat. Het is anoniem en bevindt zich in dat kleine boekje waar de politieagent over beschikt. Dit is dus het alternatief dat op dit ogenblik door deze meerderheid aangeboden wordt.

Mijnheer de voorzitter, collega's, dit is het essentiële onderscheid dat hier dood de meerderheid in alle talen wordt genegeerd. Op dit ogenblik, in de huidige nieuwe situatie is er geen enkele reactie meer. Men verhindert dat het openbaar ministerie kan tussenkomen en kan vervolgen. In de vorige situatie, op initiatief en ingevolge de aanbevelingen van de werkgroep in dit Parlement hadden we gezegd dat er hoe dan ook een reactie moest komen.

Dit is schadelijk. Dit is strafbaar. Dit moet een gevolg kunnen krijgen. Vandaar dat er inderdaad een proces-verbaal moest worden opgesteld zodanig dat de confrontatie met de norm, dat de waarschuwing een feit was en dat men desgevallend in staat was de omgeving, de familie, het gezin, de school in te lichten. Het knipperlicht ging aan, vrienden. Dit was de belangrijke opdracht.

Mijnheer de minister van Volksgezondheid, nu is er eenvoudig geen knipperlicht meer. Dit is het essentiële in de boodschap. Het feit dat men zegt: inderdaad, het kan geen kwaad en u mag er van verzekerd zijn, er komt geen reactie, want de enige reactie is een anonieme reactie die natuurlijk ten aanzien van de individuele persoon geen enkel gevolg kan krijgen. Dit is naar waarheid in de teksten die voorliggen in de vroegere rondzendbrief en in de huidige teksten die voorliggen, dit is de realiteit van de dingen. Ik vind het onwaardig van sommige parlementsleden dat men hier theorieën verkondigt die compleet tegengesteld zijn aan de teksten die vandaag voorliggen. Men schakelt eenvoudig het openbaar ministerie uit, wat in geen enkele andere materie ooit is gebeurd, door het openbaar ministerie uit te sluiten van kennisname op naam van het individu dat zich inderdaad in toestand van het plegen van een misdrijf bevindt, meer bepaald het individu dat zich in het bezit van drugs of cannabis voor eigen gebruik bevindt.

Dat is een bijzonder belangrijk precedent, maar er zijn hier nog andere precedents geciteerd, mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, met name het gegeven dat hier op deze tribune wordt gezegd dat de politiemensen over de opportuniteit zullen kunnen oordelen of, naar aanleiding van de vaststelling van een misdrijf, er al dan niet een proces-verbaal wordt opgemaakt. Dit is hier op deze tribune uitdrukkelijk verklaard.

Mijnheer de voorzitter, het is daarom dat ik aan de minister van Justitie zou willen vragen of het inderdaad mogelijk is dat in de globaliteit of naar aanleiding van deze wetgeving de politiediensten de mogelijkheid hebben om bij vaststelling van een misdrijf geen proces-verbaal op te maken. Dit is een bijzonder belangrijk principieel punt, niet alleen in deze discussie, maar ten aanzien van

auteurs. C'est inconcevable.

M. Coveliers a déclaré que la police elle-même pourra décider de l'opportunité de rédiger un PV. Je demande expressément à M. Verwilghen s'il en est bien ainsi.

de bevoegdheden van politiediensten, respectievelijk het openbaar ministerie.

Mijnheer de voorzitter, ik vraag dus heel concreet aan de minister van Justitie of het inderdaad kan dat politiediensten of politiemensen bij vaststelling van een misdrijf over de opportuniteit kunnen oordelen om al dan niet een proces-verbaal op te stellen.

02.123 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik heb deze vraag al beantwoord in de commissie voor de Justitie. Ik zal dat nogmaals doen in mijn repliek.

02.123 **Marc Verwilghen**, ministre: J'ai déjà répondu à cette question en commission et je répéterai ma réponse tout à l'heure.

02.124 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, misschien kan u ze dan nog eens beantwoorden. Het zou nuttig zijn om in dialoog te treden om het debat interessant te maken en niet een debat te organiseren waar men drie uren nadat de spreker een opmerking heeft gemaakt antwoordt. Is artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering nog altijd van toepassing of niet? Moet een politieofficier proces-verbaal opmaken wanneer er een misdrijf wordt vastgesteld?

02.124 **Tony Van Parys** (CD&V): L'article 29 du Code pénal s'applique-t-il encore ou non?

Mijnheer de voorzitter, dit is de concrete vraag, waar de minister met ja of neen kan op antwoorden. Ik vraag dit uitdrukkelijk omdat het belangrijk is dat onze politiemensen weten waar ze staan.

02.125 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik zal een globaal antwoord geven. Dat is een eerste zaak. Een tweede zaak is – en daar zou men zich toch eens over moeten beraden – in welke hoedanigheid de heer Van Parys hier is. Hij is een lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Hij heeft dus het absolute recht om zijn mening te zeggen. Ik ben de laatste om dat te betwisten. Ik begrijp ook dat hij zijn circulaire, want zijn handtekening staat daar ook onder, verdedigt. We zijn hier dus niet het debat aan het voeren van hoe goed die circulaire is en hoe slecht deze circulaire is. Ik zal straks toelichten waarom dat zo is. Dan vind ik, eerlijkheidshalve gezegd, de uiteenzetting die we daarstraks hebben gehoord niet van het fraaiste wat we al hebben gezien.

02.125 **Marc Verwilghen**, ministre: Je répondrai tantôt. En sa qualité de membre de la Chambre, M. Van Parys a parfaitement le droit d'adresser des question critiques au gouvernement. Pour l'instant, il défend surtout sa propre circulaire. Le débat n'a pourtant pas pour but de démontrer l'excellence de l'ancienne réglementation ni les lacunes de la nouvelle. Quoi qu'il en soit, les interruptions de M. Van Parys sont l'occasion d'un fameux spectacle.

02.126 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dus dat men parlamentsleden in dit debat hoedanigheden toemeet en op die manier probeert het debat te voorkomen of uit te sluiten. In deze, mijnheer de minister van Justitie, is er een belangrijke discussie ontstaan. De discussie is terug te brengen tot het volgende probleem.

02.126 **Tony Van Parys** (CD&V): Je constate que l'on tente d'empêcher le débat. Je répète ma question: la police aura-t-elle compétence pour décider s'il est opportun de dresser procès-verbal? La police doit savoir à quoi s'en tenir.

Een politieofficier stelt een misdrijf vast. Heeft hij de bevoegdheid, de opportuniteit, om te oordelen of er al dan niet een proces-verbaal moet worden opgemaakt? Dat is hier op deze tribune uitdrukkelijk gezegd en het antwoord op deze vraag is cruciaal omdat op deze wijze onze politiemensen te weten zullen kunnen komen wat hun gedraging moet zijn ten aanzien van vaststellingen in verband met criminaliteit in het algemeen en vaststellingen met betrekking tot de

M. Coveliers a même affirmé qu'un agent constatant une infraction au code de la route décidera s'il y a lieu de poursuivre ou pas. Nous risquons donc d'être

drugcriminaliteit in het bijzonder. Door op dit ogenblik deze vraag in het midden te laten, organiseren wij het politiesepot, het systeem waarbij politiemensen, zoals de heer Coveliers op deze tribune gezegd heeft, in staat zouden zijn om misdrijven vast te stellen en dan zelf te oordelen of er al dan niet proces-verbaal moet worden opgemaakt. De heer Coveliers heeft hier op deze tribune gezegd: "bij vaststelling van een verkeersovertreding zal de politiemans de bevoegdheid hebben om te oordelen of er al of niet een proces-verbaal moet worden opgesteld". Als men dit hier op deze tribune mag en kan stellen, dan opent dit niet alleen het gedoogbeleid ten aanzien van het bezit van drugs en cannabis voor eigen gebruik, maar opent dit een gedoogbeleid in functie van de good-will van de politieofficier. Dan staan we voor een fundamenteel probleem inzake de rechtsstaat. Dan zullen we hier wetten stemmen waarvan we dan wel zullen zien of de politiemensen ze al dan niet toepassen.

Dit is wat hier op deze tribune door eminente juristen is gezegd en waar wij van de minister van Justitie redelijkerwijze een antwoord kunnen verwachten, in welke hoedanigheid dan ook, mijnheer de voorzitter. In de hoedanigheid van lid van dit parlement willen wij een rechtmatig antwoord om daaromtrent elke onduidelijkheid weg te nemen. Ik stel vast dat men dit niet wenst te doen en dat men deze onduidelijkheid wil laten bestaan. Dit betekent onder meer dat men op deze wijze het uitdrukken van dergelijke stellingnamen legitimeert en ondersteunt, wat aanleiding is tot een fundamentele vraag ten aanzien van de rechtszekerheid. Collega's, voortaan zal het zo zijn dat wanneer een misdrijf wordt gepleegd, de officier daarmee zal doen wat hij wil doen.

In de drugproblematiek stelt men uitdrukkelijk: "In deze materie zal u geen proces-verbaal opmaken en zal u ervoor zorgen dat het openbaar ministerie niet in staat is om te vervolgen". Dit is wat hier op deze tribune is gezegd en wat eigenlijk geen tegenspraak heeft mogen krijgen via de debatacultuur die door de voorzitter van deze Kamer is tot stand gekomen en via de waanzinnige weigering van de minister van Justitie om het evidente antwoord te geven, met name de toepassing van het Wetboek van strafvordering artikel 29 waar men zegt: "Bij vaststelling van misdrijven zal de politie een proces-verbaal opmaken en dan is het aan het openbaar ministerie om over de opportuniteit te oordelen".

Waar gaan we naartoe in dit Parlement als de wet hier niet uitgelegd kan worden zoals we ze hier gestemd hebben. Daar gaat het uitdrukkelijk over. Dat is de uitdaging van dit debat. De wijze waarop dit hier op dit ogenblik gebeurt, creëert niet alleen de grootste mogelijke dubbelzinnigheid en chaos ten opzichte van de drugproblematiek zoals het al ten overvloede werd vastgesteld en met bravoure door collega Vandeurzen en collega Gouty. Om dit te verantwoorden heeft men dus het probleem verruimd ten aanzien van bevoegdheden van politiediensten om misdrijven vast te stellen.

Om dit te verantwoorden heeft men het probleem verruimd ten aanzien van bevoegdheden van politiediensten om misdrijven vast te stellen.

De voorzitter van de commissie voor de Justitie antwoordt niet. De minister van Justitie evenmin. De voorzitter van de Kamer laat dit gebeuren. Op dit ogenblik aanvaardt men het politiesepot.

confrontés à une politique de tolérance dans toutes sortes de domaines, en fonction de l'attitude de l'agent de police. Dans un état de droit, il s'agit d'un problème fondamental. D'éminents juristes ont souligné qu'il n'appartient pas à la police de juger si les lois doivent être appliquées et dans quelle mesure.

Si ces textes sont adoptés, la police pourra dorénavant faire ce qu'elle veut et il deviendra impossible pour le ministère public de poursuivre. Le gouvernement refuse de faire la clarté sur cette atteinte à la sécurité juridique. Où va-t-on si les lois ne sont même pas expliquées au Parlement? La majorité crée le chaos et l'ambiguïté au niveau de la politique des drogues et des compétences de la police.

02.127 Fred Erdman (SP.A): Mijnheer de voorzitter, ik heb me niet in dit debat te moeien vermits ik mijn standpunt duidelijk heb gemaakt tijdens de adviesprocedure in de commissie voor de Justitie. Ik heb niet de gewoonte af te wijken van een standpunt dat ik eerder heb ingenomen.

Mijnheer Van Parys, ik verwijs naar bladzijde 256 van het verslag waar de regels, mijns inziens, zeer duidelijk zijn uitgestippeld niet alleen voor de strafwet maar ook voor het strafprocesrecht. Ik kan er alleen aan toevoegen dat na het debat in de commissie voor de Justitie de regering daadwerkelijk heeft ingezien dat haar oorspronkelijke tekst moest worden aangepast. Door de aanpassing zijn er specificaties aangebracht inzake noties. Het is correct dat discussie mogelijk is of deze noties voldoende of onvoldoende nauwkeurig gespecificeerd zijn. Er is slechts een uitzondering toegestaan op artikel 40. Meer heb ik daar niet aan toe te voegen. Wat ik gezegd heb en correct is weergegeven op bladzijde 256 herbevestig ik hier, voor zover het nodig is.

02.128 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer Erdman danken voor de correctheid die hij aan de dag legt en dat hij herbevestigt dat de uitspraken van de heer Coveliers klinkklare onzin zijn. Ik herhaal dat het klinkklare onzin is! Dat is wat de heer Erdman met omfloerste woorden herbevestigt. Hij bevestigt dat hij in de commissie voor de Justitie en tijdens de debatten over de federale drugnota anderhalf jaar geleden de regering erop gewezen heeft dat haar ambities om een gedoogbeleid te kunnen organiseren alleen konden worden waargemaakt met de invoering van één uitzondering op de algemene taken van de politie.

Laat ons in deze discussie beginnen met te durven zeggen wat we doen. We organiseren het gedoogbeleid. Daar kan men voor of tegen zijn. Nonsens uit zijn nek slaan om te kunnen beweren dat het strenger of niet strenger is, is geen parlementair debat!

02.129 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de heer Vandeurzen heeft op treffende en precieze wijze de conclusie gemaakt.

Gelukkig was er nog één moedig man in dit debat, de voorzitter van de commissie voor de Justitie, die in mensentaal heeft gezegd dat elke politieofficier altijd proces-verbaal zal opmaken als een misdrijf wordt vastgesteld. Dat is evident. Mijnheer Erdman, u hebt dit herbevestigd. Dit is de wet. Dit is hetgeen in dit Parlement is goedgekeurd. Er is één uitzondering. Bij bezit van cannabis voor eigen gebruik is er de anonieme registratie. Dit betekent dat het parket niet in staat is op te treden, laat staan om het even welk initiatief te nemen. Dit is zeer duidelijk. Dit is de reden, mijnheer de voorzitter, waarom het debat wel nog interessant kan zijn. Dit zijn de teksten die voorliggen.

Collega's, vooraleer u u morgen bij de stemming definitief uitspreekt, moet u beslissen of u aanvaardt dat het parket en zijn openbaar ministerie in de onmogelijkheid wordt gesteld om welk initiatief dan ook te nemen bij de vaststelling dat iemand wordt aangetroffen in het bezit van cannabis voor eigen gebruik omdat het parket niet kan, niet

02.127 Fred Erdman (SP.A): En ce qui me concerne, les choses sont claires: la page 256 du rapport comporte des règles claires en vue de l'application de la loi sur les plans pénal et de la procédure pénale. Le gouvernement a compris qu'il devait adapter son projet de loi initial et, ayant compris cela, il a instauré une exception pour des délits bien déterminés en matière de drogues.

02.128 Jo Vandeurzen (CD&V): M. Erdman confirme que M. Coveliers a débité des âneries. Il n'est possible de mener une politique de tolérance qu'en instaurant une exception aux missions générales de la police.

02.129 Tony Van Parys (CD&V): M. Vandeurzen vient de tirer la conclusion qui s'imposait. Le président de la commission de la Justice avait raison: chaque officier de police dressera toujours procès-verbal quand il constatera une infraction. C'est la loi. Une seule exception est prévue. Si l'on est pris en flagrant délit de détention de cannabis pour sa consommation personnelle, ce constat donne lieu à un enregistrement anonyme. Le parquet ne peut intervenir. La majorité admet-elle que dans les cas de détention de cannabis pour consommation personnelle, le parquet soit privé de toute possibilité d'agir d'initiative parce qu'il n'a plus désormais ni la

mag en niet zal geïnformeerd worden op basis van de bepalingen van het voorliggend ontwerp? Dat is de vraag die u zult moeten beantwoorden. Wat de heren Coveliers en Bacquelaine ook mogen beweren, bij vaststelling van cannabisbezit voor eigen gebruik zal er alleen de anonieme registratie zijn die het optreden van het parket onmogelijk maakt.

Dat is de reden waarom we spreken van een gedoogbeleid. Een gedoogbeleid ontstaat op het ogenblik dat het het openbaar ministerie onmogelijk wordt gemaakt om een initiatief te nemen. Dit is hetgeen de regering in de voorliggende teksten heeft neergeschreven. We spreken van gedoogbeleid omdat de politiediensten alleen anoniem mogen registreren. De boodschap die hiermee gegeven wordt is nefast omdat men aan ouders, aan jongeren, aan kinderen op deze wijze de indruk geeft dat cannabisgebruik niet zoveel kwaad kan. Op deze wijze verspreidt men de boodschap dat dit mag. Dit staat in schril contrast met de omzendbrief die altijd een reactie oplegde. De boodschap van de omzendbrief was een waarschuwing, een verwijzing naar de norm. Degene die werd aangetroffen in het bezit van cannabis werd gewezen op het risico dat zou kunnen ontstaan. De waarschuwing zou nooit een onmiddellijke aanhouding tot gevolg hebben. Wat denkt u wel wat voor soort mensen wij zouden zijn! Er was een waarschuwing. Er was een reactie. Er was een contact met de omgeving, het gezin, de familie en de werkomgeving – een soort flinkerlicht – om de mensen erop te wijzen dat er wel eens iets aan de hand zou kunnen zijn. In de mate dat dit een verlengstuk kreeg in het herhaald gebruik, van een verslaving of van overlast dan kwam inderdaad het openbaar ministerie, dan trad het parket in werking.

Dit was de filosofie van het gezond verstand, van wat mensen willen. De filosofie die nu wordt ingevoerd is de filosofie van doe maar, laat maar gaan, alles mag, alles kan. Het gedoogbeleid wordt gerealiseerd en het is in juridische termen vertaalt in mensentaal wat de voorzitter van de commissie heeft gezegd.

Mijnheer Coveliers, u bent hier op uw nummer gezet maar u hebt het helaas niet gehoord.

De **voorzitter**:

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 18.38 uur. Volgende vergadering woensdag 12 februari 2003 om 18.50 uur.

La séance est levée à 18.38 heures. Prochaine séance le mercredi 12 février 2003 à 18.50 heures.

capacité ni l'autorisation de le faire? Cet enregistrement anonyme rend impossible la mission du parquet. Et c'est à partir de ce moment-là que commence la politique de tolérance. Le message véhiculé à travers cet enregistrement anonyme est néfaste pour les parents et les jeunes et fait naître l'impression que la consommation de cannabis n'est pas nocive. Alors que ma circulaire prévoyait un avertissement du consommateur à qui l'on disait clairement qu'il avait enfreint une norme. Si ce consommateur devenait toxicomane ou se rendait coupable de nuisances quelconques, le parquet pouvait entrer en action. Le présent projet de loi par contre a pour toute philosophie: allez-y, tout est permis, tout est possible.

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE****WOENSDAG 12 FEBRUARI 2003****MERCREDI 12 FÉVRIER 2003****INTERNE BESLUITEN****DECISIONS INTERNES****INTERPELLATIEVERZOEKEN****DEMANDES D'INTERPELLATION****Ingekomen****Demandes**

Het Bureau heeft interpellatieverzoeken ontvangen van:

1. mevrouw Frieda Brepoels tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de begroting 2003 van de NMBS".

(nr. 1570 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

2. de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de door de Belgische regering aangekondigde weigering tot deelname aan de bescherming van Turkije in Navo-verband en het door hem aangekondigde veto-rechtgebruik van België in de schoot van de Navo".

(nr. 1571 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

3. de heer Guido Tastenhoye tot de eerste minister over "de houding van België in de kwestie Irak".

(nr. 1572 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

4. de heer Yves Leterme tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand over "De Post en de niet bescherming van de persoonlijke levenssfeer".

(nr. 1573 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

5. mevrouw Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het gezinspensioen".

(nr. 1574 – verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

6. de heer Dirk Van der Maelen tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "Irak".

(nr. 1575 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

Le Bureau a été saisi de demandes d'interpellation de:

1. Mme Frieda Brepoels à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le budget 2003 de la SNCB".

(n° 1570 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

2. M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'annonce, faite par le gouvernement belge, de son refus de participer à la défense de la Turquie dans le cadre de l'OTAN et de son intention d'utiliser le droit de veto de la Belgique au sein de l'Alliance atlantique".

(n° 1571 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

3. M. Guido Tastenhoye au premier ministre sur "l'attitude de la Belgique dans le cadre de la question irakienne".

(n° 1572 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

4. M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes sur "La Poste et le non-respect de la vie privée".

(n° 1573 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

5. Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la pension de ménage".

(n° 1574 – renvoi à la commission des Affaires sociales)

6. M. Dirk Van der Maelen au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'Irak".

(n° 1575 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

7. de heer Patrick Moriau tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het binnen de NAVO door de Belgische regering verdedigde standpunt ten aanzien van de ontwikkeling van de Iraakse crisis".

(nr. 1576 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

8. de heer Joseph Arens tot de minister van Financiën over "de verhoging van het van belasting vrijgestelde inkomenspercentage ten gunste van ouders van studenten die voor een hogere studie verplicht zijn op kamers te wonen".

(nr. 1577 – verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting)

9. de heer Jos Ansoms tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "het besparingsplan van de NMBS".

(nr. 1578 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

10. mevrouw Simonne Creyf tot de eerste minister over "de compensatie voor de gemeenten voor het verlies aan dividenden uit de elektriciteitsdistributie".

(nr. 1579 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

11. de heer Francis Van den Eynde tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de begroting van de NMBS".

(nr. 1580 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

12. mevrouw Josée Lejeune tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de evolutie van de situatie in Irak en het Belgische standpunt binnen de NAVO".

(nr. 1581 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

13. mevrouw Claudine Drion tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de Iraakse crisis".

(nr. 1582 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

14. mevrouw Karine Lalieux tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de ontwerp-begroting en het investeringsplan van de NMBS".

(nr. 1583 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

7. M. Patrick Moriau au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la position défendue par le gouvernement belge à l'OTAN en regard de l'évolution de la crise irakienne".

(n° 1576 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

8. M. Joseph Arens au ministre des Finances sur "la majoration de la quotité de revenus exemptés d'impôts en faveur des parents d'étudiants obligés de loger à l'extérieur (koter) pour poursuivre des études supérieures".

(n° 1577 – renvoi à la commission des Finances et du Budget)

9. M. Jos Ansoms à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le plan d'assainissement de la SNCB".

(n° 1578 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

10. Mme Simonne Creyf au premier ministre sur "la compensation pour les communes pour la perte de dividendes provenant de la distribution d'électricité".

(n° 1579 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

11. M. Francis Van den Eynde à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le budget de la SNCB".

(n° 1580 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

12. Mme Josée Lejeune au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'évolution de la situation irakienne et la position belge formulée au sein de l'OTAN".

(n° 1581 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

13. Mme Claudine Drion au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la crise irakienne".

(n° 1582 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

15. Mme Karine Lalieux à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le projet de budget et le plan d'investissement de la SNCB".

(n° 1583 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression

1. Wetsvoorstel van mevrouw Joëlle Milquet tot wijziging van artikel 22 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (nr. 2281/1).

2. Wetsvoorstel (de heren Tony Van Parys, Jo Vandeurzen en Servais Verherstraeten) tot strafbaarstelling van het kraken van gebouwen en tot uitbreiding van de strafbaarstelling van woonstschennis (nr. 2283/1).

1. Proposition de loi de Mme Joëlle Milquet visant à modifier l'article 22 du Code de la nationalité belge (n° 2281/1).

2. Proposition de loi (MM. Tony Van Parys, Jo Vandeurzen et Servais Verherstraeten) incriminant le squat d'immeubles et étendant l'incrimination de la violation de domicile (n° 2283/1).

MEDEDELINGEN

REGERING

Ingediende wetsontwerpen

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

- Wetsontwerp houdende uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2003-2004 (nr. 2280/1);

(aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet)

De spoedbehandeling werd door de Regering gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet.

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

- Wetsontwerp tot wijziging van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap (nr. 2285/1);

(aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet)

De spoedbehandeling werd door de Regering gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen, de Middenstand en de Landbouw

COMMUNICATIONS

GOUVERNEMENT

Dépôt de projets de loi

Le gouvernement a déposé les projets de loi suivants:

- Projet de loi portant exécution de l'accord interprofessionnel pour la période 2003-2004 (n° 2280/1);

(matière visée à l'article 78 de la Constitution)

L'urgence a été demandée par le Gouvernement conformément à l'article 80 de la Constitution.

Renvoi à la commission des Affaires sociales

- Projet de loi modifiant la loi-programme du 10 février 1998 pour la promotion de l'entreprise indépendante (n° 2285/1);

(matière visée à l'article 78 de la Constitution)

L'urgence a été demandée par le Gouvernement conformément à l'article 80 de la Constitution.

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture